

ANDRIJAN LAH

ZEN - AL - NE UDARNICE

/ ZAČETNI UTRINKI AKAŠKE MISLI /

LJUBLJANA, 2022

SPREMNA BESEDA

Leto, ki mineva, je bilo zame v ^{ov}znamenju akaške misli.

V januarju sem prebral Laszlov zbornik DOŽIVETJA AKAŠE, konec decembra pa končujem branje Laszlove knjige ZNANOST IN AKAŠKO POLJE : Integralna teorija vsega. /!!!/ Obe knjigi /in če dodam še Laszlov Nesmrtni um !/ sta dovolj, da človeka usodno vržeta iz ustaljenega tira.

Ne le tradicionalni miselni svet, tudi stvarni zemeljski svet je v razsulu. Da se izognemo nenehnemu slabšanju položaja v tostranstvu, je za nas priletne emšojevce najboljša rešitev čimprejšnji prehod v onstranstvo!

Tudi moje spisanke so obravnavale vrsto vznemirljivih in pretresnih vprašanj. Predstavil sem tudi kar 21 starejših in novejših knjig.

Nadaljeval sem z analizo Huxleyevih del in kot lo. njegovo knjigo obdelal esej VRATA ZAZNAVANJA / o avtorjevih izkušnjah z meskalinom/.

Zelo izstopajoča je knjiga DOKAZI O NEZEMLJANIH /gre seveda za pojave Nezemljanov na Zemlji ! - prim. ob tem tudi knjiga Helsingovo knjigo R PRIROČNIK ZA BOGOVE !/.

Analitično sem sleil vprašanju, ki ga zastavlja knjiga TADEJA Iana ALI JE NAŠA CIVILIZACIJA PRED PROPADOM ? Z istim vprašanjem se sam ukvarjam že nekaj časa.

Ianovo knjigo lepo dopolnjuje Houellebecqov roman PODREDITEV / o prevzemu islamske oblasti v Franciji/,

Pritegnila sta me dva romana o prerokih /José Freches : Jaz, Buda in José Saramago : Evangelij po Jezusu Krstusu/.

V biografiji politika Antona Korošca /1872-1940/ avtorice Mateje Tadej sem presenetljivo odkril tudi poglavje o mojem očetu Ivanu Lahu. Le-ta je izpostavljen kot kulturniški liberalec. Anton Korošec je bil nedvomno glavni slovenski politik v času kraljevske Jugoslavije /1918-1941/.

Od zgodovine 20. stoletja sem krenil mazaj in sem v spisanki "O Bosni kot o problemu mejnosti" poskusil izrisati zgodovino te dežele - države od antike do danes.

Pomembne bralne dogodke obravnavajo 3 spisanke /št. 25, št. 26 in št. 29/ : avtobiografska knjiga Erice Johnson Debeljak, Platonov Simpson in Helsingov Priročnik za bogove.

V sklopi 30. spisanki se pridružujem vprašanju Tadeja Iana Ali je naša civilizacija pred propadom ?

Sebi in in mojim bralcem pa poklanjam za slovo od tega leta ~~2020~~ resno in neomajno življenjsko resnico, podano v dveh verzih Ivana Roba :

Življenje pa nas vse privija,
po svoje vsakdo v njem se zvija,

ANDRIJAN LAH

16. del : Prazni slovesi, original 1925, slovenski prevod

2014/

Najprej se moram spotakniti oba prevedeni naslov originala Those barren leaves. Za barren najdem v strojem starem angleško-slovenskem Slovarju R. Škerljjeve neploden, pust, za leaves pa poleg številnih glagolov tudi samostalnike dovoljenje, da pust, slovo. Ko roman preberemo, se zdi izbor besede slovo kar z ustrežen.. A v naslovu ni pravilne slovenske oblike za slovo, ki je srednjega spola ! Torej : slovo, dve slovesi, 3 slovesa ... /sklanjatev po vzorcu belo, telesa/. Cisto nekaj drugega pa je beseda sloves, slovesa, množina množine pa slovesi /prim. ta človek ima sloves kot zdravnik, kot znansivnik, kot umetnik itd./ Vsekakor bi moral biti slovenski naslov PRAZNA SLOVESA ! Ob koncu romana se oružba, ki nastopa v romanu, razide in smo res priče številnih sloves !

A zdaj k bistveni vsebini romana, ki se dogaja v Italiji nekaj let po koncu 1. svetovne vojne, torej v 20. letih 20. stoletja. Sistem romana je podoben kot v Grotesknem plesu. Okrog glavne osebe / V Grotesknem plesu je to Gumbrii, v Praznih slovesih pa gospa Aldwinkle/ je zbrana skupina zelo različnih posameznikov iz pretežno angleškega srednjestojstva. Avtor nam natabčno izrisuje njihove psihološke značilnosti in svetovno inazorske poglede. Poseben položaj je je še v tem, da gre za turiste, ki začasno prebivajo v Italiji.

Oglejmo si kompozicijo romana, ki je razdeljen v 5 delov :

1. Na večerji pri gospe Aldwinkle, 2. Fragmenti iz avtobiografije Francisa Cheliferja, 3. Vzporedne ljubezni /očitno vrh romana/, 4. Potovanje, 5. Konci / konci so tudi slovesa, prazna ali morda tudi ne/. 1. ^{del} ~~potovanje~~ : splošna slika skupine , 2. podrobna slika posameznika, 3. iz skupine se oblikujejo nekateri pari. 4. Povezujoči element skupine je potovanje. 5. Ločujoči element skupine je njihovo razhajanje, njihova slovesa. Nakazovanje dramskih 5 dejanj je očitno !

Medtem ko večino romana oblikuje t.i. "vsevedni ~~xxxxxxxxxx~~ pripovedovalec", pa imamo v 2. ~~xxxxxxxxxx~~ delu prvoosebnega pripovedovalca Francisa Cheliferja. Le-ta se kot pripovedovalec pojavi še v enem poglavju 4. dela.

Krajevno oznako pridobimo že iz prvega stavka 1. dela : "Majna vasica, imenovana Veza, stoji na sotočju dveh gorskih potokov, ki z Apuanskih Alp pritečeta vsak v svojo globoko dolino, nato pa združena v razburkano recico - še naprej se namreč spominjata svojega hribovskega ~~iz~~ izvira - tečeta skozi mesto : : tišino ^{Ma} ~~vezz~~ ^{vezz} nenehno spremlja žuborenje tekoče vode." Nad ~~ve~~sjo pa je s Itala palača ~~Cybo~~ ^{Cybo} Malaspinov, zdaj v lasti premožne Angležinje gospe Aldwinkle, ki je palačo spremenila v turistično letovališče za izbrane, predvsem angleške goste. Tako je vladalo v palači primerno domačno vdušje.

Pa predstavimo goste v v tej turistični ustanovi. Gospodična Mary Thriplow je pisateljica, ki se nenehno ukvarja s svojim ^m ~~pisateljevanjem~~ ^{pise-} pisateljevanjem in išče nadaljnje pobude za svoje ustvarjanje. Novi gost na začetku romana je bil gospod Calamy, ki se je po mnenju gospe Aldwinkle "odpravil na različna ^I potovanja, da bi si izboljšal razum." /!/

Na koncu roman^e postane Calamy najbolj izstopajoči lik !
 Vredno si je prebrati avtorjev opis gospodarinice^e turistične
 ustanove /stran 20/ : " Gospa Aldwinkle je bila ena od tistih
 zajetnih, čednih starih gospodarin, ki so videti, kot da bi
 jih sestavili iz delov dveh ljudi - in imajo ramena široka
 in oblikovana kot pri Junoni,, med njimi pa se dviguje mršav
 vrat in na njem majhna, jedrnata otroška glava."

Gospa Aldwinkle je rada vodila družbo svojih gostov
 kot nekaka vladarica, nadaljevalka vloge bivših lastnikov,
 izalijanskih aristokratov. Pri sebi je imela 18-letno nečak-
 kinjo Ireno Aldwinkle v vlogi nekake komornice.

Ugleden gosz je bil starejši gospod Cardan, spreten govor-
~~nik~~ rec in komentator.

Aristokracijo je "zastopal" mladi lord Hovenden. Presenet-
 livo pa je bil v družbi laburističnega politika Falxa.

V družbi so potekali obširni pogovori o umetnosti, o družbi,
 o politiki, o psihologiji ipd.

Na začetku 6. poglavja v 1. delu avtor takole razmišlja :
 /stran 67/ : " Razcepljenost med različnimi^m danostmi je boleča
 usoda skoraj vsakega človeškega bitja. Čepskubiš nudica,
 oskubiš tudi peka, , ko se dotakneš mesa, se dotakneš tudi
 duha, , ko izbereš ljubezen, te doletijo obveze, kadar pa
 se sklicuješ na razum, zadeneš ob ničev predsodek, ta spor je
 v svoji številni različici vsebina prav vsake drame."

Francis Chellfer se nam predstavi v svoji delni avtobiogra-
 fiji kot urednik lista za male živali, saj si je moral po

koncu vojne poiskati kako službo. Seveda pa sega njegov duševni

razp^{on} precej preko strokovnosti te revije.

Kot turist se je tudi Chelifer pojavil v Italiji ob Tiren-
skem morju in v bližini turistične ustanove gospe Ald-
winkle. Nesrečno ga je zadel in ga domala utopil neki
čoln, tako da so ga bližnjiki komaj rešili. V bližini se
je znasla tudi gospa Aldwinkle, se vmešala v dogajanje
in povabila rahlo poškodovanega Cheliferja v svojo turi-
stično hišo. Chelifer je to vabilo v danih okoliščinah
z veseljem sprejel, gospa Aldwinkle pa je bila zadovoljna, saj
ji je bil znan kot literat! Pozneje postane Chelifer
cilj ljubezenskega čutenja gospe Aldwinkle, sicer nos-
talgično razpoložene 50-letnice.

V 3. delu Vzporedne ljubezni /43 poglavij,, jož, kaj bo ?/
se sprietejo povezave ~~več~~ parov. Tu so : mlada dvojica lord
Hovenden in Irena Aldwinkle, zatem srednjeletnika Calamy
in pisateljica Thriplow, najbolj nenavadna zveza pa je
bila med Cardanom in med umsko prizadeto gospodično
Elver, za katero je Cardan izvedel da premore bogato
dediščino. Zato se je odločil, da se z njo poroči in se
s tem približa denarnemu viru. Cardan je gospodično Elver
tako rekoč ugrabil iz skrinjice njenega brata in jo pel-
vedel v hišo gospe Aldwinkle. Kot nova gostja se je
naselila v hišo še Cheliferjeva mati. Potem pa celotna
družina nameravala obiskati Rim.

Na potovanje so se odpravili z avtomobilom. Predvsem je
zaživel na poti lord Hovenden, saj je ljubil pri sofitiranju
hitrost. Ob tej voznji pa je tudi odločno snubil Ireno
Aldwinkle.

Kim pa je vsak doživljal po svoje. Gospa Aldwingle si je s Cheliferjem ogledovala umetnostne spomenike. Gospod Faix je prišel na politično konferenco socialistov. Gospod Cardan je svoje zanimanje posvečal etruščanščini. Hovenden in Irena pa sta napredovala v svojem zbliževanju.

In uboga gospodična Elver^{na} ? . Potem ko je pojedla pokvarjeno ribo, se je zastrupila in kmalu umrla. To je družino vrglo iz turističnega tira. Gospod Cardan pa je izgubil vse možnosti za kak denarni dosežek.

V zadnjem delu^{se} naprej razideta Calamy in Mary Thriplow. Calamy pa se nato sam odpravi v gore. Pripravlja^{se} tudi slovo Irene od gospe Aldwingle, saj se trenapripravlja na poroko z lordom Hovendenom. Gospodična Thriplow pa se vrača k svojemu pisateljevanju, obogatena s svojimi doživetji.

V zadnjem poglavju obiščeta Calamyja v njegovem gorskem zakotju Cardan in Chelifer. Može se zapletejo v živahen kulturniški pogovor. Calamy se neve, koliko časa bo ostal v pastoralni samoti. Chelifer ugotavlja, da ga spet čaka delo pri reviji. Cardan pa načrtuje odhod za gospo Aldwingle, ki se odpravlja v Monte Carlo. Cardan je tudi udeleženec v zadnjih dveh stavkih romana : " Norda je res norec, /opomba namre^{re} Calamy s svojim begom ali z umikom iz civilizacijske množice/, je premišljeval Cardan.

Vendar pa gaje pogled na s soncem obsijani vrh hitro pomiril."

Zadnja beseda v romanu : POMIRIL pa poveže avtorja, Cardana in primerno razložene bralce v prijetno slovo.

2. SPISANKA

8

O diktatorskih poskusih bruseljske birokracije
/Ob članku Petra Meršeta V Domovini . št. 25 /2021 :

Evropska komisija bi ukinila besede, kot so "oče",
"žena: ali "božič"

Da se ukvarja bruse^ljska oblast EU ob številnih realnih
političnih in gospodarskih in kulturnih in še kakšnih drugih
problemih s preganjalnostjo prastarih /ali sploh katerih-
koli !/ besed, je že vrhunski škandal. Žal pa moramo iz tega
izpeljati neprijetno ugotovitev, da se ideološko odtujena
evrokracija ne posveča večinskemu evropskemu prebivalstvu,
ampak skrajno manjšinski^m seksualcem, o katerih slišimo
skupinsko oznako legebitra.

Kam pridemo, če bi se katerekoli ^mnenjske manjšine
zacele vtikati v ustaljena besedišča evropskih jezikov ?
~~Če komurkoli~~ kake besede zaradi česar^rkoli niso všeč, naj
jih neuporablja, a naj pusti vsem^m drugim uporabo njihovih
besed. Za ~~prešoved~~ ali celo za izbris^r takih ali drugačnih
besed pa povrn ni nikakih pravnih temeljev! Narobe,
kdo^r bi se z bevedno preganjalnostjo ukvarjal, bi
moral biti označen kot napadalec na demokracijo, na svobodo,
načloveške pravice, pa še na kulturo in ne nazadnje na
pravne temelje evropske družbe.

Zanimivo je, kdo nastopa kot preganjalka "sumljivih"
besed. To je evropska komisarka za enakost /!!!/ Hel^ena
Dallⁱ. Tu se moramo ustaviti že ob besedi ENAKOST
/ena kost ?!/, kaj ima gospa komisarka za enakost,
kako jo pojmuje ?! Ne v naravi ne v družbi ni nikake
enakosti. Popolnoma enaka nista niti enojajčna dvojčka.

2 3

Govorimo lahko ^{le} o enakopravnosti ljudi pred ^z ~~zakonom~~ ^m v demokratičnih državah. /No, tudi tu so precejšnji problemi.../ Od vsakršni različnosti [✓] jezikov, kulturnih [✓] navad, ver, političnih [✓] mnenj, umetniških [✓] okusov in še česa [✓] jenujno podpirati predvsem [✓] ~~gobivanje~~ [✓] tolikin različnosti.

Nasprotovanje temeljni demokratični usmeritvi ^{me} pa je že vsiljivo [✓] podpiranje [✓] se bolj vsiljivih in muhastih [✓] manjsinskih mnenj. [✓] Prav [✓] je, da se kazenska zakonodaja ne ^k ukvarja več z zasebno seksualno prakso, povsem neutemeljeno pa je, da bi postale manjsinske [✓] spolne [✓] prakse privilegirane! A vrnimo se k preganjalnosti [✓] besed. Dejstvo je, da se [✓] s tem [✓] more in hoče [✓] ukvarjati le diktatorska in totalitarna oblast. A tudi tovrstna [✓] oblast [✓] lahko le prepove kake besede, ne more pa [✓] uničiti [✓] njihovega [✓] obstoja [✓] v času. Ali bi šla [✓] tovrstna [✓] preganjalna [✓] oblast [✓] po prepovedi [✓] besed [✓] še v njihovo [✓] izločanje [✓] iz sloverjev in iz neznanskega števila leposlovnih knjig? [✓] Skratka: brezupna, nesmiselna in neuspešna dejavnost. In zakaj? Kaj bi ta oblast pridobila s svojo "vojno" [✓] proti [✓] določenim [✓] besedam? Prihajamo do samih absurdov.

Ponovno se je treba dotakniti vprašanja enakosti pri [✓] preganjalnosti [✓] besed. Paradoks je, da komisarka za enakost [✓] to enakost [✓] pravzaprav [✓] napada, saj večinska evropska populacija [✓] enako [✓] uporablja [✓] besede [✓] oče, [✓] mati [✓] itd., a v različnih [✓] jezikih! Smo pri [✓] pomenski [✓] enakosti [✓] besed in pri [✓] besedni [✓] različnosti!

Zabavna je različna usmeritev ob preganjalnosti besed gospod in gospa pri komunistih in pri evropski komisarki. Pri komunistih je bil "protigosposki" nastop razrednega značaja. Gospod in gospa [✓] sta predstavljala buržoazijo,

v proletarski družbi pa smo postali tovariši in tovarišice,
a voditeljski kom^uunisti so takoj postali nova gospo^ada
/novi gospodje, nove gospe, novi razred.../. A besedi
gospod in gospa vendarle nista bili oblastniško prepoc^uani, ^{vedani}
izločeni, ukinjeni.

Pri evropski komisarki pa sta postala gospod in gospa
problematična zato, ker opredeljujeta moški in ženski spol !

To pa je na g^lede na bⁱzarno teorijo o množici spolov
seveda "napačno", čeprav ni znano, kako naj se^ta množica
spolov imenuje. Biološka znanost pozna zgolj dva človeška
spola /hermafrodit niso novⁱs pol, ampak povezava obeh
spolov !/, a ide^lologija zmore zanka poroditi nejasno
število spolov. ^{tu} se spet ^zastavlja vprašanje, zakaj naj
bi se večinska dvoseksualna družba sploh menila za socio-
loske /ali morda tudi za psihološke ?!/ izmislijevalce
spol^v.

Spotikaⁿje ob moške in ob ženske samostainike vodi kar
v rušenje jezikovnih sistemov, saj bi ^{mo} ^{spali} ^{mo} spremeniti
in imensko prenoviti neznansko število besed ! Spet se
zastavlja vprašanje : zakaj vse to ?!

Meršetov članek navaja^v vrsto angleških besed, ki so sum-
ljive, ker vsebujejo besedo MAN, npr. workman, Policeman,

man-made ~~man~~

~~man-power~~ ^{ver.} ~~man-made~~ ~~man-made~~ ~~man-made~~ /besed z man je še
na pretek/. A zakaj vpietanje v angleško besedišče, saj
Velike Britanije ni več v EU ? Dvomljivo je, da bi se
Angleži - razen humorno - od^uživali na besedišče evropske
igrice.

11

Predalmo zdaj od preganjalivosti besed s seksualnimi zna-
čilnostmi k preganjanju besede božič. Zadeva je skrajno pre-
senetljiva, saj je v Evropi krščanstvo v svojih številnih
različicah gotovo še vedno najbolj razširjeno verstvo. Pa
tudi če bi bilo zezanjsinsko, bi bil napad na besedo božič
z tudi napad na svobodo vere in na svobodo govora v demokra-
tični družbi. Beseda božič je v rabi že domala 2000 let
in uporablja jo velikansko število vernikov - in neverni-
kov. Le zakaj je ne bi uporabljali tudi neverniki ali
drugoverci?! Zakaj bi splah koga motila beseda božič?!
Ker je vedno najti skrajno nestrpne drugoverce in nevernike,
a kaj nečemo. Vasproti njim stoji stipna kultura večina
Evropejcev.

Proti preganjanju besede božič se je oglasil v imenu Vatikana
kardinal Pietro Parolin. Evropska komisarka za enekost /!!!/
je zatem zacasno umaknila svoje smernice o generalnem
čiščenju evropskih jezikov.

OPOMBA : Protestov proti likvidaciji besed je bilo najbrž
še več !

3. SPISANKA

Ob knjigi Ane Zagožen Vpliv islama na kulturno podobo Evrope. Lj. 2021

Knjiga Ane Zagožen obravnava na približno 130 straneh pomembno in aktualno gradivo, a seveda le v glavnih informativnih potezah. Težko pa je v kratkem sintetičnem pregledu predstaviti razsežno ^mgoto velikih družbenih vprašanj.

Oglejmo si najprej poglavja v knjigi : 1. Uvod, 2. Kultura, identiteta, civilizacija, 3. Multikulturalizem, 4. Islam, 5. Zgodovina in teorije migracij, 6. Priseljevanje in varnost v EU, 7. Posledice množičnega priseljevanja, 8. Odziv EU na množično priseljevanje, 9. Zaključek.

Dodajam še ključne besede iz začetka Povzetka : migracije, Evropa, multikulturalizem, priseljevanje, krščanstvo, islam, varnost EU.

Jasno je, da je že samo poglavje ali ena ključna beseda dovolj in preveč ne le za spisanko, ampak tudi za obsežno knjigo ali celo več knjig. Sam naslov knjige je preveč zožen na kulturo, saj gre venjdarle v bistvu za zgodovino, za politiko ter za gospodarstvo, šele v spremijavi teh velikih sklopov pa za kulturo.

Pa se lotimo najprej ključnih besed.

1. MIGRACIJE : Širši pojem migracij se v knjigi zoži predvsem na migracije Azijcev in Afričanov v Evropo v zadnjih desetletjih.

2. Evropa : je ciljni prostor teh množičnih migracij, v precejšnji meri neurejenih in ilegalnih, nasploh pa sovražnih.

3. Multikulturalizem : je ena modernih ideologij, obenem pa je to pojav, ki je praktično znani že od starega veka dalje. Ta pojav so poznale vse velike prestolnice in

Le-to se je širilo v Evropi, na azijskem Bližnjem vzhodu in v severni Afriki. ^{Do} 7. stoletja je bilo krščanstvo brez resnega tekmeca. Položaj se je bistveno spremenil z nastom ^{Pom} Arabca Mohameda / 570 - 632/, ki je začel širiti novo monoteistično vero islam /pomen beede : podreitev/, ki se dokaj opira na judovsko Staro zavezo. Mohamed je sprejel Mojzesa /Muso/ in Jezusa /iso/ kot preislamska preroka.

Mohamed je v sebi genialno združil preroka, ppolizika, vojskovodjo in urzavnika, kar kaže na njegove velike sposobnosti

Novo vero je širil med Arabci od leta 613. Leta 619 je zaradi nasprotovanja moral pobegniti iz Meke in se je od 622 naselil v Medini. Imel je ~~je še nekaj let~~ 10 let časa za uspešno širjenje nove vere. Pred smrtjo je že načrtoval napad na bizantjsko cesarstvo ! Umrl je v Meki, pokopan pa je v Medini. Po njegovi smrti so njegovi nasledniki kalifi hitro osvajali Bližnji vzhod in severno Afriko. Sočasno se je začel spopad z verskim in s političnim krščanstvom.

Leta 711 so Arabci iz Afrike prodrli v Španijo in uničili tamkajšnjo zahdnogotsko državo. zatem so zasedli velik del Španije. Leta 732 so pršli ^a Pireneje in vdrli v ^K Franiijo. ^{Tam} leta 732 jih je v bitki pri Poitiersu premagal frankovski vojskovodja Karel Martel, prednik Karla Velikega. Poslej so ostali Arabci za Pireneji.

V Španiji se je začela večstoletna vojna za ozemlje med muslimani in med kristjani. Konec teh bojov je bil šele leta 1492, ko je padla še zadnja muslimanska država Granada. Letnica je simbolno pomembna. S koncem rekonkviste

se je začela tudi španska konkvista v srednji in v južni Ameriki.

V istem času kot rekonkvista so potekali boji med Bizantinci in med Turki v Mali Aziji in v E na Balkanu. Boji so se končali s tursko osvojitvijo Konstantinopla - Carigrada leta 1453. Otomanski Turki, ki so postali imperialna sila po Arabcih, Turki so že pred padcem Carigrada osvajali po Balkanu /zmaga nad Bolgari 1371, zmaga nad Srbi 1389/. Bosno pa so zasedli leta 1463.

Meja med krščanskim in med muslimanskim ozemljem na Balkanu se je zatem stoletja ohranjala na obrobju Hrvaške.

Večja sprememba je nastala šele 1878, ko je Avstrija zasedla tursko Bosno in Hercegovino. Merjenje moči med krščanskimi državami in med turskim sultanatom se je nadaljevalo še v prvo svetovno vojno /rusko-turška fronta, antantno-turška fronta na Bližnjem vzhodu/.

Po 1. svetovni vojni so Angleži in Francozi prevzeli upravo nad velikim delom Bližnjega vzhoda /Angleži : Irak in Palestino, Francozi + Sirijo in Libanon/. Ta situacija se je potencirala po 2. svetovni vojni, ko je na arabskem ozemlju nastala država Izrael, ki je bila povezana s krščanskimi zahodnimi državami, zlasti pa z ZDA. Sledile so 4 izraelsko-arabske vojne in stalna napetost na tem območju. Evropske kolonialiste so na Bližnjem vzhodu nadomestile ZDA /Irak, Afganistan/, a s slabim uspehom. V zvezi s tem je naraščal islamski radikalizem, ki se je stopnjeval v terorizem.

Ob političnih dogajanjih v Afganistanu v zadnjih desetletjih so pridobili islamski ideologi in vojskovalci veliko samozavesti : premagali so kar dve velesili : pred leti Sovjetsko zvezo in pred kratkim še ZDA !

Statistični drobci, objavljeni v knjigi Ane Lugožen, kažejo na poudarjeno militantnost muslimanov v sodobnem svetu /strani

73-75/ ure za 3 primerjave statistike :

1. Medcivilizacijski ~~konflikti~~ ^{etno-politični} konflikti,
2. Medcivilizacijski etnični konflikti,
3. ~~Militarizem~~ ^{Militarizem} v ~~muslimanskih~~ ^{muslimanskih} in v krščanskih državah.

etno-politični

Ogledimo si le ~~ena~~ ^{število} številčno razmerje med muslimanskimi in med krščanskimi državami v 3. statistiki :

Povprečni delež vojaških sil :

muslimanske države 11, 8

krščanske države 5, 8.

Kazalnik vojaškega delovanja :

Muslimanske države 47, 7

krščanske države 8, 2.

Potem ko so se evropske države umaknile iz svojih azijskih in afriških kolonij in se pasivizirale, so se začeli

njihovi prejšnji koloniziranci množično naseljevati v Evropi.

/potencirano v zadnjih desetletjih !/. Ker so selivci v Ev-

ropo večinsko muslimani, nastaja položaj, ko se bo začel

boj za prostor med pasivnimi evropskimi staroselci /prim.

prebivalstvo Italije v 5. stoletju !/ in med radikalnimi

in ~~na~~ ^{napadalnimi} muslimanskimi priselci. Orodje

postaja demografska eksplozija pri priselcih in demografski

upad pri staroselcih. Očitno je toliko mlajši islam tudi

toliko vitanejši ~~da~~ ^{it} od starajočega se in sesajočega

krščanstva /število krščanskih vernikov v Evropi upada !/.

Ali bo tu sploh kakšna civilizacija ali pa le ponovitev

dogajanj pri italiskem prebivalstvu 5. stoletja ?!

Daljnovidni francoski pisatelj Houellebecq je v svojem romanu ~~POBRE~~ **PODREDITEV** /imamo ga tudi v slovensčini !/ nazorno prikazal,

kako bo islam prišel na oblast v Franciji /povezava islamskih volivcev in socialistov, izjemna finančna pomoč arabskih milijarderjev/.

Ozrimo se se na naslov obravnavane knjige. Kako torej vpliva islam na kulturno podobo Evrope ? Statistični in stalno se ponavljajoči ~~se~~ podatki kažejo, da ~~se~~ so se z množičnim prihodom muslimanskih množic v Evropi bistveno povečali kriminal, nasilje in terorizem.

Nekaj odlomkov iz knjige Ane Žagožen

Stran 40 : /GADAFI/ "Nekdanji libijski predsednik Moamer Gadafi je na televiziji Al Jezera aprila 2006 dejal : *

" V Evropi imamo 50 milijonov muslimanov. Vse kaže, da bo Alah naklonil islamu zmago v Evropi, in to brez mečev, brez pušk, brez osvajanj... v nekaj desetletjih jo bodo spremenili v muslimansko celino... Evropa je huda nadioga in to je tudi Amerika. Sčasoma bi morali privoliti v to, da postaneta islamski ali pa muslimanom napovedati vojno." /!!!/

S tem so muslimani napovedali demografsko in ideološko vojno Evropi, saj želijo zanočno zakonodajo in kulturo, utemeljeno na krščanstvu, preusmeriti v islam /Qureshi 2006/.

Stran 45 /OSAMA BIN LADEN/ : " v enem od intervjujev za televizijsko hišo ABC je dejal " : Sam sem eden od Alanovih služabnikov. Mi opravljamo svojo dolžnost vojskovanja zaradi ^{ah} Alfove religije. Naša dolžnost je, da pozivamo vsa ljudstva na svetu , naj uživajo to veliko luč !/, sprejmemo islam in ⁱⁿ doživljanje sreče v islamu. /!!!/ Naše

Stran 63 / ^{E2}BERNARD LEWIS/ : "Vodilni zahodni strokovnjak za islam Bernard Lewis je leta 1990 raziskoval islamske korenine in dejal :

"Zdaj bi že moralo biti jasno, da spremljamo mazpokoženje in gibanja, ki daleč presegajo raven vprašanj in politike in vlad, ki jih izvajajo. To ni nič manj kot spopad civilizacij /!!!/ - tista morda nerazumna, a vsekakor zgodovinska reakcija starodavnega sovražnika na našo jugovsko-krščansko dediščino, našo posvetno dedanost in širjenje oben po vsem svetu."

OPOMBA : O tem govori tudi Huntingtonova knjiga Spopad civilizacij, 2005.

Stran 65 /NEMŠKA ANKETA IZ LETA 2008 MED MUSLIMANI/ V njej

"je sodelovalo več kot 9000 evropskih muslimanov."

"Skoraj 60 % je bilo enotnega mnenja, da se morajo vrniti h koreninam religije, 75 % jih je bilo mnenja, da je samo ¹ena razlika Korana..., kar 65 % pa je menilo, da so verska pravila pomembnejša kot zakoni države, v kateri živijo. /!!!/ Več kot polovica muslimanov je ~~nikoli~~ tudi bila prepričana, da bo Zanoč uničil njihovo kulturo." / Ayaan Hirsi 2017/ (!!)

OPOMBA : Iz večinskih mnenj je razviden družbeni

obrat v preteklost /v 7. stoletje!!!/, a vendar tudi muslimani nemoteno uporabljajo moderno predmetnost, da o modernem orožju ne govorimo posebej. Ključna prvina, ki pa onemogoča vsako sobivanje muslimanov s sodržavljani drugih ver in navad, je neupoštevanje pravnega reda ~~skrajšanje~~ njihove države gostiteljice. Njihova potencirana usmerjenost v preteklost pa razumljivo povzroča skrb za obstoj lastne pretekle kulture, saj čutijo, da jih vse neštete novosti v družbi, v znanosti, v tehnologiji ogrožajo.

Stran 67 /BRUSELJ/ : " V Brusiju se po sunkovitem povečanju
 stevila muslimanskih priseljencev spopadajo s povečanim kriminalom
 in z nasiljem in tako je Bruselj postal eno izmed najne-
 varnejših mest v Evropi. /!!!/ / Kern 2012/

OPOMBA : No, pa objavimo še naslov zgoraj omenjenega Kern-
 vega dela : Belgium Will Become an Islamic State. /!!!/

Ker vemo, da je Bruselj prestolnica Evropske unije,
~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ uvidimo,, v kakih okoliščinah tam-
 kajnja politična elita deluje. Spomnimo se že na evropsko ko-
 misarko za enakost /!/, ki je proble^{matizirala} besedno rabo
 prдавne evropske besede božič! Na evropsko kulturno dediščino
 se je drzno upala spraviti. Če bi karkoli omenila proti
 muslimanom, bi dobila bombo v svojo pisarno ali pa na v
 lastni dom.

Ko smo že pri Prusiju, še citat iz kolumne Bataclan se vrača
 slovenskega ~~najbolj~~ analitika za islam v Evropi Gregorja Preaca

/Demokracija, 17. 2. 2022/ : " Večina mladih teroristov
 v napadu na Bataclan je bila iz bruseljske četrti Malenbeek,
 po rodu pa Maročani."

DODATEK : Ker tudi sam nisem vedel za Bataclan, moram to
 besedo svojim bralkam in bralcem razložiti. Takole zapise
 Gregor Preac na začetku svoje kolumne : " 3. november 2015.
 Ljudje-bombe pred pariskim stadionom Stade de France, napad
 na diskoteko BATACLAN in na pariske kavarne : 430 mrtvih,
 okrog 490 ranjenih. Masaker : ISIS."

Ob slovesu od te neizčrpane tematike priporočam še prebranje
 Preačeve kolumne Kako prebrčiti holokavst 2 ? /Demokracija,
 3.2. 2022/. Prvi stavek te kolumne se glasi : 27.1. je medna-
 rodni dan spomina na holokavst : to je dan, ko je bli leta

1945 osvobojen Auschwitz."

Ob knjigi DOKAZI O NEZEMLJANIH Več kot 40 primerov dokazuje, da so Nezemljani obiskali Zemljo.

Avtor : Warrwn Agius

Lj. 2022

V slovenščini je le malo knjig o NLP-jih /o Neznanih letečih predmetih - angleško o UFO-jih/. V domači knjižnici imam le 4 knjige s tovrstno tematiko /Morda je izšla še katera tovrstna knjiga, a ne vem zanjo/.

Dosedanji seznam knjig o NLP-jih je takle :

1. J. Allen Hynek : Poročilo o Neznanih letečih predmetih, Lj. 1980,

2. Miloš Krmelj : Neznani leteči predmeti, Lj. 1988.

3. Aleksandar Milinković : ~~MixixjxxZemljaxxxx~~ NLP : Misija Zemlja : iskanje resnice o pojavu NLP, Lj. 2015,

in še 4. Nigel Blundell in Roger Boar : Največje skrivnosti NLP, Lj. 1988,

/Po izraziti težnji k senzacionalnosti spada ta knjiga v t. i. "rumeni tisk"/

Novaknjiga Warrena Agiusa Dokazi o Nezemljanih je dozdaj najobsežnejša in najtehtnejša med njimi.

Avtor je dolgoletni raziskovalec neznanih letečih predmetov in slovi po nepristranskem pristopu do dokazov."

Knjiga je razdeljena v 4 dele :

1. Sodobnavidenja / opomba : od leta 1942 dalje/
2. Strmoglavljenja in pristanki
3. Vojska in NLP-ji
4. Vlačni projekti

Avtorjev raziskovalni sistem je pri obravnavanju posameznih dogajanj enoten : najprej navede kraj in čas dogajanja, sledijo pričevanja očitvidcev, uradne preiskave in zaključni avtorjev sklep.

Že prvazgodba "Bitka za Los Angeles" /leto 1942 !/ nam ponudi svojevrstno presenečenje. Skupina NLP-jev nad Los Angelesom je bila dojeta kot možni japonski letalski napad !

Spomin na Pearl Harbour iz leta 1941 je bil še svež ! Zapovedan je bil proti letalski napad, ki pa NLP-jev ni dosegel ! Očitno so imeli zavarovalni ščit ! To dejstvo je že zavrnilo možnost, da bi bila v zraku japonska letala, ki do omenjene obrambe gotovo še niso prišla.

Gornje presenečenje nadaljujem s kontrastnim presenečenjem ! s citatom iz knjige A. Milenkovića NLP - Misija Zelja..., LJ. 2015, stran 29 ! " Leta 1942. 25. februarja /!!!/

se je nemški NLP /!!!/ pojavil nad Los Angelesom. Nanj so izstrelili 1430 protiletalskih granat. Na tleh je bilo več mrtvih in ranjenih zaradi neeksplodiranih granat." /!!!/

Zgodbi sta močno različni, a bolj zaupam Agiusu kot Milinkoviću.. Sta pa dve enaki informaciji : NLP-ji niso napadali in v obeh primerih so ostali nepoškodovani !

Glavni pomislek ob drugi zgodbi je : ali so imeli Nemci leta 1942 res že tak letalski dosežek ?!

A vrnimo se k Agiusovi knjigi. Za ilustracijo navajam nekaj naslovov iz 1. dela : Devet NLP-jev nad Mount Rainerjem - NLP, ujet na filmski trak - Val NLP-jev nad Washingtonom - Predsednik Carter opazuje NLP - NLP nad čikaškim letališčem - NLP-ji motijo jedrske raketa /!!!/.

Dejstvo, da so NLP-ji onemogočili dejavnost jedrskih raket kaže nanjihovo izjemno sposobnost !

V 2. delu je omenjena tudi znana zgodba o Roswellu /Strmoglavljenje pri Roswellu/.

Iz 3. dela navajam zgodbe letalcih, ki so spremljali NLP-je :

1. Smrt Thomasa Mantella /1948, ZDA/. Letalec Mantell je po uradni dolžnosti zasledoval NLP. "Zadnje sporočilo, ki ga je Mantell poslal radijskim operaterjem, je bilo naslednje : Nad mano je in dohitevam ga. Grem na 6000 metrov." Potem so našli le razbito letalo na tleh in mrtvega letalca.

2. Izginotje Feixa Moncle in Roberta Wilsona /1953, ZDA/. Letalo je zasledovalo NLP in potem izginilo !. Razbitin letala niso našli !

3. Izginotje Fredericka Valenticha /1978, Avstralija/. Valentich se je dne 21. 12. 1978 na svojem delovnem poletu srečal z NLP-jem. "Ob 19.12 je Valentich kontrolorju zračnega prometa sporočil, da predmet lebdi nad njegovim letalom. Opazil je, oddaja zeleno svetlobo..." Kmalu po 19.12 je kontrolor zračnega prometa izgubil radijsko zvezo z Valentichem. "Stiri dni so brez uspeha iskali ostaline Valentichevega letala. Ali NLP ugrabi kar celotno letalo ?!"

Pri raziskavah, ki jih je organizirala ameriška vojska, je bila stalnica dejstvo, da so bili NLP-ji v glavnem razlagani kot naravni pojavi in da bi se odvrnile vse možne misli o Nezemljanih in o njihovih plovilih.

V teh razlagah je bil razumljiv stvarni interes. Če bi sprejeli NLP-je kot plovila Nezemljanov, bi morala vojska priznati svojo popolno nemoč pred njimi. Povrh bi še nastajala panika med Zemljani.

Iz avtorjeve Spremne besede /strani 403-405/ navajam najprej začetek : "Maja 2020 je Pentagon javno priznal obstoj pojava NLP-jev. Z odstranitvijo oznake ^u zapno s treh video-posnetkov, ki jih je nato objavila akademija To the Stars, je Pentagon končno priznal, da je bilo veliko primerov, ko so ^o piloti zasledovali neznane leteče predmete, , vendar so jih ti zrakoplovi neznanega izvora prehiteli in pokazali značilnosti, ki dokazujejo, da jih ni mogel narediti človek."

In še citat s strani 404 : " Tehnologija, ki jo ta bitja posedujejo, je nam nerazumljiva in izjemna. Možnost izkoriščanja gravitacije za antigravitacijski pogonski sistem omogoča ^f potovanje skzi ^o čas, kar pojasnjuje, kako lahko ta bitja v enem življenju prepotujejo svetlobna leta."

In še avtorjevo vprašanje na strani 404 : " Živimo v prelomnem času, zato ~~je~~ ^f treba uvesti prelomne spremembe. Ali ni ča^p, da vlade po vsem svetu razkrijejo informacije, ki jih imajo o nezemeljskem življenju in o teh medplametarnih letečih ^f predmetih ? "

DODATEK : Razvrščanje opažanj /strani 15-17/ :

1. Nočne luči, 2. Dnevni diski, 3. Radarsko-vizualna opažanja, 4. Bližnja srečanja prve vrste,
 5. Bližnja srečanja druge vrste, 6. Bližnja srečanja tretje vrste / prisotnost nezemeljske entitete - bitja/,
 7. Bližnja srečanja četrte vrste, 8. Bližnja srečanja pete vrste, 9. Bližnja ^u srečanja šeste vrste
- /smrti ljudi ali živali v povezavi z NLP-ji/.

5. SPISANKA

O raziskovalnem intelektualizmu Aldousa Huxleya / 7. del : Kontrapunkt življenja, original 1928, slovenski prevod 1960/

Ta mojstrski roman je doživel že dve slovenski izdaji :

1. izdaja je izšla leta 1960 / zbirka Sodobni roman/,
2. izdaja pa leta 1971 /zbirka Sto romanov /, obakrat v prevodu Jožeta Udovičar in s spremno ~~raziskovalno~~ študijo Rape Šuklje v 2. izdaji romana.

Kot navadno se je treba pri Huxleyu ustaviti najprej pri naslovu. Izraz kontrapunkt je prevzet iz glasbe in smiselno je slediti Rapi Šuklje, ki je na začetek svoje

študije ~~o kontrapunktu~~ navedla strokovno oznako kontrapunkta iz knjige L. M. Škerjanca Glasbeni slovarček : " Kontrapunkt je kompozicijska metoda samostojno vodenih, a ubranih zvonečih glasov.".

Avtor torej vzpostavlja povezavo življenja in glasbe.

Podobno je v romanu Groteskni ples nakazal povezavo

življenja in plesa. Morda je skušal Huxley izpeljati zgradbo in pripoved Kontrapunkta življenja kot kako veliko simfonijo.

Tudi glasba sama je v romanu večkrat navzoča, v zaključku romana pa ima celo bistveno vlogo.

V zadnjem 37. poglavju se okoli Beethovnovega kvarteta spleta in razpletata miselnost in čutenje dveh osrednjih oseb romana : Spandrella in Rampiona.

Zaradi obilice oseb v tem vsekakor glavnem Huxleyevem romanu bi si kot bralec želel na začetku romana seznam teh oseb, tako kot pri dramah, povrh imata roman tudi dramatične značilnosti.

Gre za veliki družbeni in poudarjeno za konverzacijski roman, ki večinsko poteže v ^kin^eteⁿⁱktualni sferi. Dogajanje romana je postavljeno ravno v sredino med koncem 1. svetovne vojne in ^{med} začetkom 2. svetovne vojne.. Predstavljeni so ^{glavni} angleški socialni sloji : od nižjeslojcev do vrhunskih aristokratov. ^krežejo se mnenja o osebnih, o socialnih in o političnih vprašanjih takratne ^{angleške} družbe.

V liku Webleya bi lahko gledali predčasno upodobitev voditelja angleških fašistov iz 30. let Oswalda Mosleya /1896-1980/. V Menašejevem Svetovnem biografskem ^beksikonu, 1994, najdemo te podatke o Mosleyu : " rojan v plemiški [!] družini, 1929 še član laburistične [!]vlade [!], od 1932 voditelj British Union of Fascists, me^e 2.

svetovno vojno v priporu. " Morda pa je Mosley že kot laburist kazal fašistična nagnjenaja ?! Kaj pa če je ^{bil} Huxley ob vseh svojih drugih ^{talentih} tudi jasnovidec ?!

V romanu nastopa vrsta [!]literatov in drugih umetnikov, podobno kot v Grotesknem plesu.

Eden ključnih likov Quarles naj bi imel avtorjeve poteze, v liku Rampiona pa se dokaj razvidno kažejo značilnosti

D. H. Lawrencea. Vemo tudi, da sta bila Huxley in Lawrence prijateljsko povezana,

Prvo poglavje romana - če ostanemo pri ^glasbeni oznaki - se začne v intonaciji anđante sostenuto.

Prvi stavek v romanu pa izreče Marjorie Carling, partnerka literata Walterja Bidlka : "Se ne boš pozno vrnil ?"

Walter se namreč ^pdpravlja v svojo družbo in takoj uvidimo dvopolnost njunih želja. V aristokratski ^Tam^mount^utovi palači so se že zbirali gostje, ki so prišli na napovedano glasbeno prireditev.

Najprej se srečamo z gostiteljico lady Hildo Tantamount in z njenim prijateljem /tudi bišim ljubimcem/ slikarkem Johnom Bidlakom.

V 3. poglavju predstavi avtor lorda Erwarda Tantamounta, ki se posveča svojemu konjičku : biološkemu raziskovanju. Pri znanstvenem delu mu pomaga nižjeslojec in komunistično usmerjeni Illidge,

Lady Tantamount je iz družbe potežnila znano politično osebnost : Everarda Webleya, voditelja britanskih svobodnjakov, nastopajočih vzvzelenih uniformah. Webley je posnemal italijanske fašiste, ki so prevzeli oblast leta ~~1922~~ v Italiji leta 1922. Webley postane eden izmed izstopajočih likov v romanu.

Pompozno priziru z Webleyem nastopi še Lucy Tantamount, edina hči dvojice Tantamountov. Je bogataška lepotica, muhasta razvajenka in senzualna vitalistka. Je podoben tip kakor, kot je v Grotesknem plesu Myra Viveash, le da ima višji družbeni položaj kot Myra.

Vanjo je strastno zagledan Walter Bidlake in zdaj jo v gneči išče. Naleti pa le na Illidgea, nasprotnika aristokratske družbe, a obenem usluženec pri aristokratu!

Sočasno je Webley skušal v pogovoru pritegniti k svoji stranki lorda Tantamounta, a ta se za politiko ne zanima in to tudi pove. Navsezadnje je Webley ugotovil, da pri Tantamountu ne bo ničesar dosegel in se je poslovil.

V nadaljevanju ^{poznamo} literata Burlapa, urednika književne revije Literary World. Pri njem je zaposlen Walter Bidlake.

Sistem poglavij je podoben dramskim prizorom : selimo se od ene do druge osebe ali skupine oseb.

Šele v 6. poglavju se pojavi ~~ena~~^{ena} glavnih oseb pisatelj Philip Quarles, nekak avtobiografski lik. Quarles je s svojo ženo Elinor trenutno v Indiji /Anglija je še vedno na vrhu svojega kolonializma/ in se odpravlja v Anglijo.

Walter Bidlake je končno č le uspel priti do zaželene mu Lucy. Slednja ga odvede v izbrano družbo 8. poglavja. V restavraciji so že bili : pisatelj Mark Rampion, njegova žena Mary in zelo svojski tip Spandrell, katerega pomen bo do konca romana vseskozi naraščal. Rampiona svetujeta Spandrellu, naj se poroči.

V devetem poglavju izvemo retrospektivno zgodbo, , kako sta se spoznala in se pozneje povezala višjeslojka Mary in nižjeslojec Mark Rampion. /D.H. Lawrence se je res poročil z ločeno nemško plemkinjo !/.

Spandrell je bil uživač, ženskar in brezdelnež, obenem pa čudnažrtev Ojdipovega kompleksa. Potem ko je Spandrellu umrl oče in se je tako rešil enega ^{od} bremenav Ojdipovem kompleksu, se je njegova mati ponovno poročila, in to z vojaškim častnikom. To je Spandrella povsem vrglo iz tirax in mu ^e še izraziti je obnovilo Ojdipov kompleks.

/prim. približno obnovitev situacije v Shakespearovem Hamletu : stari Hamlet, mati Gertruda, mladi Hamlet in

2. Gertrudin mož ~~Klavdij~~ Klavdij !/

V dogajalni sedanjosti smo še vedno v pogovoru Spandrella z Rampionom. Slednji mu pravi /stran 175/ : " Pri vas je ta nesreča, Spandrell, ... da v resnici sovražite

samega sebe. Sovražite sam izvir svojega življenja, njegovo zadnjo podlago - saj ni mogoče zanikati, daje spol nekaj temeljnega. In vi ga sovražite, sovražite ga !"

V nadaljevanju je Rampion povezal s Spandrellovim življenjskim čutenjem širšo družbo in dejal : "... To je ~~xxxxxxx~~ bolezen modernega človeka. }az ji pravim Jezusova bolezen, (1) po analogiji z Brightovo boleznijo. Ali še bolje : Jezusova in Newtonova bolezen /!/, zakaj znanstveniki so prav toliko odgovorni kakor kristjani, in glede tega tudi veliki podjetniki. To je Jezusova in Newtonova in Fordova /!!!/ bolezen. Ta trojica nas je skoraj popolnoma pobila. Iztrgala je življenje iz naših teles in nas napolnila s sovraštvom." /!/
Ko pride pogovor do Shelleya, je Rampion zelo oster do njega /stran 179 / : "... Pri Shelleya je nekaj zelo strašnega. Ni človek, ni mož,. Nekaka mešanica vilinskega človeka in belega polža." /!!!/ Rampion pri neznem /vilinskem!// pesniku utemeljnost, seksualnost! /
V 11. poglavju se končno pojavita vrest, vraciji, kjer so Spandrell in Rampiona, tudi Lucy in Walter.

Na začetku tega poglavja nam avtor takole predstavi Lucy : /stran 181/ : " V Lucyini okolici je življenje zmerom kazalo pripravljenost, da bo postalo nenavadno javno. Kolikor več, toliko bolj veselo, to je bilo njeno načelo, ali če je ~~xxxxxx~~ "bolj veselo" oremono beseda, potem vsaj bolj hrupno, bolj nemirno zabavno." S svojo navzočnostjo je hitro onemogočila resne pogovore Spandrella in Rampiona. Spandrell se razglasi za protirevolucionarja : /stran 191/ : "Postavimo duhovno nižje stanove na njihovo mesto."
Rampion pa napoveduje dvojno revolucijo /stran 191/ : "Notranja osebna revolucija in dosledno zunanja in družbenarevolucija."

Avtorjev pripovedni sistem lahko dramsko označimo kot
 mozaično nizan^j različnih prizorov ali pa glasbeno kot orkestriranje
 različnih izrazov. In že se hitro men^{ja}jo prizori z znan-
 stvenim delom lorda Fantamounza in njegovega pomočnika
 Illidgea ter ~~iz~~ prizori z družbo v restavraciji.
 Spandrell je ⁿpenes^jel pogo^jvor na Baudelaira.
 Družba se zatem ~~prazide~~, skupaj os^ttanejo le Spandrell,
 Lucy in Walter, ki pa bi želel ostati ^{sem} ~~in~~ z Lucy.
 Slednja pripoveduje zgodbo o svojem nebogljjenem očetu in
 pohvali Walterjevega očeta, ki ji je poživljenjskem razpo-
 loženju blizu. Omembanejega imena takoj premakne dogajanje
 k omenjeni osebi. Tako smo že v prizoru s starim Bidlakom.
 Pravkar je dobil pismo svoje hčere Elinor iz Indije....
 Trojica Spandrell, Lucy in Walter se ob pol dveh ponoči odpravi
 še v nočni klub in tam naleti na komunističnega ^fprivržⁿca
 Illidgea. Sočasno z Walterjevo nočno anabazo se Marjorie
 čustveno muči doma, saj čuti, da se je je Walter naveličal.
 Walter je končno ob^upal, da bi ostal sam z Lucy in je
 odšel ob pol štirih domov. Sledil je mučni prizor z Marjorie.
 Naslednji dan je Walter odšel v uredništvo ~~xxxx~~ revije
 Literary World. ~~Burr~~ Urednik Burlap ga je pohvalil za članek
 o Rimu. Walter pa se je zavzel za povišanje svoje plače.
 Spretni Burlap pa povečanje Walterjeve plače prepusti računo-
 vodji. Walter se je spomnil, da bosta ta dan ~~a~~ odšla iz Indije
 njegova sestra Elinor in njen mož Philip Quarles. Iz dru-
 žinskih misli je iztrgala Walterja oblastniška Lucy in ga
 poklicala k sebi. Walter se ji ni mogel in ^{si ne} ~~se~~ maral upreti.
 Ko je prišel k Lucy, ga je v erotičnih zamislih najprej
 zmotila papiga, nato pa še prihod Illidgea. // Temu pa
 se je umaknil ! Lucyno flirtanje // z Illidgeom je prav-
 zaprav čudno, saj ni spadal v njeno višjo družbo. Morda pa

jo je pritegovala latinska misel : varietas delectat.
Doma pri Walterju je spet bil družinski vihar. Tokrat je
Marjorie Walterjakar odpodila od doma ! In on ? Naravnost
k Lucy ! "To noč je Lucy postala njegova ljubica." /stran
248/

Spandrella obišče njegova mati in mu prinese finančno
podporo, nato ga nagovarja, naj spremeni svoje nedelavno
življenje. V njunem pogovoru se razvidno pojavi Spand-
rellov Ojdipov ~~kompleks~~ /ali pa ^{Hamlet} ~~Hamletov~~ !/ kompleks.

Takole pravi Spandrell materi/na strani 253/ :

"Kaj si v resnici pričakovala od 15 let starega fanta,
da bo materi pripovedoval, zaradi kakšnih razlogov ne želi,
da bi ležala v isti postelji z nekim tujcem ?" /!!!/

V 14. poglavju se selimo k družini Quarles. V Angliji se
vzgojiteljica gospodična Folkes trudi z malim ~~sinom~~ ^{Philom}
~~v družini~~ Quarles ^{pr.} Sočasno pa njegova starša potujeta
z ladjo iz Indije v Anglijo. Zakonca se menita tudi o
Walterju in o Marjorie.

15. poglavje se spet osredotoči na trikotnik Marjorie -
Walter - Lucy.

Vredno je navesti nekaj Lucynih misli v pogovoru z Wal-
terjem /stran 281/ : "Živeti moderno pomeni živeti
hitro." je nadaljevala. " V naših dneh ne moreš voziti s ~~seboj~~
seboj polnega vagona idealov in romantike. Če potuješ
z letalom, moraš pustiti za seboj težko prtljago.

Dobra staroverska duša je bila popolnoma v redu, ko so
ljudje živeli počasi. Dandanašnji pa je preokorna. V le-
talu ni prostora zanjo." /!!!/

V 16. poglavju preidemo k družini Rampion. Pri Rampionu se oglasi Burlap. Moška se zapleteta v pogovor o ¹onmetnosti. Miselno in ustvarjalno pa sta si kar najbolj različna.

Rampion na strani 290 pravi : " Vsi ste enaki, vi časnikarski možje. Nikakih pretresov. Najprej varnost. Književnost ~~brez~~ brez božičine. Človek ne sme iztrebljati predsodkov ali kovati idej, razen če je prej ¹zažil kak pripomoček proti bolečinam. Bralce je treba nenehoma držati v nekakem somračnem spanju. Nepopoljšljivi ste, vsi, brez izjeme." Burlap je za svojo revijo izbral 3 Rampionove najmanj polemične in spotažljive risbe."

V 17. poglavju /to je začetek 2. knjige K. ž. v 2. izdaji romana/ izvemo za Spandrellov odnos do dela. Njegova mati in njegovi prijatelji so ga stalno nagovarjali, naj kaj dela. Na strani 5 pove Spandrell tole bistro misel o delu : " Delo ni nič božj ¹spoštovanja vredno kakor alkohol in služi prav istemu namenu : samo zmoti duha, povzroči, da človek pozabi samega sebe. Delo je mamilo, to je vse." /!!!!/ Ker je Spandrell gotovo najnenavadnejši lik v romanu, si oglejmo še nekaj avtorjevih misli o njem /stran 7/ : " Že odkar se je njegova mati drugič poročila, je Spandrell neprestano izprevrženo počel vse tisto, kar je bilo najslabše, izbiral najslabšo pot, preiščljeno vlival pogum svojim najslabšim nagnjenjem. Z razuzdanostjo si je krajšal čas v nenehnem brezdelju."

Navedimo še presenetljivo Spandrellovo misel na strani 13 : " Kako veste, da zemlja ni pekel ~~in~~ kakkega drugega planeta ."

V nadaljevanju tega poglavja se Spandrell sreča v restavraciji z Lucy in z Walterjem.

V 18. poglavju je prikazan delček potovanja Philipa Quarlesa in njegove žene Elinor, ko se ustavi njuna ^ladja v Port ^Saidu. V Burlapovem uredništvu pa se začne ^lapletati erotično približevanje med Burlapom in med Beatrice.

V 19. poglavju sta zakonca Quarlesa že v Angliji in se snideta ^{s svojim} ~~z njunim~~ ⁿsičkom Philom.

Sidney ^lQuarles, oče pisatelja Philipa, je napisal knjigo o vladanju, zdaj pa se je ukva^ljal z ~~dk~~ nadaljevanjem te knjige : ^ltéma Demokracija. Ta njegova zaposlitev je bila nekaj podobnega kot biološko raziskovanje lorda ^lfantamounta.

Med starimi ^sgopodi v romanu je samo slikar John Bidlake v svojem delovanju zares uspel.

Pri Quarlesovih so malce obnovili družinsko življenje :

pisatelj Philip se je srečal z očetom publicistom, njegova ^lžena Elinor ^{pa} se je oglasila pri svoji tašči gospe Quarles, katero je zelo cenila. Na kratko sta se ~~spomenili~~ tudi o možu prve gospe in o sinu druge gospe : ^o Philipu Quarlesu. Mati ^lvprasa ^{v snahu} ~~snaho~~ ^{Stran 62/} ; "... kakšen je sam v sebi in s teboj ?" Snaha ji je odgovorila : "Daleč od mene". In mati je dodala : " Zmeraj je bil tak... Zmeraj je bil daleč." Philip je bil očitno predvsem zazrt v svojo pisateljsko ustvarjalnost.

Starejša gospa ^lQuarles pa je imela težave z možem, ki je stalno odhajal v ~~London~~ London zaradi svoje načrtovane politološke knjige., a tam je v resnici skakal čez zakonski plot s svojo tajnico Gladys.

V Elinor Quarles je zagledan politik Everard Webley, ki je dejavno nasprotje njenega moža, Philipa pisatelja.

22. poglavje je organizirano v obliki zapiskov pisatelja Quarlesa. Zapiski se začno takole §stran 102/ :

" Danes sem bil pri Lucy Tantamountovi žrtev zelo čudne asociacije idej. Lucy je bila kakor navadno francoska zastava : modra okoli oči,, škrlatneustnice, vse drugo pa mrtvaško belo pred ozadjem bleščečih, kovinsko črnih las."

Glede na naslov romana je pomemben Philipov zapissek na strani 103 : Muzikalizacijaprozneumetnosti. /!//

Na strani 104 se razpiše o romanu idej : " Značaj vsake osebe mora biti kolikor mogoče obsežen v idejah, ki jih izpoveduje."

V 23. poglavju smo spet pri Webleyu, ki ravno piše zapeljevalsko pismo Elinor. Rampion ^{Po} SE ^{pogovarja} s Philipom o politiki.

Pri zdravniškem pregledu so odkrili pri Johnu Bidlaku v želodcu izrazstek : čir ali rak ?!

25. poglavje je sestavljeno iz Lucynih pisem Walterju iz Pariza.

26. poglavje je spet namenjeno zapiskom Philipa Quarlesa.

V 28. poglavju je Elinor na sestanku z Webleyem in vidimo, da mu že počasi poušča. Takole razmišlja na strani 151 : " Ko bi Philip pustil, da ga ljubi !

On pa ni govoril, , ničesar ni storil, kar naprej je samo bral. Molče jo je obsojal na nezvestobo. /!!!!/

Elinor je že pripravljena, da pošatane Webleyeva ljubica !

Prehod v 29. poglavje je zelo posrečen. V Hyde parku nastopa Webley s svojimi svobodnjaki. Njegov politični govor zmoti z medklici komunist Illidge in nekaj svobodnjakov ~~Illidgea~~ Illidgea pretepe. Pozneje se Illidge sreča s Spandrellom in ta ga hujska, naj sam napade Webleya. Elinor pa je Webleyev govor s svojo intenzivnostjo pritegnil. Z Webleyem sta se zatem izletniško odpeljala na deželo !

Na nekakem vzporednem družabnem sprehodu pa Spandrell v spremstvu s Connie pokaže svojo destruktivnost in s palico /!/ uničuje rože !

Walterju spet piše Lucy iz Pariza in mu omeni, da je imela seksualno avanturo z nekim Italijanom. Walter je seveda močno prizadet,, na drugi strani pa je zaradi njega prizadeta Harjorie.

V 31..poglavju obišče starega gospoda Quarlesa na domu njegova londonska ljubica Gladys. Zanosila je in je prijavljena povzročiti škandal . Zgodbo sliši tudi stara gospa Quarles. Dogajanje se dramatično vzpenja.

Elinor dobi brzojavko, da je njen sinček , ki je pri starih starših, zbolel, zato naj takoj pride.

Bila pa je zmenjena z Webleyem /!/, zato prosi Spandrella, naj sporoči Webleyu o tem.

Spandrell pa je ravnal po svoje. Najprej je poklical Illidgea, Webleya pa ni nič obvestil.

Webley je prišel po dogovoru z Elinor ~~na~~ ob šestih na njen dom. Tam pa sta ga v zasedi čakala Spandrell in Illidge. Ko je Webley vstopil v Elinorino hišo, ga je neki moški /!!!/ udaril po glavi s palico ! Udarec je bil načrtovan, umor pa najbrž ne. A zgodilo se je

ravno to ! Webley je obležal mrtev. Atentat ! A kdo je udaril s palico : Spandrell ali Illidge ?! Avtor to spretno prikrije. Napetost narašča kot v pravi kriminalni zgodbi !

Elinor je v tem času že prišla do svojega sinka, ki je bil pri Bidlakovih.

Na domu Quarlesov pa je bil Illidge ves iz sebe. Ali je on udaril Webleya ali je samo gledal Spandrellov udarec ?! Bolj logičen bi bil Illidgev udarec, saj je bil Webley njegov politični nasprotnik ali kar sovražnik. Spandrell pa je bil zunaj političnih motivov. A kdo ve, kaj je bilo zadaj.

Šele na strani 215 pisatelj razkrije kot morilca Spandrella : "Simbolično je iztisnil iz svojega /!!/ umora največjo pravo grozo, tekla je izpod njegovih teptač~~kih~~ nog." / Spandrell je tu patološko teptal mrtvega Webleya !/

Razmislimo o možnih motivih za Spandrellovo dejanje. Ali je S Spandrell videl v vojaško voditeljskem Webleyu nadomestnik svojega očima ?!

Ali je gledal v izrazito delujočem Webleyu nasprotje svoje nedelovne eksistence ?!

Ali ni privoščil Webleyu Elinor za ljubico ?! , , ,

Vse ~~to~~ ^{lekar} pa smo tu pri glasbeni oznaki FURIOSO !

Spandrell in Illidge sta zatem ponoči pospravila sledove dogajanja v hiši in odpeljala Webleyevo truplo v Webleyevem avtomobilu na odročen kraj.

Illidge se je zatem s težavo odpravil k svojemu delodajalcu lordu Tantamountu.

Spandrell je bil v 34. poglavju že v restavraciji z literarno družbo : z Burlapom, z Rampionom in s Quarlesom. Sledi njihova obsežna konverzacija. Burlap ob vrnitvi v svoje uradništvo zelo premišljeno napreduje v svojih erotičnih težnjah pri Beatrice.

Pri malem Philu so zdravniki odkrili meningitis in deček je po hudih mukah umrl. Glasbenaintonacijajetu prešla v TRISTE.

Webleyev umor je ostal skrivnost. Policija je sledila predvsem grozilnim pismom, ki jih je prejemal Webley. Ker truplo ni bilo oropano,, je bil umor razvidno uvrščen v politično sfero. Spandrell se je zabaval, ko je prebiral članke o Webleyevem umoru v časiopisju.

Roman zaključí izjemno komponirano zadnje 37. poglavje.

Nihilistični Spandrell se tu pokaže še v luči bogoskalca ! K sebi povabi zakonca Rampiona z željo, da bodo skupaj poslušali Beethovnov kvartet. Sočasno pa je Spandrell načrtoval svojo smrt kot prvi absurdni človek ! Britanskim svobodnjakom je poslal svoj naslov in sporočil, da bo ob določeni uri tam navzoč Webleyev morilec.

Res se odpravijo trije svobodnjaki k Spandrellu. Tajim jim odpre z revolverjem v roki in svobodnjaki ga ustrelijo.

Rampion in njegova žena slišita hrup in stopita na hodnik.

"Kaj pa je... ?", je pričel Rampion.

"Streljal je prvi", mu je segel v besedo eden izmed mož.

Skozi odprta vrata so prihajali zvoki glasbe. Strast je začela izginjati iz nebeške melodijske. Nebo je v teh zateglih notah še enkrat postalo kraj popolnega počitka, tihega in blaženega ozdravljanja." /stran 274/

Spandrell je zrežiral svojo smrt s spremljavo vrhunske glasbe in z navzočnostjo pisatelja.

Avtor si je tu privoščil pravcato montažo atrakcij.

Prehajamo k presenetljivemu zadnjemu prizoru, ki je v znamenju Burlapax in njegove sodelavke.

~~Stran 275~~ Tudi Burlapa, ki je zadovoljen prihajal domov, je spremljala glasba, živžgal si je "endelssohnovo melodijo" a perutih pesmi.

In le še zaključek romana /stran 276/ : " To noč sta se z Betrice delala, kakor da sta dva majhna otroka, in sta se skupaj kopala. Dva majhna otroka, , sedeča vsak na svoji strani velike, starinske banje. In kako razposajena sta bila. Tako sta pljuskala, daje bilakopalnica vsa preplavaljena z vodo. Zakaj takih je nebeško kraljestvo." /!!!!/

Po izjemnem romanu še izjemni konec z ironično intonacijo!

Najustreznejša glasbeno^{po}znaka bi bila tu VIVACE.

Vedno je tako v življenju : Durch Leiden /nekaterih/ Freude /drugih/.

Nedvomno je Kontapunkt življenja s svojo veliko sporočilnostjo in s svojo umetniško do^gnanostjo eden vrhunskih romanov v 1. polovici 20. stoletja.

DODATEK

Seznam glavnih oseb v romanu

DRUŽINA BIDLAKE

John Bidlake, slikar

gospa Bidlake, njegova žena

Walter, njun sin literat, zaljubljen v Lucy T.

Elinor, njuna hči, poročena Quarles

Marjorie ^Karling, Walterjeva partnerka

DRUŽINA QUARLES

Sidney Quarles, publicist

gospa Quarles, njegova žena

Philip, njun sin pisatelj

Elinor, Philipova žena

Phil, sinček mlajše dvojice

DRUŽINA TANTAMOUNT

lord Edward Tantamount, ljubiteljski biolog

Hilda, njegova žena

Lucy, njuna hči, nekaj časa ljubica Walterja B.

DRUŽINA RAMPION

Mark ^Rampion, pisatelj in slikar

Mara ^y, njegova žena

DRUŽINA SPANDRELL

Spandrellova mati, drugič poročena z britanskim
častnikom

Spandrell, njen problematični sin

DRUGI

Everard Webley, vodja britanskih svobodnjakov ,

zaljubljen v Elinor Quarles

Burlap, literat in urednik literarne revije

Beatrice , njegova uslužbenka, pozneje njegova ljubica

Illidge, politično komunist, zaposlen pri lordu

Tantamountu, priča Webleyevega umora
 gospodična Fulkes, varuša ^{lea} mladega Phila Quarlesa
 Gladys, ljubica Sidneya Quarlesa,

6. SPISANKA

41

spisanka

Ob knjigi Tadeja Iana ALI JE NAŠA

CIVILIZACIJA PRED PROPADOM ?, Ljubljana 2022

Tadej Ian /1973/ je po študiju politolog in je stani^p
politični analitik v reviji DEMOKRACIJA. V knjigiⁱ z atrak-
tivnim naslovom Ali je naša civilizacija pred propadom ? je
zbral 55 svojih^{ih} člankov iz zadnjih let in jih razvrstil
ne po časovnem izhajanju, ampak smiselno po motivnih sklopih.

Avtor nas prijetno kramljaje in obenem vsebinsko vzorno
popelje v posameznosti in v širše zarise svetovne in domače
politike. Ker je nemogoče v ni spiasnki obravnavati tako razno-
rodno gradivo, sem se odločil, da se posvetim samo nas-
lovnemu problemu oziromaⁱ predvsem članku, ki je^{je} enak naslovu
knjige. Kako^{ko} temo iz člankov v knjigi pa bi še veljalo
obravnavati posebej.

Naj navedem najprej nekatere naslo^vve člankov, da uvidimo
razpon avtorjeve obravnave politične problematike :
Sodobna le^fevica v službi globalne radikalne desnice.
Kako presečiⁱ izrojeno idejo multikulturalizma.

Feminizem ogroža ženskost.

Krivda belega človeka : mit in miselni konstrukt.
Nagon za preživetje v Evropi izgubljen /!!!/.

Idiotizem novega anarhizma.

Komunisti so bili brezvestni elitist.

Plemenitost patriotizma.

Nas čaka vojna med globalisti in radikalno levico ?

Čet 50 do 100 let bodo svetu vladali Kitajska in islamisti.

Zdaj se usmerjam zgolj k naslovni tematiki. Navajam najprej začetek omenjenega članka, enakega naslovu knjige /stran 217/ :

V zgodovini so propadle še vse civilizacije, četudi so se zdele še tako močne in nezlomljive. Zgodovinarji, ki se ukvarjajo s propadom civilizacij, so že davno ugotovili, da se pred propadom vedno pojavijo okoliščine, ki so si kljub različnosti civilizacij podobne. Kako blizu propada je naša civilizacija? Avtor smiselno povezuje propadanje rimske države in propadanje sedanje evropske /evro-ameriške/ civilizacije. Tatemane priteguje že vrsto let in jo bom podrobneje obdelal v eni naslednjih spisank.

V zvezi s propadom rimske imperije so v omenjenem članku tale podpoglavja :: 21o razlogov, zakaj je propadel stari Rim - "Kruhain iger nam dajte !" - Ko vojska, kin je nekoč bilaključnegapomena, posatanebodigatreba - - Ko začme zmanjkovati domačih ljudi - Iskaje užitoov za vsako ceno je nevarno - Družbrno-ekonomsko življenje mora biti zdravo, sicer pride do razkroja."

Obriwno se bom lotil omenjenih podpoglavij. Nemški zgodovinar Alexander Demandt je v svoji knjigi Padec Rima navedel 21o razlogov za njegov propad. Bistven razloge bi zlahka omejili na manj kot 10.

Da so rimski cesarji pridobivali rimsko ljudstvo s kruhom /z osnovno preskrbo/ in z igrami / s tekmovanji v amfiteatru/, je bilo državotvorno gotovo nespametno. Pri tem so bili rimski meščani kar najmanj uporabljeni za koristi in za

potrebe države vojska, delovna opravila v veliki državi/. Z naslovom podpoglavja vojski pa je treba podeliti.

Vojsk^I stoletjih rimske^{dr} države gotovo ni izgubila^m poena, ^m dejstvo pa je^{je bila} ta vojska^I čedalje bolj sestavljena iz tujcev, predvsem iz germanskih barbarov. Ali se bodo ti tuji najemniki še tako prizadevali za rimsko^d državo, kot so se začetni Rimljani in Italiki ?!

Zgleden primer je^I konec zahon^dorimskega^k cesarstva. Leta 476 je^{ODOAKAR,} germanski voditelj rimske^I vojske postavil pa večinsko^m germanske vojske odstavil zadnjega ~~romana~~^{okepa} rimskega cesarja,. Ker je bil vojaško najmočnejši v državi, bi^e se^h nedvomno lahko proglasil za cesarja, saj je bilo tovrstni^h vojaških cesarjev že veliko. A^A čutil je, da je rimsko cesarstvo opešalo in da^{ne} more obval^{le}ovati prevelike države. ^{leto} Je^I rajši postal kralj Italije.

Eden od oprijemljivih vzrokov propada rimske države je bil vsekakor demografski upad prebivalstva v Italiji.

Viden razlog za propadanje^I je tudi pasivizacija ljudi v družbenem smislu in umika^{an}je v zasebniš^Itvo.

Glavni razlog v propadu vsake civil^{iz}acije pa je v umanjkanju življenjs^{izke}ke sile v prebivalstvu civilizacije, /.prim.

avtorjev član^{ek}ke ! Nagon za preživetje v Evropi izgubljen !/
Ko ljudje v svoji družbi ~~niso več~~ niso več aktivni in strem^{ljivi}ljivi, pridejo drugi, ki so zelo aktivni in napadalni ter obvladajo in prevladajo pasivno domače prebivalstvo.

To se zdaj dogaja v Evropi, v kateri njene vlade celo^I finan^{ci}cirajo bodočo za^Iredbeno tujo vojsko, sestavljeno iz afro-azijskih migrantov.

7. SPISANKA

44

O konservativnosti in o liberalnosti nekdanj in sedaj

Pogled v Bradačev latinsko-slovenski slovar, 1937 :

I. conversatio /f/ - ohranitev, shranitev.

conservator /m/ - ohranitelj, rešitelj.

conservo - ohraniti, varovati, čuvati, izpolniti -
zavarovati, rešiti, pomilostiti.

Opomba : V isto besedno družino spada tudi naša
čestavtjka konzerva. Latinsko conserva pa pomeni
sosušnja, a tudi konzerva je do nas v nekakem
suženjskem položaju !

II. liber - prost, neomejen - nepristranski, prosto-
dušen, odkritosrčen. razuzdan, razposajen -
prostovoljen - svoboden, neodvisen.

liberalis - svoboden, - plemenit, dostojen - blago-
dušen, radodaren.

liberalitas /f/ - plemenitost, blagodušnost,
prijaznost, radodarnost.

liberatio /f/ - osvobojenje, oprostitev.

liberator /m/ - osvoboditelj.

libero - oprostiti, osvoboditi, oteti, rešiti česa.

libertas /f/ - prostost, svoboda - samostojnost -
dovoljenje, prostodušnost.

libertinus - prid. osvobojen, sam. osvobojenec.

liberto - podariti svobodo

libertus - pris. osvobojen. sam. osvobojenec.

Opomba : Velikoposebnost latinščine je, da pomeni
liber tudi knjigo ! Liber liber je tudi
svobodna knjiga !

Omenjeni nasprotni usmeritvi sta vsekakor stalnici v človeški družbi in nista odvisni od besedne pojavnosti v latinščini.

Že v rodovni družbi praljudi so bili gotovo nekateri /najbrž večina/ nagnjeni k staremu, k stalnemu, k navadam ipd., nekateri /najbrž manjšina/ pak spremembi, k novostim, k opustitvi starih navad ipd.

Moj namen je seveda ukvarjanje z obema usmeritvama v novjšem času, in to v evropski in v slovenski politiki po letu 1848 /pomlad natodov/. Takrat je parlamentarna ureditev sploh začela omogočati politično različnost.

Usmerimo pa se kar takoj na slovensko izhodišče.

Slovenko politično gibanje v 2. polovici 19. stoletja se deli v dve izraziti skupini /a neše stranki !/, in to v t. i. staroslovence /vodja Bleiweis, urednik tedanjega edinega časnika Novice, pesnik Koseski idr./ in v t. i. mladoslovence //večinoma mladi literati npr. Levstik, Stritar, Jurčič, Kersnik, Tavčar, idr./

Kar najbolj povzdni sta gesli obeh skupin. Staroslovenci so delovali z geslom VSE ZA VERO, DOM, CESARJA !

Šlo je torej za prvenstveno pozornost veri, torej katolicizmu, ki je tisti čas že približno 1000 let vladal v slovenskih deželah.

Manj jasen je pomenski obseg DOMA. Ali gre za domačijstvo, za privrženost ožji pokrajini? za deželno usmerjenost /Kranjska, Koroška, Štajerska itd./? Ali pa je v DOMU že tudi širši narod?!

Poudarjena vdanost cesarju, dinastiji Habsburžanov pa je močno omejila nacionalno pobudnost staroslovencev, saj je

habsburška dinastija vedno delovala v nemško^o m korist.

Iz gesla staroskovencev izhajajo vzorčne poteze vseobsežne konservativnosti :

verska konservativnost : /obstajajoča okoli 1000let/.

družbena konservativnost : /temelječa na 600-letni vladavini Habsburžanov/.

naravna konservativnost / izhajajoča iz pradednega

odnosa do narave - nekako v smislu nemškega

izročila Blut und Boden - Kri in Zemlja.

V nadaljevanju razvoja do zdaj se zastavlja vprašanje, ali je mogoče obstati pri totalni konservativnosti-ohranjenosti.

kako naj npr. deluje britanska konservativna stranka

v času, ko v Kondonu uraduje muslimanski župan?

Preidimo k mladoslovenskemu geslu VSE ZA NAROD,

NAPREDEK IN SVOBODO. Mladošlovenci so temeljili na idejah meščanskih revolucij iz pomladi narodov leta 1948 in iz takratnega nacionalnega gesla, ki ga je ubesedil koroški duhovnik Matija Majar Ziljski.

Narod je zdaj zamenjal vero in postal nekaka posvetna vera. V zvezi s tem so nastajala gibanja številnih zatiranih narodov, tako tudi Slovencev. Ti kulturni in kulturnopolitični nacionalizmi so povsem utemeljeni in pozitivni. Zatiralno početje velikih narodov do malih narodov pa ni nacionalizem, ampak nacionalni imperializem, npr. nemški odnos do Slovencev v Avstriji, ruski odnos do Ukrajincev itd.

Izraz napredek je zelo splošen in nedoločen. Z vidika

pravega mladoslovenskega gesla Narod bi bil napredek izboljšanje slovenskega narodnega položaja v avstriji

državi. Seveda je napredek tudi vsako izboljšanje položaja na različnih področjih, npr. v gospodarstvu, v kulzuri, v šolstvu, v zdravstvu itd. Najširši napredek pa se gotovo kaže v izboljšanju življenjske ravni prebivalstva.

In še zaključno geslo SVOBODA. Vemo, da je prvo geslo v trojici gesel francoske revolucije 1789. Svoboda je pojem, ki hitro trči na meje družbenega reda. Brezmejno svobodo telemskega gesla DELAJ, KAR HOČEŠ ! je že sam avtor v spremnem besedilu preobrazil v prijazno družbo sobivajočih.

V političnih zadevah pomeni svoboda dosego političnih pravic, ki ne obstajajo v absolutističnih, avto^kratskih in v totalitarnih družbah.

Popolna anarhična svoboda je dosegljiva samo posamezniku brez družbe, npr. Robinzonu na samotnem otoku in podobnim robinzoskim ti om. Res je, da so ti tipi brezmejno svobodni, a obenem povsem utesnjeni zaradi naravnih danosti.

Splošna svoboda je sestavljena iz kopice področnih svobod.

Tu so : politična, verska, go^spodarska, tiskovna, kulturna, nacionalna, govorna in še kakšne druge.

Stopimo v slovenskem političnem razvoju nadalje. Na koncu 19. stoletja nastajajo začetne slovenske politične stranke.

Leta 1892 je nastala Katoliška narodna stranka. Pozneje se je preimenovala v Slovesko ljudsko stranko, in je bila glavna slovenska politična stranka vse do začetka 2. svetovne vojne. Smiselno jo opredelimo za konservativno stranko /nadaljevanje staroslovencev/.

Leta 1894 je nastala Narodno napredna stranka. Opredelimo jo kot liberalno stranko /zveza z mladoslovenci/.

V vodstvu NNS sta bila kar dva literata : Ivan Tavčar in Ivan Hribar. Njihov list Slovenski narod, list SL na Slovenec.

Leta 1896 je bila v Ljubljani ustanovljena še Jugoslovanska socialnodemokratska stranka, usmerjena internacionalno in socialistično. Tudi v JSDS je bil eden vidnih voditeljev književnik Etbin Kristan.

Omenjene stranke so skladne z evropskim razvojem v tri glavne usmeritve : v konservativno, v liberalno in v socialistično smer.

Ta avstrijska strankarska delitev se je ohranila tudi v času prve Jugoslavije /1918-1941/.

Po 2. svetovni vojni je v drugi Jugoslaviji za 45 let totalitarno zavladała komunistična stranka.

Tako se je strankarsko življenje obnovilo šele po slovenski osamosvojitvi 1991.

Stranke so se delile predvsem po odnosu do komunistične vladavine. Prvi sklop strank označujemo za kontinuitetne stranke, drugi sklop strank pa za protikontinuitetne ali pomladne stranke.

Z vidika naše glavne systemske delitve v tej spisanki so vse kontinuitetne stranke konservativne /usmerjene nazaj, v pretekli režim/, vse pomladne stranke pa spadajo bolj ali manj v liberalni politični tok. Spomnimo se, da je bil liberalizem v komunističnem režimu označevan kot izrazito negativna politična herezija ! Ta komunistični odnos do liberalizma potrjuje tudi komunistični odnos do svobode nasploh !

Najvidnejša kontinuitetna stranka so socialni demokrati. Po opustitvi oznake komunisti so najprej zamenjali nekaj oznak stranke. Izraz komunisti se je zdel komunističnim voditeljem po propadu komunističnega režima, po neuspehu tega režima in po razkritju terorizma tega režima milo rečeno nespodbuden. Paradoks preimenovanja socialne demokrate je seveda razviden. Demokratična socialna demokracija /prim. začetno fazo JSDS in socialne demokrate v Evropi !/ je bila v času trdega komunizma največja konkurentka komunistov in ti so jo celo označevali kot socialne fašiste ! Dodatni paradoks je bil še to, da smo imeli nekaj časa kar dve ~~socialnodemokratski~~ stranki, saj je Ljubo Pučnik ustanovil socialnodemokratsko stranko po evropskem demokratskem zgledu. Iz te stranke je potem nastala sedanja SDS !

Kontinuitetnih strank je seveda še več. Nekaj časa je bila najuspešnejša liberalnodemokratska stranka /Janez Drnovšek/, potem pa se je počitno sektaško razkrojila. Tu je zanimiva oznaka liberalna, a v primeri s trdim komunizmom je nekaj liberalnosti gotovo imela.

Nekatere kontinuitetne stranke nastanejo ad hoc za posamezne volitve. Slovebska sposobnost je, da tovrstne stranke redno zmagujejo, čeprav nastopajo s tipičnimi amaterskimi voditelji. Pred kratkim se je tovrstna volilna zgodba ponovila celo z velikim uspehom ! Kot lepo pove latinski izrek : Mundus vult decipi !

(Svet hoče biti varen.)

Najbolj radikalno razvnetá kontinuitetna stranka je
Levica. Le-ta - kljub vsem dokazok o popolni neuspešnosti
komunističnega gospodarstva - še vedno ponavlja in obnavlja
preživela komunistična propagandna gesla.

Protikontinuitetne stranke so v odnosu do komunistične vlada~~xixx~~
vine usmerjene spreminjevalno in liberalno, kar pomeni
protienoumno in gospodarsko razumno.

V začetni fazi so se najbolj uveljavili krščanski demo-
krati, značilna stranka v demokratični Evropi. /Lojze

Peterleš. Obnovila se je SLS. Prejšnja dolgoletna kon-
servativna stranka je zdaj postala ena od spreminjeval-
nih strank. Ali se je približala tudi liberalnosti ?

Kot je bilo že omenjeno, je iz Pučnikove socialnodemo-
kratske stranke nastala sedanja SDS - Slovenska demokratska
stranka /Janša/.

Iz prejšnje krščanskodemokratske stranke se je razvila
zdajšnja Nova Slovenija - krščanski demokrati.

Med protikontinuitetnimi strankami je treba omeniti še
maloštevilčno Slovensko nacionalno stranko /Jelinčič/.

Vemo pa za dialektično zakonitost, da ista stranka
na oblasti deluje drugače kot takrat, ko je v opo-
ziciji. Spremeni se kritični zorni kot.

Najbolj razkrivalno deluje o oblastništvu naslednji afo-
rizem : Ko se revolucionarji vselijo v vladne palače,
postanejo kontrarevolucionarji. Za bistrega avtorja tega
aforizma žal ne vem,, a mogel bi biti Poljak Lec.

V realnem socializmu se je to dejstvo stalno potrjevalo.
Oblastniki so postali najprej birokratski ustaljenci,

zatem pa še reakcionarni politiki, preganjalci vsake revolucionarnosti.

Zdaj pa preidimo iz ožje politične sfere v splošnejšo in širšo problematiko konservativnosti in liberalnosti.

Konservativna ohranjevalnost je na nekaterih področjih globalno nujna, npr. na področju ohranjanja narave in ohranjanja kulture. Uničevanje narave bo sčasoma uničilo tudi človeški rod. Prav tako je potrebna tudi ohranitev materialne, duhovne in socialne kulture, saj samo sledenje kulturi omogoča znosno sobivanje ljudi.

Konservativnost pa nmore več zadrževati burnih sprememb predmetnega tehnološkega sveta, čemur smo vsakodnevne priče.

Ali živimo torej v obdobju kulturne in tudi delno politične liberalnosti? Preveč širokosrčna in preveč dopuščajóča liberalnost pa vodi navsezadnje v anarhijo. In že smo pri vprašanju brezmejne svobode, ki jo je Rabelais v telemskem izreku DELAJ, KAR HOČEŠ! najprej najavil, nato pa ~~umno omejil~~ v komentiranju tega gesla umno omejil na prijazno družbenost.

Ponoviti je treba ugotovitev, da iz brezmejne svobode telemškega gesla izhaja v zlem pojmovanju nič manj kot boj vseh proti vsem.

Ob Huellebecqovem romanu PODREDITEV, L^o. 2016

Uvodna opomba : Naslov romana je zelo poveden, saj je pomen besede islam podreditev !

Drugo branje huellebecqovega romana sem si privoščil ^{zato}, da bi mojim bralkam in mojim bralcem predstavil ta vsebinsko izjemno pomembni roman.

Najprej si ogledjmo časovno poigravanje v besedilu.

Roman je izšel leta 2015, slovenski prevod je sledil zelo hitro : 2016, roman pa prikazuje prevzem islamistične oblasti v Franciji leta 2017 !

Avtor je provokativn~~o~~ prehitel stvarno dogajanje, ki se bo zelo verjetno izpeljalo zelo podobno kot v romanu !

Predstavimo najprej avtorja. Navajam kar zapisek o avtorju na platnici romana ~~* Podreditev~~.

" Michel Huellebecq /1958/ je eden najbolj razvpitih in provokativnih pisateljev našega časa. Vsi njegovi romani so prevedeni v slovenščino /!/, od tega so trije izšli pri Cankarjevi založbi; Osnovni delci /2000/, , za katere je prejel nagrado IMPAC, Platforma /2002/ ter Zemljevid in ozemlje /2012/, za katerega je prejel Goncourtovo nagrado. Poleg romanov je objavil več pesbiških in esejističnih zbirk, posveča se tudi glasbi in fotografiji."

Naj dodam k omenjenim romanom še roman Serotonin /2020/, ki sem ga s težavo prebral pred kratkim. Vseskozi izžareva ~~poudarjeno~~ poudarjeno morasto vzdušje osebne in družbene francoske dekadence.

S tako družbo bo militantni islam mimogrede opravil.

Glavna oseba romana je profesor francoske književnosti na Sorboni III François /priimek ni naveden, ime pa zveni podobno kot Français = Francoz !/.

Ta profesor je specialist za znanega francoskega pisatelja Huysmansa.

/Joris-Karl Huysmans /1848-1907/ je izšel iz naturalizma in iz Zolajeve družčine, nato se je preusmeril v dekadenco /glavni tovrstni roman NAROBÉ je tudi v slovenščini/. Navsezadnje pa se je pokatoličnil ali vrnil v ^{ku}italiststvo.

Idejni prehodi tega avtorja nakazujejo tudi idejne premike glavne osebe v romanu Podreditve !

Huysmans je v romanu večkrat omenjan in obravnavan in tudi uvodni citat je iz njegovega romana Na poti. /!//

Navajam še prvi stavek romana s poudarjeno povezavo med

Huysmansom in med glavno osebo romana /stran 9/

"Skozi vsa leta moje žalobne mladosti je bil Huysmans moj sopotnik, moj zvesti prijatelj; nikoli nisem začutil nikakršnega dvoma, nikoli me ni zamikalo, da bi ga zapustil in se posvetil kateri drugi temi; nato pa sem nekega popoldneva v juniju 2007, potem ko sem prek ^{vs}akršne meje dovoljenega zavlačeval z oddajo, pred komisijo Univerze v Parizu - Sorbone zagovarjal svojo doktorsko disertacijo : Joris-Karl Huysmans ali izhod iz tunela."

Na strani 13 preberemo pikro oznako študija književnosti : "Univerzitetni študij književnosti, kot vemo, ne vodi nikamor /!/, razen za tiste najbolj nadarjene študente, ki jih čaka kariera univerzitetnega predvatelja

literature - gre za precej p^rismuknjeno obliko sistema, katerega namen je zgolj lastna reprodukcija in imav¹grajeno stopnjo osipa v višini 95 %." (!)

A problematičen je tudi pripovedovalčev lastni odnos do svojega profesorstva /stran 14/ : " Za poučevanje nisem čutil niti najmanjše poklicanosti /!/ - in 15 let kasneje je moja kariera le še potrdila to pomanjkanje." /!//

Poglejmo si še zapisek o Francoisovem seksualnem početju. /stran 17/ : " Moje seksualno življenje v prvih letih, ki so sledila imenovanju na mesto docenta na pariški Sorbobo¹ni III, ni doživelo kakšnega vidnega napredka. Vsa taleta sem še naprej spal s študentkami na faksu - in¹ to, da sem bil njihov profesor, zadeveni¹ kaj dosti soremenilo."

In kako si je p^orofesor uredil svoje službene obveznosti ? /stran 20/ : " Odkar sem bil imenovan za profesorja, mi je skrajšan urnik p^redavanj omogočil, da sem si univerzitetne dolžnosti prenesele le na en dan, sredo."

Preselimo se zdaj k bistveni politični problematiki romana.

Pripravljajo se parlamentarne¹ predsedniške volitve

v Franciji. Nekak uvodni znak verjetnih ključnih političnih sprememb je el¹iteev judovske družine, v kateri je tudi občasna profesorjevalj¹ubica Myriam, v Izrael !

/stran ~~78~~ 79/ V parlamentarnih volitvah se povežejo socialisti in islamisti / /Muslimanska bratov¹ščina/.

Značilno je, da hočejo dobiti islamisti ministrstvo za prosveto ! /prim. težnje našihb konservativnih kontin¹itетnikov po istem resorju !/

Na volitvah za predsednika države je zmagal musliman Mohammed Ben ~~Abbes~~ /gotovo tudi z glasovi Francozov !/. Sorbono so kupili saudski milijarderji in nova uprava je takoj spremenila razmere na univerzi : vodstvo je prevzel profesor, ki je prestopil v islam, oportunistični profesorji so se pomuslimanili, profesorice so izgubile službo, krščanski profesorji so bili upokojeni, študentke so se morale obleči v hlače in si zakriti obraze itd.

Na začetku 5. poglavja /stran 169/ preberemo tale Homeinijev izrek : Če islam ni politika, ni nič. " /!!!/ Profesor Francois je bil kot drugi krščanski profesorji ugodno upokojen. Sprvni imel nič proti, saj ni ravno ljubil svojega predavateljstva . Vendar se dolgočasi in razveseli ga ponudba, da bi postal urednik zb^{ir}anih del Huysmansa pri ugledni založbi /zbirka Plejada/.

Novi vodja Sorbone profesor Robert Rediger skuša pridobiti Francoisa kot uglednega profesorja, da bi se vrnil na univerzo, a bi se moral pomuslimaniti. Francois je nekaj časa okleval, nato pa se je odločil za prestop. Ali je deloval tu le koristolovski oportunizem ali pa ga je v islamu vendarle nekaj pritegnilo ?!

Ali so ga pa privabile nove študentke : "lepe, zakrite, plašne" ?!

Navajam zadnje 4 vrstive romana : " Tako kot se je pre d nekaj leti to zgodilo mojemu očetu, /opomba : zapustil je Francoisovo mater in zaživel z drugo žensko/ bom sedaj tudi sam dobil novo priložnost, to ho možnost novega življenja, ki nebo imelo veliko skupnega s prejšnjim.

Ničesar ne bom obžaloval. (!!!)

56

9. SPISANKA

spisanka

Kako je z AKAŠO ?

/Ob knjigi Ervina Laszla in sodelavcev DOŽIVETJA AKAŠE : Znanost in polje kozmičnega spomina, Brežice 2021, in ob knjigi Ervina Laszla in sodelavca NESMRTNI UM : Znanstveni dokazi za neprekinjen obstoj zavesti zunaj možganov, Brežice 2021/

V januarju tega leta sem prebral knjigo Ervina Laszla in sodelavcev DOŽIVETJA AKAŠE in sem jo takoj opredelil kot najpomembnejše prebrano delo v svojem življenju - zunaj moje širše literarne stroke. Takoj po branju te knjige sem odkril še drugo knjigo istega avtorja, madžarskega genija Laszla, v slovenščini : NESMRTNI UM in jo zagnano prebral.

Obe knjigi potrjujeta novo paradigmo, novo kozmično zavest, ki ji ljudje, omejeni s svojo stroko in z banalno stvarnostjo, kar težko sledimo.

Za začetek navajam skrajšan zapis z zadnje platnice knjige DOŽIVETJA AKAŠE :

"Knjiga DOŽIVETJA AKAŠE, v kateri 20 vodilnih osebnosti s področij kulture in znanosti... iz prve roke pomača o svojih doživetjih, povezanih s poljem akaše, predstavi pomembne dokaze o resničnosti nesnovnega stika, ki ga imajo človeška bitja med seboj in s kozmosom, ter nazorno prikaže, da naraščajoče število in intenzivnost doživetij te vrste dokazujeta močno napredovanje duhovnega preporoda."

Priključujem se zapis z 2. strani začetne platnice :

"Vedenje oziroma občutenje, da smo vsi povezani med seboj in s kozmosom še kako drugače kot zgolj s svojimi očmi in ušesi, ni nekaj novega, temveč je staro kot

človeštvo, Pripadniki tradicionalnih domorodskih skupnosti so se v polnosti zavedali nematerialnih povezav in jih vključevali v svoje vsakodnevno življenje. Sodobna civilizacija pa se še n^o prej otepa teh neotipljivih povezav in celo zanika njihov obstoj. Kot resnično pojmuje samo tisto, kar je fizično izraženo oziroma "znanstveno" dokazano. Posledično je naša prevladujoča kultura duhovno osiromašena - in svet, v katerem zdaj živimo, je odčaran." (prim. B. VODUŠEK: ODČARANI SVET!)

Navaj^{am} še nekaj citatov iz Kaszlovega Uvoda : DOŽIVETJE AKAŠE :

Kaj je akaša in v čem je njen pomen.

Stran 16 : " Po priljubljeni, dasiravno pretirano uporabljeni in zlorabljeni formulaciji je doživetje akaše živo izkustvo v zunajčutnem oziroma ne-čutnem zaznavanju."

In še : " Pri globljih doživetjih te vrste je navzoč občutek, da sva vesolje in jaz eno." (!!!)

Stran 17 : "Vesolje je razvijajoč se integralen sistem, pretresljivo skladen in notranjepovezan."

Stran 18 : " V starodavni Indiji je sanskrska beseda akaš pomenila kozmično nebo..."

Strani 18-19 : " Hindujski vidci so bili prepričani, da se vse stvari dvigujejo iz kozmičenega izvora, ki so ga imenovali akaša, in se potem ponovno spuščajo vanj.

Akašo so pojmovali kot prvega in naj bolj fundamentalnega izmed petih elementov : preostali štirje so bili vata /zrak/, agni / ogenj/, ap /voda/ in prithivi /zemlja/. Z akašo so govorili, da zaobjema lastnosti vseh petih elementov.

Verjeli so tudi, da so v njej shranjena sledovi vsega, kar se jekdaj zgodilo v prostoru in času. Akaša je tajen spomin vesolja, je akaški zapis."

Dodajam se delni citat Svamija Vivekanande z iste strani 19 :
 "Celotno vesolje je sestavljeno iz dveh gradiv, in prvo ime-
 nujemo akaša, drugo je prana : sila, ki vse oskrbuje z
 energijo. Akaša je vsenavzoča, vseprežemajoča eksistenca.

"Se, kar ima obliko, in vse, kar je rezultat k^ombi-
 niranja, se je razvilo iz akaše..."

"Kot je pojasnil Vivekananda, je akaša tako subtilna, da je
 sam^o sebi onkraj zmožnosti običajnih človeških zaznav. Ko
 pa prevz^{am}emo obliko, jo lahko zaznamo, tedaj postane
 "resnični" svet, ki nas obdaja."

Knjiga DOŽIVETJA AKAŠE je razdeljena v 4 dele :

1. Občutenje doživetij, 2. Praktična uporaba doživetij,
3. Raziskovanje doživetij, 4. Pregled in ocena doživetij.

Seveda bi ~~xx~~ vseh 20 poglavij knjige zaslužilo posebno
 spisanko, a v nadaljevanju se bom ukvarjal le z 18.
 poglavjem.

Uvod v akašo in v akašoslovje pa zaključujem z opredelit-
 vijo akaše v knjigi Maje Milčinski Mali slovar azijskih
 filozofij, Ljubljana 2003, stran 19 :

AKASA /sanskrito : vseprežemajoče/ negibno počelo raz-
 prost^orosti, prostor ali eter kot eden izmed petih ele-
 mentov /mahabhuta/. Sijoci eter. Stanje duha, v katerem
 je izpraznjeno vse duševno valovanje, sijoci eter pa
 blesti se naprej. "

O raziskovalnem intelektualizmu Aldousa

Huxleya : 8. del : Slijep u Gazi, original 1936, hrvatski
prevod 1980

Huxley rad zaposli svoje bralce z naslovi svojih romanov,
a pri "zaposlovanju" je v tem romanu vsekakor pretiraval.

Roman se dogaja v Angliji in mestoma še drugod po svetu
v 1. polovici 20. stoletja. Naslov romana pa meri nedvomno
v starodavno judovsko preteklost, konkretno v starozavezno
zgodbo o judovskem sodniku in junaku Samsonu, o njegovi moči,
o njegovih "grehih" in o njegovem junaškem samožrtovalnem
koncu, ko s svojo močjo poruši ~~nišex~~ stavbo, v kateri so
bili številni Filistejci in tudi on sam.

Kot pove zgodba, je bila Samsonova moč v lasih, in koga
je Filistejka Dalila zapejajala, je izvedela od njega
ta podatek, nato ga je ostrigla in Filistejci so ga ujeli,
ga oslepili in zaprli.

Pri najboljši volji nemorem povezati Samsonove zgodbe z
romanom. Učeni raziskovalci Huxleyevega romanopisja
so v tej zadevi verjetno že kaj "pogruntali", a jaz
ostajam ob vsem tem s skeptično spremijavo.

Glavna oseba v romanu Slepec v Gazi je sociolog /!/
Anthony Beavis, ki se proti koncu romana delno

vplete v politiko 30. let 20. stoletja.

Pa nanizajmo nekaj primerljivih pozicij obeh oseb.

Samson je sodnik, politična oseba v takratnem judov-
skem svetu in se mora poklicno ukvarjati s politiko.

Beavis je sociolog, sprva družbeni teoretik,
njegov politična zavzetost pa bo po odprtem koncu

romana ~~pa bo~~ zanj morda sodna /prim. Samsonovo smrt na koncu Samsonove zgodbe/. A Beavis bi bil samotna žrtev svojih sovražnikov, medtem ko je Samson povedel v smrt veliko število sovražnih Filistejcev. /prim. sedanje palestinske samomobil-ske teroriste,, ki se razstreljo z zavestjo, da popeljejo v smrt čim več sovražnih Izraelcev !/

Ali je Gaza podoba za svet, poln sovražnosti ? /opomba : v času po nastanku izraelske države leta 1948 postane Gaza objekt svetovne pozornosti ! Takrat se nadaljuje starozavezni boj Judov s Filistejci z novim bojem med Izraelci s Palestinci !/

Morda Huxley ni mislil na starozavezno ugodbo o Samsonu, ampak na Miltonovo dramo Samson Agonistes /prim. uvodni citat !/ ? A ta drama vsebinsko povsem sledi stari judovski zgodbi, kar je bilo od od Miltona kot vernega kristjanja tudi pričakovati.

Ustavimo se še pri uvodnem citatu. Najprej v hrvaščini : "Slepeja !!!/ u Gazi kod žrvnja s robovima. Milton."

In v slovenščini : "Slepa !!!/ v Gazi pri ročnem mlinu /pri mlinškem kamnu ?/ s sužnji. Milton."

Preseneča seveda ženska oblika pridevnika. Gotovo je bila v Gazi tudi kaka slepka /v drami morda epizodna oseba ?!/,

A kaj naj s tem počnemo ?

Je manj kot noskega lastnika Samsonu najdemo v romanu ustreznico za Galilo. Edina ženska, ki prihaja v poštev, za to vlogo je Mary Anderley, omenjena že v 1. poglavju. Ta 30-letna lepotica postane ljubica 20-letnega mladenciča Anthonyja. / V nadaljevanju let postane zreli

8 61

Anthony ljubimec njene ^amlade hčere Helen, ki nastopi ^vže v 1. poglavju !/ Edino, kar veže ¹Dalilo in Mary, pa je ženska zape-
ljivost.

Naj bo dovolj opletanja z naslovom romana. Menim, da je primer-
ljivosti med judovsko ~~starozavezno~~ zgodbo in med Huxleyevim
romanom premalo, da bi bil naslov utemeljen.

Drugi ^{skupaj} ~~skupaj~~ vprašanj, ki se jih jetreba v romanu lotiti, je
tehnične narave. Ambiciozne pisatelje 20. stoletja ^{mu}je mčila
dilema, kako slediti skrajnim formalno-stičnim postopkom

modernistične proze /npr. Joyce : Ulikses ipd./. Huxley se
je v romanu Slepec v ⁶Gazi odločil za ^včasovno premešano dogaja-
nje. Celotni roman ima ⁵⁴54 poglavij. Oglejmo si ^{po}časovnosti
¹⁰10 začetnih ~~10~~ poglavij : 1. poglavje - leto 1933,
2. p. - l. 1934, 3. p. - l. 1933, 4. p. - l. 1902,
5. p. - l. 1926, 6. p. - l. 1902, 7. p. - l. 1934,
8. p. - l. ~~1933~~ 1933, 9. p. - l. 1903, 10. p. - l. 1912.
Ta ¹ko¹ je razvidno, da je Huxley neznansko otežil delo sebi,
dodatno ^{IV}pase svojim bralcem. Pisatelj je moral najprej napi-
sati poglavja po časovnem redu, nato pa jih prerazdeliti v pre-
mešano časovnost. Bralci se morajo resno potruditi, da so ča-
sovni mešanici kos. Morda je Huxley ^{hotel}~~xxx~~ preskusiti svoje bralce ?!

Navedel bom ~~xxxx~~ ponovno le še leto 1. poglavja /1933/
in leto zadnjega 54. poglavja /1935/.

^{vv}Zdaj pa razvrščam poglavja ~~po~~ po časovni urejenosti :

1902 /2 x/, 1903 /1 x/, 1904 /1 x/

1. desetletje 20. stoletja : ~~4~~ poglavja.

1912 ³3 x/, 1914 / 7 x/.

2. desetletje 20. stoletja : 10 poglavij.

1926 / 6 x/, 1927 / 1 x/, 1928 / 2 x/.

3. desetletje 20. stoletja : (9) poglavij.

1934 (2 x/, 1933 / 9 x/, 1934 / 19 x/)! 1935 / 1 x/.

4. desetletje 20. stoletja : (31) poglavij !

Da je bistveni poudarek romana na letih, ki jih zaobjemata prvo in zadnje poglavje /1933-1935/, je statistično potrjeno.

Z leto^m 1933 se ukvarja 9 poglavij, z letom 1934 pa kar 19 poglavij ! Le ~~zadnje~~^{eno} poglavje je uvrščeno v leto 1935, leta 1936 pa je roman izšel.

V ospredju avtorjevo pozornosti je torej 4. desetletje 20. stoletja / (31) poglavij, kar je več kot polovica poglavij v romanu. Kaj je pritegnilo Huxleya /in njegovega literarnega rezonerja Anthonyja/ posebej poudarjenima letoma ?

Pa si oglejmo nekaj pomembnih dogodkov in dogajanj v letih 1933 in 1934 iz Kronike 20. stoletja, Lj. 1993 :

LETO 1933

30. januar - Hitler postane nemški kancler. (!)

23. februar - Japonska zaseda Kitajsko ...

7. marec - Kancler Dollfuss razpusti avstrijski parlament.

3. maj - Irska skupščina ukine zvestobo angleški kroni. (!!)

7. maj - Spopad med Judi in fašisti v londonskem west Endu. (!!!)

LETO 1934

20. januar - Mosley /!!!/ se zavzema za fašistično diktaturo v Britaniji. (!!!)

29. april - Italija : Mussolini dobi dikatorska pooblastila. (!!)

23. junij - Italija napade Albanijo.

25. julij - Avstrija : poskus nacističnega udara. Dollfuss
umorjen.

19. avgust - Nemci izglasujejo Hitlerju diktatorska pooblastila. (!)

9. september - Spopad med fašisti in nasprotniki v Londonu !!!

9. oktober - Atentat na jugoslovanskega kralja Aleksandra
v Marseillu /opomba : tega podatka ni v

Kroniki 20. stoletja !/

4. december - Umor Kirova sproži začetek čistk v ZSSR.

9. december - Spopad med Italijo in Etiopijo na meji
Somalije.

Nedvomno je v obeh letih vrsta prelomnih dogodkov in
dogajanj. Se posebej so Huxleya gotovo zanimali dogodki

v Veliki Britaniji: leto 1933 : 5. maj in 7. maj !!

leto 1934 : 20. januar in 9. september !!

Kar trije dogodki so v zvezi z angleškimi fašisti !

O Mosleyu pa je Huxley preroško pisal že v Kontrapunktu
življenja ! Mirovniško razpoloženega Anthonyja Beavisa v
romanu Slepec v Gazi so najverjetneje ogrozili mosleyevci,
torej fašisti.

Ker se s š podrobno vsebino romanatokrat ne bom ukvarjal,
mi ostane le še nekaj sklepnih besed. V prilogi s
Kontrapunktom življenja je Slepec v Gazi umetniško šibkejši.
Preveč je konstruiran in esejiziran, premalo je živih
zanimivih in izrazitih oseb. Motijo tudi neprepričljive
povezave med staro Judejo in med moderno Anglijo oziroma
med osebami iz obeh časov.

Dodajam le še kompozicijski utrinek ? v 1. poglavju

42-letni Anthony Beavis /avtorjeva generacija !/ ogle-
duje fotografije in se ozira v svojo preteklost, z njim
je Helen njegova sedanjost.

Kaj se je zgodilo z Beavisom v približno dveh letih od prvega /1933/ do zadnjega poglavja /1935 2 B. burno politično dogajanje v svetu in v Angliji je premaknilo Beavisa od pasivnega opazovanja k aktivnemu /v romanu mirovniškemu/ delovanju. Podobno se je najbrž dogajalo s samim Huxleyem, ki so ga vedno privlačevala družbena dogajanja. Njegov ključni družboslovni roman Krasni novi svet je izšel že leta 1932!

In še zadnja vrnitev k naslovu. Kaj če je Huxleya k mračni usodi judovskega junaka Samsona v mitski preteklosti navedla Judom grozeča sodobnost v Nemčiji in sploh v Evropi? V tem primeru postane Anthony ~~neke~~ nadomestni Jad / in možna žrtev / antisemitskih angleških fašistov?!

Samo še kompozicijski sklep v 54. poglavju. Beavis dobi pismo grožnjo od skupine rodoljubnih Angležev, naj ne nastopi na mirovniškem zborovanju, ~~čex~~ sicer se mu utegne kaj zgoditi. Beavis je že dokazoval svoje junaštvo v neki revolucionarni akciji v Mehiki, kamor ga je pritegnil prijatelj. Tudi zdaj se ne misli umakniti. Mirno se odpravlja na zborovanje.

Zadnji stavek v romanu : "Karkoli bi to /≠ dogajanje/ bilo, zdaj je vedel, da bo vse dobro." /!!!?/

Ali bo dobro tudi, če ga bodo nasprotniki napadli, pretepli ali celo ubili?! V stavku je izražena stalna težnja človeka po dobrem izidu njegovih pričakovanj.

KAKO JE Z AKASO ? - 2. del /ob 18.

poglavju knjigw Doživetja akaše : Pogovori z mrtvim
bratom p. Francois Brune/

Katoliški duhovnik in profesor teologije p. Francois Beune
poročav⁷ tem poglavju o svojem pred kratkim umrlem⁵ bratu
in predstavi 3 pogovore z njim, ki pa sta jih vidila
dva avtorjeva prijatelja.

Avtor začenja svoj sestavek /strani 283-284/ takole :

"Vse od najzgodnejših začetkov človeškega rodu som v vsaki
civilizaciji nekateri ljudje komunicirali z mrtvimi
ob pomoči medijev. Z⁴od⁴ takar je človeštvo razvilo
nove tehnične možnosti, se⁴ zd⁴, da jih motvi ~~skusa~~
poskušajo uporabljati v želji po zanesljivejši
komunikaciji. V nekaterih primerih se živa⁴ prela, pona-
vadi v prisotnosti medija, po telefonu pogov⁴ja z mrtvo.

... Nekaterim je uspelo vzpostaviti posmrtni stik
tudi ob pomoči televizijskih naslonov in računalnikov,
pogostej⁴e pa so uporabili magnetofon. Takšno komuni-
ciranje z "onostranstvom" ob pomoči elektronskih
naprav se imenuje instrumentalna transkomunikacija."

Na kratko k bistvu ! Avtorjev starejši brat je umrl⁷
v Parizu 24. aprila 2006. 28. 5. sta dva avtorjev⁴ prija⁴telja
poskusila vzpostaviti z Bruno⁴vim mrtvim bratom⁴
kontakt⁴ bratom. Opuščam vse ejune priprave za
pogovor /strani 285-287/ in navajam zgolj prepis

prvega odgovora mrtvega, a zdaj v Akaši živega avtor-
jevega brata /strani 287-288/

Sledi zapis prvega sporočila pokojnika iz Akaše.

!! Sestanek je odlično ⁱprpravljen in kakšno presenečenje, da se že tako kmalu pogovarjamo ! Ko sem prispel,, je bila tam mati, zanesljiva. Bila je bistveno drugačna kakor prej.

Nemudoma sem jo prepoznal. Bila je lepša, mlajša. Gledala me je tako ~~xxkaxkaxkaxkax~~ kakor takrat, ko smo bili še otroci-
zaščitnisko. Ni odprla ust, vendar sem jo slišal. /!!!/
kako mi govori, in prepoznal sem njen glas, Rekla mi je
"moj ^{le}svetelasi angel". To ^{me} je samodejno poneslo ~~x~~ nazaj
v preteklost. Bil se sem za glavo manjši od nje, nič se
ni spremenilo. Rekla mi je, da me zdaj nič ne more
ovirati pri dihanju. (!!)

Trukaj se zelo hitro učim. vendar moram biti potrpežljiv. (!!!)

Neznam še biti na dveh krajih hkrati. /!!!/ Najprej osta-
jam tukaj z vami, zavlačujem seanso, da bi mogel tukaj delo-
vati v polnosti. Tvoj prijatelj sta izjemno ljubezniva.

Ali slišate to melodijo ? /!!!/ Za ~~v~~as jo bodo odigrali
moji prijatelji, ki so vsi ^{mo 60}poanisti. Odigran~~o~~o brez
tipke G. /!!!/ Igram več tisoč skladb v srcu /!!!/, predvsem
v srcih mojih otrok. Tudi pomagam jim, ker včasih doživ-
ljajo zelo boleče trenutke. Vendar še ne vem, kako bi jim
najbolje pomagal. /!!!/ Mati mi želi pomagati; zanje si želi,
da bi bile umetnice. Zanje je pripravlila stotine zvezd /!?!/
Upal sem, da bom ~~v~~ prvem mesecu ogromno postoril, vendar
še neznam narediti vsega. Lotevam se dela ^pzančere in tudi
za gledal^pisce. /!!!/ Dušim zvok, zdaj bom moral iti. /!!!/
Povej Francisu, da so njegove misli sile in energije,
in da izjemno koristijo tistim, ki - tako kakor jaz -
odkrivajo neskončne horizonte. Oče /duhovnik/, Francisov
prijatelj, ^pga prosi, naj misli na Paola. ^pMati vas vse
ljubi.

67

Zvok se neprebiže več skozi, zdaj moram iti in potem priti znova."

Analiza prvega pogovora

Na prvi pogled zveni besedilo kot pogovor med znancema v sosednjih krajih, pri tem pa prvi znanec govori o svojem novem poslu. Zai o najbolj zanimivih zadevah ne izvem o ničesar. Ali človek po smrti potuje v Akašo ali se kar trenutno znajde tam? v drugi dimenziji bivanja?!

"Kakšno je bivanje brez teles? Kako je s čutili? Kaj opočenjajo ti duhovi in nesmrtni umi? Ali se pogovarjajo telepatsko ali kar v svojih jezikih? Ali so akasevci razdeljeni po narodih - jezikih? / Torej: skupaj Slovenci, Francozi, Angleži, Italijci, Indijci itd.? Kdo ali kaj upravlja neznanske množice duhov in nesmrtnih umov? itd. itd. Kdo ali kaj učijo nove akasevce? Ni jasno, kako more vzorni oče pomagati svojim hčeram na ~~Zemlji~~ Zemlji? Nerazumljiv je stavek: "Zanje /opomba: za vnukinje/ je ~~se~~ pripravila stotine zvezd."?!

Stavek "zdaj bom moral iti" kaže, da je v Akasi strog solski red. Posamezniki so tako kot na Zemlji tudi v Akasi pod oblastniško kontrolo.

Novi akasevec omenja dve imeni: Francoisa /torej brata duhovnika/ in Paola. Kdo je Paolo, razkrije avtor na strani 288: "Paolo je namreč italijanski aeronavtični inženir, specialist za visoke frekvence."

Radovednost vzbujata tudi podatek, da novi akasevec dela tudi na gledališču! Kako in kaj?!

Drugi stik z mojim bratom /strani

290-291/

"Naslednjič smo vzpostavili stik 28. januarja 2007, tudi tistikrat pa koncu konference v Caenu."

Najprej si ogledajmo besedilo akasevskega bivalca /strani 290-291/ : "Slišal sem, da me spet vabite na srečanje.

Počutim se veliko lažjega, bolj fluidnega. Učenje je karseda vaznovrstno, znanje je univerzalno. !!!/

Zdaj poznam globlji pomen duhovnosti. Tisto, česar na zemlji nisem mogel doumeti, jezda tukaj mojamoč. !!!/

François, zdaj sem v resnici dojel ! Zdaj razumem tvoje življenje in tvojo predanost; tega prej nikakor nisem bil sposoben.

Včeraj sem vas poslušal, tudi tebe, François. Slišal sem vse o tvojih raziskavah, o spiritističnih medijih in o svetništvu. Tudi ta večer bom z vami, v tem prostoru, polnem intenzivnih vibracij. Tudi tukaj sta se združila svetništvo in medijstvo. !!

Oh, da, moji hčeri, hvala za vajinaprizadevanja, za vajino ljubezen. Saj bi morali vedeti, kdaj sem tam, z vama. Z la k o t o se razodenem ob pomoči glasbe in elektrike. Pa saj to vesta !"

Analiza sporočila

Podatek, da je v Akasi "znanje univerzalno" obeta, da te tam ne silijo v dogmatično versko omejenost. Ko novi akasevec govori o svojem bratu duhovniku, pomislimo, ali ta brat vidi v Akasi svoja dogmatična nebesa ?! Zadnji delček sporočila namenjen Akasevčinoma licerkama, ki sta sodelovali pri pogovoru. Sicer pa je drugo sporočilo pomensko zelo skromno in ne zadovolji večje radovednosti.

In še : TRETJI STIK /marca 2008/

"Tretji stik z mojim bratom se je odvil v dveh fazah.

Marca 2008 je bila ponovno organizirana konferenca v Caenu."

Besedilo Akaševca /strani 292-293/

"Toliko stvari bi se dalo povedati ! /!/? Ne vemo, s katero tematiko naj začnemo. Vsi skupaj smo v tem mestecu, kjer je zgodovina pustila svoj pečat. /!/?

Njegovi prebivalci so se morali naučiti, kako naj ga na novo zgradijo. Njegove strehe, zidovi in tranjova vedno naredijo močan vtid na Francoisa. Zgodovina Nemci, koliko trpljenja..."

"Seveda bomo tamkaj z vami v teh dneh, kot tudi sicer. Morate vedeti, da s tem ~~ko~~ ^{ko} ~~na~~ dajete, ko delite z drugimi, osmislite svoje nadloge in stiske. /!/? Tedaj bodo vaša pričevanja pomagala drugim napredovati. Zgodba je vaša, vendar je obenem tudi zgodba vaših bratov."

Analiza besedila

Akaševac je že dosegel to, da je na dveh mestih hkrati ! Govori o Caenu, kot da se po njem spreha.

Drugi sklop izjav je nekako pedagoško dociranje. Se komentar k stavku : "Toliko stvari bi se dalo povedati !" Dalo bi se povedati, a pripovedovalec tega ne pove !

Ali sploh more ali sme "toliko stvari" povedati ?! Morda ima "transcendenca" skrivnosti, ki niso za zemeljska ušesa !?

SKLEP

Izjave akaševca ne zadovoljijo niti nevernikov zemeljskih ver, ko jih prepričujejo o dodatnem bivanju v Akaši, niti vernikov posameznih zemeljskih ver, saj jim ta Akaša ne potrjuje dogmatičnih predstav o "njihovih" nebesih !

Vsiljuje se prepričanje o nekaki kozmični "nadveri", ki jo vodi in upravlja nekaka kozmična oblastniška y hierarhija. Le-ta pa totalitarno posluje z neznanskimi množicami "nesmrtnih umov" in jih morda tudi razpostavlja v nove reinkarnacije. V primerjavi s totalitarnostjo Akaše so vse zemeljske najhujše tiranije zgolj mačji kašelj. Skeptičnih umov pa nikakor ne morejo smiselno zadovoljiti nenehne premetavščine "nesmrtnih umov" sem in tja.

Kot sledilca budizma že od mladih let me spremlja misel, da je življenje trpljenje in daje končna rešitev bivanja prehod v nebivanje - v Nirvano in ne nadležno ponavljanje bivanj. Najhujše je namreč prestajanje večnosti! Vemo, da niti bogovi v mitologijah ne vzdržijo večnosti!

Spomnimo se na moderna nebesa v sijajnem romanu Juliana Barnesa Zgodovina sveta v desetih poglavjih in poi in tamkajšnjo rešitve večnega bivanja!

71
12. SPISANKA

O raziskovainem intelektualizmu Aldousa Huxleya, 9. del : Genij i boginja, original 1953, hrvaski prevod 1980

Medtem ko je povzročal naslov romana Slepec v Cazi preglavice, je naslov kratkega romana Genij in

boginja jasno in nedvoumno razložen v besedilu : genij je znameniti fizik Henry Maartens, boginja pa je njegova lepa žena Katy.

Posebnost tega romana je okvinski pogovor dveh prijateljev, pri čemer eden od njiju, John Rivers, vseskozi razen na začetnih straneh, pripoveduje zgodbo o družini Maartens ter o sebi v zvezi s to družino.

Sistem je enostaven : John Rivers je pripovedovalec, neimenovani drugi prijatelj ne kaže, da bi bil ta prijatelj kar avtor sam. Informativno izvemo, da je bil ta prijatelj na neki arheološki odpravi v Linsanonu, to dejstvo pa Huxleya izključuje iz dogajanja. pa poslušalec.

Pripovedovalec Rivers je duhovit, o čemer priča že njegova začetna izjava : "Problem pripovedi je v tem, da imamo preveč smisla. Stvarnost nikdar nima smisla."

Druga Riversova duhovitost izstopa na strani 8 : "Vrnjeni čas je izgubljeni raj,, a izgubljeni čas je vrnjeni raj." /poigravanje z naslovoma dveh Miltonovih epov !/

Rivers najprej razlaga svoji mladosti. Bil je sin luteranskega pastora, po očetovi smrti pa je zanj

skrbela mati / z izrazitim Jokastinim kompleksom/. Po končanem študiju fizike ga je povabil za svojega pomočnika sloveči fizik Maartens. Rivers je povabilo z veseljem / a delno tudi s skrbjo zaradi zahtevnosti posla / sprejel in se obenem znebil materine nadvlade.

Imenitno je prikazan Riversov vstop v hišo Maartensovih.

Riversa je sprejela hišna služabnica Beulah in ga spremila v hišo. Rivers je kar s strahom vstopil v veliko dnevno sobo in doživel svojevrstni družinski dogodek. Na zofi je ležal trpeč genij / po mnenju Riversa je bil v zadnjih izdihljajih, a imel je napad ašume !/, zraven njega je na stolu sedela "boginja in hišna valdatica", po Riversovem mnenju najlepša ženska, in mirno brala PLURALISTIČNI UNIVERZUM !!!/ Williama Jamesa. Napodu se je deček /kakih 10 let/ igral z vlakcem, 14-letna deklica pa je snovala nekako pesem. Papredstavim otroka : deček je Timmy, deklica pa Ruth.

Rivers obrisno pripoveduje življenju družine Maartens, sam pa je postal nekaj pridružen član družine in povrh še hišni sostanovalec. Tako je bil vedno v bližini laboratorija, v katerem je sodeloval z genijem.

Rivers se je idealistično zaljubil v Katy, njega pa je kot možnega ljubimca ogledovala zdaj že 15-letna Ruth !

Zadeva se najprej zaplete z boleznijo Katyne matere. Katy odide za daljši čas k svoji materi, kar povzroči pretres pri geniju, ki ne more delovati brez boginje. Tako zbolijo še on ! Katy je obtežena z dvema bočnikoma!

Zaradi težke možgane bolezni se vrne Katy domov, a je brez moči. Ponoči se zateče k Riversu po opolno. Sledijo prelomni dogodek. Rivers jo najprej prijateljsko objema, a iz tega se razvije slastni seks. Iz tega skoka čez zakonski plot in nadaljnja preskakovanja tega plotu izide obnova Katyne ustvarjalne moči in prenos te moči na zdravljenje njenega možga. Tako je ljubinski odnos Katy in Riversa pomagal pri ozdravljanju genija. Rivers doživlja moralistične zadržke zaradi svojega šefa, a Katy je glede tega božansko ravnotežna.

Ruth zagluti materino zvezo z Riversom in postane ljubosumna. Tu je začetek katastrofe.

Družina Maartens se je odpravila na izlet v dveh

avtomobilih. Katy in otroka so bili v enem avtomobilu, možka in služabnica Beulah v drugem avtomobilu.

Zgodil se nesreča: Katyn avtomobil se zaletel v tovornjaka in obe ženski umrli, Timmy pa je le malo poškodovan.

Pozneje je povedal, da sta se mama in sestra prepirali

Navedel je materine besede hčerki: "Prepovedujem ti, da govoriš take stvari!" Gotovo je pogovor vplival na

Katyno splošno zbranost!

In kaj je bilo z genijem X, potem j ko se jeznasel brez boginje? V hišo je prišla gospodinja Katyna sestra

in z njo se je genij čez nekaj mesecev poročil. Po zgodnji smrti druge žene pa se je genij še enkrat poročil z mlado Alicio, sam pa dosegel 87 let.

Ob koncu se vrnimo k uvodni misli: "Stvarnost nima nikoli smisla." SAMO JE.

74
43. SPISANKA

PRO^meteju * po Shelleyevu
/Percy Bysshe Shelley : Osvobojeni Prometej, Lj. 2021,
prevedla Mada Grošelj/

Za Shelleya /1792-1822/ kot pesnika sem bil vnet že od
mladih let. A njegove pesmi so bile v prevodih dosegljive
le v antologijah, saj ga namože presenečenje ni
sprejela vase niti znana zbirka Lirika s svojimi 99 !

knjigami ! Spominjam se, kako sem nagovarjal prevažalca
Keatsove lirike, naj se loti še Shelleya ! Kaj ovira
knjižno izdajo Shelleyevih pesmi, ostaja skrivnost.
Naj tu omenim vsaj 3 znane Shelleyeve pesmi iz prve
male slovenske antologije angleške lirike /Listič iz
angleške lirike, Lj. 1929, samozaložba !!!/ v prevodu
Griše Koritnika : OBLAK, SKRJANČKU in NOČI.

Manj navdušenja sem namenjal Shelleyevi dramatici,
kolikor sem jo sploh poznal. Pre dolgimi leti sem bral
njegovega Osvobojenga Prometeja v hrvaškem ali v
srbskem prevodu, a predvsem zaradi znanega grškega mita.
Igra mi ni pustila spominskih sledov.

V MGL-ju so pred leti igrali ~~Shelley~~ Shelleyevo dramo
Družina Cenci /italijanska zgodovinska tematika/, ki pa
mi gledališko ni delovala. Ne vem več, ali je bil vzrok
bolj v bewedilu ali v režiji. Samayzenina igra pa mi je
bila znana že iz Stendhalovih italijanskih kronik.
Za sveže srečanje z dramatikom Shelleyem je poskrbela
odlična prevajalka Mada Grošelj in prevajala Osvobojenega
Prometeja /44. knjiga znane zbirke Dialog z antiko/.

Izhodišče ^{✓✓} za Shelleyevo igro je Ajshilova /ali njemu pripisana/ tragedija UKLENJENI PROMETEJ /slovenski prevod Kajetana Gantarja/. Gre za 1. del tragijske trilogije, katere 2. in 3. del nista ohranjena. Veščaki predvidevajo, da se je trilogija končala s Prometejevo osvoboditvijo in s sporazumom med bratrancema Zevsom in Prometeje^m.

Shelley je torej sledil neznanemu 3. delu Ajshilove trilogije!

Ko sem bewedilo prebiral, je bil hitro očiten glavni vtis: delo je mnogo bolj dramska pesnitev kot pesniška drama, saj dramskega ali tragiškega vzdušja besedilo ne premore.

Bistvena ideja te igre ~~maxxxx~~ /pesnitve/ pa je vsekakor upor pproti titanskemu bogu^x kot prototipu^p zemeljskega tiranstva. S koncem svoje dramske pesnitve pa je Shelley močno^v presegel Ajshila, saj Zeusa /Jupitra/ prevlada in odstavi mlajši in močnejši bogovski vejjak.

Tu je treba^f označiti čas izida Shelleyevega teksta: 1820, torej ~~xxxxxxx~~ 30 let po francoski revoluciji 1789!

Shelley je bil usmerjen uporniško in svobodnjaško, že leta 1814 je bil izključen iz oxfordske univerze zaradi eseja Varnost ateizma! Zaprte čase je bila tema zelo provokativna. V svojem revolucionarnem čutenju pa se Shelley ni strinjal s terorjem jakobinske diktature. Meni deluje Shelley bolj kot blagi panteist in ne kot vserušilni ateist.

Ogledjmo si zdaj na kratko Shelleyevo dramsko pesnitev, ki je razdeljena na 4 dejanja.

Osebe v drami /v dramski pesnitvi/

Prometej

Demogorgon

Jupiter

Zemlja

Okean

Apolon

Merkur

Herkul

Azija

Pantea

Jona

Jupitrova prikazan

Duh Zemlje

Duh Lune

Duhovi Ur

Duhovi. - Odmevi. - Farna. - Furijske.

Opomba : Tako opazimo , da Shelley uporablja latinska

imeni grške bogove : Jupiter - Zevs, Merkur - Hermes,
Herkul - Heraklejs.

Smiselno se je soočiti še z osebami iz Ajshilovega
Uklenjenega Prometeja.

Prometej

Helajst

Moč

Sila

Okeanos

Io

Hermes

Zbor Okeanid.

V oben igran so le 3 skupne osebe : Prometej, Ocean-Okeanos,
Merkur-Hermes.

Doigi pesniški odlomki močno zavirajo kakršnekoli dramske
napetosti. Ne bom se ukvarjal s podrobno vsebino Shelleyeve
dramske pesnitve. Ampak le z glavnim dogodkom : s strmoglavl-
jenjem Jupitra /Zevsa/.

Pri Ajshilu je Prometej a vedel, kdo lahko ogrozi Zevsov
potlej /sin Zevsa in boginje Tetide/ . Pri Shelleyu pa
Zevsov /Jupitrov/ detronizacijo že nastopi ! To je Demo-
gorgon /pustimo ob strani zapleteni nastanek te osebe/.

Prvi prizor 3. dejanja /Nebo. Jupiter na prestolu.

Zbrani so Tetida in druga božanstva/ nam dokaj nepreprič-
ljivo prikaže Jupitra - Zevsa v razponu od lastnega zmago-
slavlja do ~~do~~ hitrega propada.

Jupiter na dolgo občuduje svojo imperialno moč, A na

Urinem vozu /Čas - Kronos - ali gre za nadaljnjo časovno
zamenjavo vladajočih grških bogov ?/ prispe v Nebo Demogor-
gon in se približa Jupitrovemu prestolu. Jupiter se ustraši-
/znak pešanja njegove vesoljne moči !/

Vpraša : " Kdo si, strašni lik ? Govori !"

Demogorgon nagovori Jupitra in ga na hitro odstavi (!!!/

"Sem Večnost. /!!!/ Ne sprašuj po hujšem zvoku. /??/

Sestopi in mi sledi dol v prepad. /!!!/

Sem tvoj otrok, kot ti si bil Saturnov -

močnejši od tebe; skupaj morava

živeti v temi. /!!!/ Nic ne dvigaj bliskov.

Ninče ne bo nebeske tiranije ~~xxx~~

imel, obdarjal ali nasledil; /!!!/ (???)

a ker je usoda zdržganega črva,
da se do konca zvija,, se napni,
če ravno hočeš." /!!!/

/Hitra in naivna Jupitrova detronizacija. Demogorgon je
VEČNOST, a bo le spremljevalec odstavljenega Jupitra v
temi podzemlja ?! Kdo ali kaj je močnejši od Demogorgona ?!
In kakšen bo novi svetovni red brez najvišjega boga ?

Bo to bogovski direktorij, bo republika, bo demokracija ?!
Pesnik tu navrže vrsto zadev, ki pa ostajajo v praznem./
Jupiter v tren verzih še nudi besedni odpor Demogorgonu,

a v četrtem verzu že prosi tja milost : "Milost, milost !" (!!)
In še 5. verz : "Ni usmiljenja, rešitve, ne oddiha !" (!!)

Po daljši meditaciji konča Jupiter svoj govor zakole :
:Prvine mene ubogajo. Že tonem
le dol, na veke vrtoglavo dol. (!!)

In moj sovražnik zgoraj kot oblak

moj padec zasenčuje z zmago. Aj !!"

/Kaj vse prinese in prenese romantični pesnitev x !/

V 3. prizoru 3. dejanja Herkul /Heraklej/ razveže in osvo-
bodi Prometeja na Kavkazu.

Prizorišče 4. dejanja je gozdni ~~praznik~~ predel blizu
Prometejeve votline. Sicer pa vsebuje sklepno dejanje
vse pesmi, monologov in dialogov, ki sestavljajo le pes-
nitev in ne drame.

Svoj pesniški zanos prenese Shelley na Zemljo /propad
nebeške hierarhije vzbudi nastop nove moči Zemlje !/.

Oglejmo si Zemljin nastop na straneh 143-144 :

" Veselje, zmagoslavje, sreča, blaznost ! /!!!/ ~~Brezmejnajprekixx~~

Brezmejna prekipevajoca radost, 4

^meglice slavja, ki jih nič ne zajezi !

Ha ! Ha ! [✓]kako ta sreča me [✓]poživlja

in kot sijoče ozračje me ovija

ter nosi, kot oblake nosi lastni piš !"

V nadaljevanju črna Zemlja dolgo razlaga. Njen pomen je z
veržno dolžino podkrepljen.

Zaključno besedo črna na straneh 153 in 154 Demogorgon.

Navajam le njegove zadnje verze v pesnitvi :

"Trpeti bol, ko Upanje že klecne, (!)

odpuščati krivice, črne, jedke, (!)

se upirati dozdevnim vsemogočnim, (!)

prenašati, ljubiti, upati,

dokler Up sam ne ustvari, kar želi;

nič čincanja, premen omahugočih;

le to, Titan, je - kakor tvoja slava -

dobrota, radost in svoboda prava,

le to Zivljenje, Radost, Carstvo, ^mZmaga. "

V tej ^{me}zmagi je poveljčan tudi Prometej /Titan !/ s svojim
umovanjem in delovanjem ter s trpljenjem za žloveštvo!

Sam Prometej pa biva zdaj v idilični zemeljskosti in

v spremstvu boginje Azije !

14. SPISANKA

O ciničnem umu na ličnem plakatku
/Trubarjeva ulica - nasproti parkirišča/

Ob številnih grafitih so na zidovih ljubljanskih hiš
tudi različni prilepki: Listki, listi, plakati... Kot
radovednež z zanimanjem za zidno ustvarjalnost se pred
pisnim umotvorom večkrat ustavim in ga preberem.
Zapisek, ki sledi, se mi je zdel vreden komentarja
v spisanki.

M V DRUŽBI, KI JE UNICILA VSE OBLIKE AVANTURE, JE
EDINA AVANTURA, KI NAM OSTANE, TA, DA UNICIMO TO
DRUŽBO."

Misel na plakatku je jasno razvidna, Avtorja /ali
avtorje/ zapiska pa mučijo kot bistveno življenjsko
vprašanje AVANTURA. O tem še smiselno kaj reči. Se prej
pa povejmo, kaj je narisano in napisano pod zapiskom.

Najprej je sličica s trdnjo stisnjeno človeško pestjo
/simbol moči, energije, upra, destrukcije.../. Sledi
beseda MAO, kar pomeni nekoga, ki sledi Mau /Mao Ce
Tungu/ in je torej maoist ali pa je MAO Krtica, ki
morda pomeni Mednarodna anarhistična organizacija.

Moram se dodati, da sem ob prvem branju zapiska prebral
črko O v besedi MAO kot D!

In zdaj o avanturi kot življenjskem bistvu. Morda bi
življenje samo označili kot avanturo, a jeza večino
človeštva življenje prej navada /vsakodnevno ponavljanje
življenjskega potočka/ kot avantura.

Seveda je že sama domislica, da je družba /katera? -
svetovna? evropska? slovenska? .../ "unicila vse

oblike avanture, neznansko pretirana in kar nesmiselna. Vsaj v demokraciji ali v demokratični anarhiji je dovolj možnosti za ^{gibalne} oblike avanture /različni popotniški načini/, da ne govorimo posebej o nešteti miselnih ^{van-} ~~aparan-~~ turah, ki so dosegljive tudi vsakemu zaporniku ali gibačno omejenemu človeku. Tudi poplava nove tehnologije spodbuja bolj razmah avantur kot njihovo umanjkanje.

Zdaj prehajam do avanture kot destrukcije, kar je nedvomno značilna anarhistična poteza.

Grda družba je uničila ^{tu} ~~avanziro~~ /katero? kakšno?/ in mi anarhisti bomo ^{zato} ~~uničili~~ to družbo /celotno človeštvo ali določen del človeštva ali moraa določeni družbeni sistem?/

Vendar - ali je destruktivistov dovolj, da bodo uničili ~~vse~~ ali delno človeško družbo?

Norda pa je vse skupaj - celotni zapisek - le poza, igra, zabava?!

V zvezi z obravnavanim zapiskom mi je že takoj prišel na misel znameniti citat iz Mrožkovega TANGA: "Ko tragedija ni več mogoča, farsa pa je dolgočasna, ostane samo eksperiment." In kaj drugega je eksperiment kot avantura?! A Mrožek meri ^{na} ~~v~~ ^{celotni} ~~le~~ ^{na} ~~na~~ zmetnost in ne na globačno družbo /?!/.

Slednja pa res utegne slediti prej ali slej ~~totalni~~ destrukciji, ki jo je nakazal genialni KUBRICK v fenomenalnem filmu DOKTOR STRANGELOVE!

0 antikvariatskih biseru

/David Tasić : Demokracija - Duh iz staklenice,

Ljubljana 1988/

Najprej je treba razložiti, kaj so antikvariatski biseri. Zamekot dolgoletnega obiskovalca antikvariatov so antikvariatski biseri knjige dveh tipov :

Prvi tvoj so knjige, ki jih poznam in me posebej zanimajo.

Narocim jin v ablikvariatu in jin občasno tudi dobim.

Drugi tip pa so knjige , ki jih ne poznam in me izjemno zanimajo, a jih nepričakovano odkrijem v antikvariatu.

Knjiga, ki jo nakratko predstavljam, spada v drugi tip.

Dodatno pomen pri dobitju te knjige imatudi čas

ttega dobitja : malo pred državnim praznikom 25. 6. !

Avtor David Fasić, takrat /1988/ novinar pri Mladini,

je v knjigi Demokracija - Duh iz steklenice objavil 13

intervjujev z znanimi slovenskimi in srbskimi ustvar-

jaici. Vemo, da je bil David Fasić tudi član skupine

JBTZ /Janša, Borštnar, Tasić, Zavri/, ki je prišla

leta 1988 pred srbsko vojaško sodišče v Ljubljani. !

1a zadeva je izjemno razgibala slovensko javnost v odporu
proti beograjskemu unitarizmu.

Omenjeni intervjuji so večinoma izšli v Mladini /10/,

2 intervjuja sta izšla v srbski reviji NON, en intervju v /najbolj srbskem/ listu Intervju.

Tehni in kratki Tasičev uvod v knjigi intervjujev se

začnetakole :

2 83

"Šest let je zazgodovinom kratko obdobje. Vendar pa se je v teh šestih letih zgodilo nam in v nas toliko stvari, kot se jih ni v preteklih štiridesetih. Bilo je to dolgih, razgibanih, velikih šest let."

Intervjuji so razdeljeni v dve skupini. V prvi skupini je

7 sociologov, politologov in filozofov, v drugi skupini

pa je 6 književnikov, eden med njimi je tudi znani filmski režiser.

Zdaj pa k imenom. Prva skupina : KOSTA CAVOSKI, GREGOR TOMC, SLOBODAN INIĆ, TOMAŽ MASTNAK, VLADIMIR GLIGOROV, ~~SILVA PEZNAČIČ~~ in LJUBODRAG SIMONOVIC.

Druga skupina : Bojan Stih, Dušan Radović, Ciril Zlobec, Rudi Seligo, Vitomil Zupan in Žika Pavlović.

Od 13 intervjuvancev sta mi bila dva imensko neznana :

Inić in Simonović, a ob branju intervjuja s Simonovićem sem odkril, da tega avtorja dobro poznam, a le kot odličnega košarkaša, člana ~~na~~ zmagivitega jugoslovanskega moštva na svetovnem prvenstvu v Ljubljani leta 1970, ne pa kot družbeno kritičnega pisca.

Slobodan Inić se je v intervjuju z naslovom Socializem, puščava brez vode /!!!/ že privoščil filozofsko kritiko Marxa in Lenina ! /leta 1987)/

Sociolog Gregor Tomc je takrat /1986/ izdal privlačno politološko knjigo Od Poljske do Pol Pot. /!!!/

Naj omenim še Silvo Peznač, ki je bila intervjuvana še pred izdajo svoje odmevne knjige Bosanci / Bosanci. A kade idu Slovenci nedeljom ?/

Tako Stih kot Zupan sra srala Tasiću svoja zadnja, tako rekoc predsmrtna intervjuja.

O Štihu sem ugotovil, da manjka v moji knjigi o zaprtih slovenskih književnikih v komunističnem režimu. Tako

poroča Stih o svojem zaporu : "stran 81/ : " Navsezadnje moram povedati, da sem bil leta 1958 zaprt v zvezi s strajkom rudarjev v Trbovli. Resda nisem bil dolgo v zaporu - enkrat (4) dni preiskovalnega zaporu, potem pa se (21) dni na Miklošičevi, kjer stoji zdaj hotel Kompas. ... In takrat so me izključili iz članstva ZK." /!!!/ (iz intervjuja z Zupanom velja citirati odlomek, iz katerega je izšel Zupanov dolgoletni zapor /stran 114/ "Nisi smo pri Dušan Pirjevcu - Ahacu in on je nekoga poklical po telefonu. Iz razgovora sem razbral, da je to Lado Kozak, pa sem sekundiral Ahacu, češ da smo pravkar pisali po radiu, da so dali Tito in zvezna vlada odpoved in da so pobegnili iz dežele. Kozak se je prestrašil in pohitel k Vladimirju. Pri njem je bil Arleža, ki je pohitel proti Zagrebu, Kozak in Vladimir sta se izgleda začela nekam pakirati. Kar je rekel Ahac, vodja Agit propa pri CK KPS, so smatrali za resnično. Zjutraj so nas pozaprl.")

Iz intervjuja navajam za zaključek še 3 T. vprašanja in 3 Z. odgovore : 1. T. : Ali je kakšen slovenski pisatelj, ki ga prav posebno cenite ? Z. "Seveda, nekateri so celo izvrstni, Izidor Cankar, recimo. /!!!/

2. T. : Prej niste bili v partizane zaradi svoje leve orientacije ? Z. "Ne, ne... Jaz sem sel la hec." /!!!/

3. T. : Kaj vas trenutno najbolj zanima ? Z. : A kaj me zanima ? Recimo, mlajše punce... " /!!!/

O moderni Budovi "avtobiografiji"

/Jose Freches : Jaz, Buda, Ljubljana 2007/

Pred kratkim sem v KOŽU naključno in s presenečenjem odkril knjigo Jaz, Buda. Presenečenje mi je povzročilo dejstvo, da mi je ta knjiga kar 45 let unajala iz razvika, kar je za dolgoletnega simpatizerja budizma tako rekoč neodpušljivo. A naj krenem na delo in del svojega "greha" odslužim s to spisanko.

~~Lazarec~~ ^{Navajam} najprej zapisek na ovitku knjige : " Francoski pisatelj Jose Freches ~~1920~~ rojen leta 1950/ je napisal posrečeno "avtobiografijo" Sidanathe Gautame, indijskega dečka iz 6. stoletja pred našim štetjem, ki se, četudi živi v vanem in skladnem okolju, lepega dne ove socialne krivičnosti, ki vladajo svetu, in preobiečen v siromaka odide od doma. Številna srečanja, ki jih doživi in o njih pripoveduje v teh "umisljenih spominih", ga privedejo na pot spoznanja, nakateri utemelji svoj etični in filozofski nauk, ki jese danes zelo živ."

Nadaljujem pa z avtorjevim Predgovorom v knjigi /stran 7/ :

"Dolgo sem zbiral pogum, preden sem zlezal v Budovo kožo, da bi lahko napisal njegove spomine.

Pa sem se vendar odločil, spodbudila me je misel nato, da bom mogel Budo prikazati, kakršen je bil v resnici - obenem navse človeškega ter tako blizu navadnim smrtnikom. Bil jenamreč tisti, ki ječil, da je vsakdo, če želi, pokličen, da postane buda, torej Prebujeni.

Po~~to~~ tega sem prepričan, da pri njem ne bom padel v nemilost,

ker je Buda vselej želel dobro vsem so ljudem.

Se več, drznem si upati, da bo z višav svoje nirvane name
gledal prizanesljivo."

Prevajalka Špela Mihelač je dodala avtorjevemu uvodu nekaj

opomb o sistemu pisanja indijskih besed v romanu. Znana
indologinja Vlasta Pacheiner Klander pa je skrbno pregledala

romana zaradi pisanja indijskega besedišča v njem.

Roman sklenejo še avtorjev zaključek 1 3 Dodatki. O le-tih
po pregledu vsebine romana.

Moje mnenje o Frèchesovem romanu je, daje na začetku lite-
rarno boljše in zahtevnejše, pozneje pa preide v popular-
nejšo smer, bližje množičnemu bralstvu. To pa je navsezadnje
smiselno.

Avtorjev začetek z naslovom TU SEM je prav imeniten. Pred-
stavi nam starega Budo ob drevesu sočutja

Začetne 4 vrstice romana /stran 9/ : "Tu sem.

Ob široki reki. Po njeni blatni vodi se širijo bronaste
proge, odbleski žarkov visokega sonca.

Tu sem, ob vznožju drevesa sočutja. "

V nadaljevanju poglavja na isti strani Buda izjavi :

"Kmalu se bom tudi sam odrešil človeškega bremena in bom
dosegel nirvano." /!!!/

In dalje /stran 10/ : "Zame se je samsara, krog rojstev
smrti in ponovnih rojstev, zaključila."

In še sugestivni konec poglavja : " Tu sem. Za vselej.
V vaši sredi."

Od začetnega poglavja, ki prikazuje konec Budovega bivanja
v tostranstvu, preidemo s poglavjem Moje otroštvo v razvojni
pregled Budovega življenja, oziroma življenja dečka po
imenu Siddhattha Gautama, člena 2. najvišje indijske

5 87
kaste vojakov - kšatrij. /1. kasta so svečeniki bramani./

Siddhattha je palijska oblika tega imena. Mi smo navajeni
bolj na ^{san} ~~sanskrito~~ obliko tega imena : Siddhattha /prim. tudi
istolimenski ~~Hessejev~~ ^{Hessejev} roman !/

Gautama je družinski priimek, širši rod Siddhatthe pa je bil
Sakja. Ko je Siddhattha postal znan, je dobil tudi pridevek
Sakjamuni / modrijan iz rodu Sakja/. Še en pridevek za

prelega Siddhattha je Tathagata /Oni, ki je tako hodil -
po navedbi J. Suchyja v knjižici Uvod v buddhizem, Lj. 1921/

Končni in najbolj razširjeni Siddhatthov pridevek pa je
BUDA /slovensko Budni / Prebujeni/

Od deske dobe do smrti je bil glavni Siddhatthov prijatelj
njegov bratranec Ananda.

Siddhattha je živel v blaginji višje družbe. Njegov oče
Suddhodana, visoki poveljnik, /v drugih šripovedih pa
kar kralj/ je sinu preprečeval, da bi spoznal večinsko
življenje revežev.

Na strani 27 nam sporoči odrasčajoči deček Siddhattha
tole : " Čez mesec dni bom dopolnil 11 let in vseh teh
11 let sem preživel v zavetju visokega obzidja utrube
Kapilavatthu."

Dečku je zgodaj umrla mati, njegov oče se je ponovno
oženil in Siddhattha je dobil prijazno mačeho.

Ko je dopolnil 11 let, je oče dejal dečku : "To so leta
pravega ^{ma} ~~ma~~ ^{lega} moškega. Čez 5 ali 6 let boš dovolj star
za ženitev",

Oče dovoli Siddhatthi, da odide z Anando iz zaprtega
palčnega območja.

Kmalu vidi Siddhattha revščino ljudi in sreča golega asketa. Deček reče Anandi : "stran 42/ : "Narava je lepa, ljudje pa trpijo."

Ne bom navajal podrobne vsebine, ampak le bistvo.

Pozneje dečka večkrat splezata čez tiranjavski zid in si ogledujeta žalostno stvarnost preprostih ljudi.

Siddhattha se med biti in med imeti odloči za biti /orim.

knjigo E. Fromma Imeti ali biti !

V revnem kraju spozna Siddhattha 3 življenjske resnice : starost /sreča starca/, bolezen /sreča bolnika/ in smrt /sreča pogreb oljka/. Tu je začetek poznejših glavnih starih Budovih reznic!

Deček izjavi Anandi /stran 78/ : "Kar sva videla, je se strasnejše, kot sem si domisljal."

Zatem srečata dečka še ~~se~~ potujočega meniha - sramano.

Le-ta pove dečkoma /stran 79/ : "Odločil sem se, da bom življenje posvetil svetosti in dobri deli. Hodim po poteh. Moje veselje od zdaj sestavljata prah in veter!"

Ta izjava nakazuje poznejšo Siddhatthovo odločitev ! Petnajstletni Siddhattha se je po očetovi odločitvi že oženil z lepoticco Jaśodharo. Rodila mu je sina Rahulo.

A Jaśodhara je kmalu umrla. Po daljšem času se je iz Snežne dežele vrnil Ananda in s Siddhattho sta obnovila najtesnejše prijateljstvo.

Odrasli Siddhattha se zdaj odloči za odhod iz blaginje v revščino. Spremlja ga Ananda.

Majemu Rahuli reče oče tole /stran 107/ : " Odnajam, moj mali Rahula ! Odnajam islat Resnico. Ko jo najdem,

te znova obiščem. Obljubljam !"/OPOMBA : Lepa reč je iskanje Resnice. Kaj pa očetovska dolžnost, ki jo je zanemaril ! Re^{je} je sicer, da bo Rahula v palači preskrbljen./

Začneta se Siddhatthovo in Anandovo beraško življenje in nenehno potovanje iz kraja v kraj z nedoloč^{im} ciljem.

Napoti razdeli Siddhattha svojem^u metju /denar, obleko/ revežem. Zdaj sta re^{is} prava reveža, obsojena naberacenju.

Njun popotni način označi Siddhattha na stranix~~161~~ 117:

"Tako sta se privadila, da začneva hoditi že ob prvem svitu in se neustaviva vse do sončnega zahoda." /!!!/

Ananda je zbolel in je ostal pri neki vaški družini. Zdaj potuje Siddhattha sam.

Poslej bom navajal samo teme posameznih poglavij.

Siddhattha se pogovarja s puščavnikom Kalamo in z brahmanom Uddako ter pripotuje do drevesa Resnice. Tam meditira in tam ga zapeljuje demon MARA /prim. latinsko MORS, slovensko MORANA/, a do Resnice še ne pride.

Siddhattha že pridobiva prve učence, a še išče Resnico.

V poglavju Osvojim tri spoznanja /strani 155 -162/ je Siddhattha z meditacijo že spoznal 3 resnice :

1. Življenje je zgolj bolečina /dukha/.
2. Izvor bolečine sta lakomnost in želja po imetju.
3. Prenehanje bolečine je povezano z nenavezanostjo in z opustitvijo lakomnosti in želje.

V poglavju Tisoči prejšnjih življenj sledi zdaj razsvetljeni Siddhattha klasičnemu hinduističnemu izročilu in razlaga o svojih prejšnjih življenjih.

Svojim učencem pove /stran 167/ : "Moja prejšnja dejanja

in vedenje pojasnjujejo moj današnji položaj, ki pa ga nisem iskal : raven bodhisattve Prebujenega, ki bo kmalu na pragu nirvane.

Da, kmalu. Ni več daleč. Postal bom Buda."

Ananda je dolgo iskal Siddhattho in ga končno našel.

Spet postane ta najbližja sodelavca.

V pogovoru Poženem v tek Koio Zakona je Siddhattha že postal Prebujeni - Budni - Buda. Tu izvemo po treh plemenitih resnicah še za četrto plemenito resnico.. To je pot, ki vodi k prenehanju bolečine. To je sveta 8-clenapot ali Srednja pot, ki vodi k prenehanju bolečine in h končni odrešitvi, torej k izhodu iz ^msamsare. /stran 181/

Vprašanje, ki se tu zastavlja skeptičnemu umu, je : ali po treh trpijenjskih resnicah, ki jih čutimo kot realne, četrta resnica, v bistvu moralno, pravičniško, kar svetniško življenje, zares zagotavlja trpečemu človeku v Nebivanje,

v Odrešitev, v Nirvano ?!

Zdaj navajam ~~se~~ še omenjenih 8-cleno pot. Točke 8-clene poti so različno prevajane. Tu sledim besedilu v enciklopediji Veselja sveta, Lj. 1977, stran 234 :

1. Pravilno razumevanje
2. Pravilna misel
3. Pravilni govor
4. Pravilna telesna akcija
5. Pravilni način življenja
6. Pravilno moralno priadevanje
7. Pravilna pozornost
8. Pravilna koncentracija

Zabeležimo le še nekaj nadaljnjih poglavij.

Rojstvo sanghe /sanskrito : skupnost/. Tu je nakazano oblikovanje filozofsko-verske budistične skupnosti.

V poglavju Pridružita se mi Rahula in Mahapadzapati se pojavita pri Prebujenem njegov sin in njegova mačeha.

Obažetita vključiti se v sangho. Problem se pojavi pri ženski, saj so bili budistični menihi sprva le moški.

Prebujeni navsezadnje le podpre žensko enakopravnost in Mahapadzapati postane l. budistična nuna.

V poglavju Obiščem očeta se Prebujeni oglasi pri svojem očetu, a ga ne more prepričati v svoje nauke.

Rahula se zastrupi v nogo in umre. /Rahulova smrt/.

Tudi Buda se stara in bira.

V poglavju V senci drevesa sočutja" sedi Buda tam.

V poglavju Parinirvana izpove Buda - Prebujeni svoje zadnjemisli.

V Epilogu se Buda prijazno pogovori z bralcem / ozroma z vsemi bralci/.

Avtor sam pa prida svoje misli v Zaključku.

Navajam nekaj njegovih izjav : strani 323-324 :

"Budizem je obenem filozofija in religija, zato ga moramo pristevati med prelome, ki so v danih trenutkih v zgodovini iz skrivnostnih razlogov, vselej pa tudi, ker jih je utelesala izjemna osebnost, izrazito vplivali na tradicijsko verovanje neke družbe in usmerjali napredek civilizacije - pa tudi človeškega duha - k univerzalnima vrednotama - strpnosti in miru."

Stran 325 : "Pridrži je revnim, vendar so mu priklonili tudi mnogi plemiči. /Opomba : Buda je nastopal

tudi proti kastelemu sistemu, kar je revolucionarno !/.

Stran 325 : " Po njegovi smrti so se v ^pbran njegovemu nauku postavile ^vmogočne vladarske dinastije, tako v Indiji kot na Kitajskem.

Buđa ni verjel v immanentnost kaknega vrhovnega boga. Verjel pa je v odrešitev ^včloveka."

Navajam še nekaj citatov iz ~~Budizma~~ ^Pprvega Dodatka : str. 328

"Budizem se je rodil kot jasen prelom s tradicionalnimi indijskimi verami, v družbi - Indija v 6. stoletju pred n.o. - v kateri je večina ^vmož in ^vžena živele v hudem pomanjkanju in v suženjskem položaju."

"Budov nauk izvira iz želje po osvoboditvi ^včloveka iz duhovnega in materialnega jarma..."

Stran 329 : "V tem pogledu /Opomba : središčna vloga človeka - človekova odrešitev je odvisna ^vsamo od njega samega!/"

je budizem religiozna ^vfilozofija, najbolj oddaljena od monoteizma, ker bitjem predlaga radikalno drugačno pot, v kateri ni niti sledu o pojmu vrhovenga bitja, od katerega je odvisna usoda ljudi."

"Ta globoki humanizem, ki temelji na popolnem spoštovanju drugega, pojasnjuje ~~neiz~~ ^vmejni uspen budizma, navkljub odsotnosti volje do osvajačnega proselitizma pri njegovih privrženih..."

Stran 330 : " S tega vidika je to edina ~~veš~~ ^verska usmeritev, ki je vselej odklanjala kakršnokoli poseganje po orožju." (!!!)

"Budizem je ^vkvintesenca duhovnosti."

"Skratka, budizem je prava analitična fenomenologija zaznavanja resničnega sveta, v kateri so podrobno razčlenjene stopnje razumevanja-le-te."

V Drugem Dodatku je objavljen Budov Veliki govor.

V Trečem Dodatku pa je razložen Pomen skupin.

Kako je izhodiščni budizem iz 6. stoletja pred n.s. še vedno navzoč v našem času, priča dejavnost sedanjega 14. Dalaj lame. Nadaljevanje Budove moralne filozofije se kaže v njegovi knjigi, ki jo ravno zdaj prebiram : Etika za novo tisočletje, Tržič 2004.

Nekaj knjig o budizmu v domači knjižnici :

Josip Suchy : Uvod v buddhizem, Lj. 1921

Dhammapada : besede modrosti, Lj. 1987

Primož Pecenko : Pot pozornosti, Osnove budistične meditacije, Lj. 1990

Robert Wright : Im budizem prav ? : Znanstveni in filozofski vidiki meditacije in razsvetljenja, Tržič 2018

Jean Claude Carrière : Moc budizma : Pogovori z dalaj lamo, Lj. 1997

Sri Chinmoy : Siddhartha poslane Buddha : Knjiga duhovnih iger Sri Cinmoja, Lj. 1999

Henry S. Olcott : Budistički katekizam, Zgb. 1992

Siniša Stojanović : Budistička misao : prema izvornim i najstarijim tekstovima, Bgd. 1990

Bikhu Nanjivako : Budizam, Bgd. 1977

/Opomba : Avtor je bil pred pobudistenjem znani Hrvat
Čedomil Veljačić !/

Kot zanimivost dodajam še knjigo, izposojeno letos v

knjižnici : Sophia Eyanoff : Buda Šakjamuni, Smarješke Toplice 2018,

Ob politični biografiji Antona Korošca x

(1872-1940)

/Mateja Ratej : Triumfator : Anton Korošec v prvi Jugoslaviji,

Ljubljana 2022/

Ob 150-letnici rojstva Antona Korošca sta izšli kar dve biografiji o njem. Nekako sem izvedel za Rahtenovo biografijo ^{Korošca} ~~se~~ ^{se} napotiti ponjo v knjigarno CMD v Nazorjevo ulico. Vprašam knjigarko ~~z~~ ^o to knjigo, a ~~mi~~ ^m pove,

da te knjige nimajo, pokaže pa mi drugo biografijo

Korošca z učinkovitim naslovom Triumfator in z meni neznano avtorico. V knjigi si najprej ogledam kazalo.

Mno zanimivimi naslovi poglavij /kar nekaj naslovov obravnava posamezne osebe/ s presenečenjem najdem

tudi poglavje Ivan Lah. Podnaslov tega poglavja pa je : Liberalni pogled na jugoslovansko stvarnost. Že zaradi očetove udeležbe sem knjigo takoj kupil in se kmalu lotil branja.

Najprej me je zbodel kot skeptika naslov. Ali je bil Korošec v prvi Jugoslaviji res tak triumfator ?! Ne-dvomno dejstvo je, da je bil Korošec v letih 1918-1940 po političnem vplivu v Sloveniji brez prave konkurence.

Tu je res bil triumfator, a v Beogradu in v jugoslovanski politiki ? Gotovo je bil najvplivnejši slovenski politik v prvi Jugoslaviji in tudi edini nesrbski predsednik ~~vlade~~ ^{krake} jugoslovanske vlade v tistem času.

Ali lahko označimo za triumfatorstvo njegovo politično spretnost, da se je znal povezati z vodilnimi srbskimi strankarskimi voditelji ?!

Morda bi se morali lotiti vprašanja, kakšen je bil izplen Koroščeve politike v Beogradu za Slovenijo? Ali pa se da to sploh "stehtati"?! A pustimo naslov ob strani.

Korošec, ki se je uveljavil že v zadnjih letih avstrijskega cesarstva /majniška dekadracija 1917/, je vstopil v jugoslovansko združevalno politiko leta 1918 kot predsednik Narodnega sveta avstrijskih Jugoslovanaov v Zagrebu, to je : kot voditelj enomesečne nepriznane države SHS /Slovencev, Hrvatov in Srbov/.

S spretno potezo srbske vlade je bil Korošec ravno v inozemstvu, ko se je 1. 12. 1918 v Beogradu na hitro izvedle povezave med kraljevino Srbijo, kraljevino Črna gora in Državo SHS v novo Državo SHA /v kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev/.

Prevladujoči vpliv srbske politike /Srbija je bila ena od antantnih zmagovalk v 1. svetovni vojni/ je nato uspešno izpeljal tudi udeležanje unitaristične vidovdanske ustave 1921.

Takoj moramo pridati dejstvo, da je bil Korošec kot katoliški duhovnik dodatne težave pri stalnem stiku s pravoslavno dinastijo in z večinsko srbsko pravoslavno družbo.

Ne bom se ustavljal ob številnih Koroščevih ministrovanjih v Beogradu, ampak le bistveno skiciral njegovo delovanje. Kadar je bil v jugoslovanskih vladah, je bil /je moral biti/ unitarist. Kadar je bil v opoziciji, pa se je lahko zavzemal za čim večjo slovensko avtonomijo, kar je bila tudi prevladujoča težnja njegovih slovenskih volivcev.

Glavni problem v novi kraljevini SHS je bil seveda občutljivost med največjima narodoma v državi : med pravoslavimi Srbi in med katoliškimi Hrvati. Prišteti pa je treba še več kot tisočletno kulturnopolitično ločnico, ki je počakala približno po polovici nove države !

Ker so bili Srbi zmagovalci v 1. svetovni vojni, Slovenci in Hrvati kot prebivalci Avstrije /in Madžarske/ pa poraženci v omenjeni vojni, je bil ~~px~~ srbski vpliv povsem prevladujoč /srbska ideja o državi kot razširjeni Veliki Srbiji !/.

Korošca je torej le zveza s srbsko politiko držala v političnem ospredju.

Značilno je dejstvo, da je bil Korošec notranji minister ravno v času, ko je velesrbski ^{ekstremist} /sicer Crnogorec/ Puniša Račić 18. 6. 1928 streljal v parlamentu na hrvaške poslance : dva poslanca je takoj ubil, vodjo HSS Stjepana Radića pa je težko ranil, tako da je 8. 8. umrl. Atentat je unicevalno deloval na mednacionalne odnose v Državi SHS. Kralj Aleksander se je tako odločil za /vojaško/ diktaturo in jo proglasil 6. 1. 1929.

Takrat se je tudi spremenilo ime države v Jugoskavijo, vse nacionalne stranke so bile prepovedane, država pa je bila razdeljena na banovine. Slovenija je postala Dravska banovina. Nasprotno je Koroščeva biografija zgoščena zgodovina prve Jugoslavije.

Preden se preselim k očetovemu poglavju, naj najprej navedem naslove vseh poglavij z osebami :

Ivan Šušteršič /običajneje je pisan kot Šušteršić, npr. SBL/.

Bil je zadnji avstrofilski p voditelj ~~SMK~~ SLS.

Franjo Žebot. Bil je član SLS in poslanec v beograjskem parlamentu. Oče bolj znanega politoka Cirila Žebota.

Josip Hahnjec. Bil je član SLS in poslanec v beograjskem parlamentu.

Anton Novačan. Bil je izjemno zanimiva osebnost, znan tudi kot književnik. v politiki se je v zgodnjih 20. letih povezoval s Stjepanom Radićem in kratek čas vodil Slovensko republikansko stranko ! Tudi HSS je bila sprva republikanska /HRSS/ ! Zatem se je Novačan sprijaznil s kraljevino in bil nekajkrat zaposlen v diplomaciji.

Jakob Hodžar. Bil je član SLS, pravnik in poslanec v beograjskem parlamentu.

Ivan Dittinger. Bil je delavec, koroski fužinar in komunistični aktivist v 20. letih. Za preestavnikakomunističnega gibanja bi bil pomembnejši Lovro Kuhar - poznejši Prežihov Voranc.

Ivan Pucelj. Bil je tudi manj opazni literat. Doma imam njegovo zbirko humoresk Vesela pisarija. Kot politik samostojne kmetijske stranke je bil večkrat minister v beograjskih vladah.

Edward Kardelj. Bil je znani komunistični politik in politično najvplivnejši Slovenec v ~~demokraciji~~ komunistični Jugoslaviji.

Avtorica nam z obdelavo določenih političnih oseb želi predstaviti nekaj Koroščevih političnih sodobnikov.

In zdaj še zadnje osebno poglavje : Ivan Lah. Oče ni bil kak
 stankarski funkcionar, zato njegova uvrstitev v sklop
 političnih oseb preseneča. Zakaj ni bil predstavljen politični
 oče Ivan Hribar ali pa takratni voditelj unitaristično us-
 merjene liberalne stranke Albert Kramer ?!

Odgovor nato vprašanje dobimo v tem, da je avtorica odkrila
 v mariborskem arhivu obsežno korespondenco med liberalnim
 literatom Lahom in ~~in~~ med Ivanko Lipold, prizadevno libe-
 ralno družbeno delavko. Bila sta dobra znanca tudi zaradi
 Lahove ~~zveze~~ prijateljske zveze z njenim soprogom Franjem
 Lipoldom, ki je bil liberalni politik in tudi mariborski
 župan v 30. letih. Tu je treba dodati še podatek, da je
 trdna zveza Lana in obeh Lipoldov utemeljena še zlasti na
 Lahovi dejavnosti v Mariboru v letih 1919-1920, ko je
 bil tam "provizorični uradnik za programe humanitarnih
 občinskih zavodov."

Korespondenca Lah - Lipold ima, kolikor je v poglavju citi-
 rana, pretežno zasebno tematiko. Politični komentarji so
~~več~~ občasni, a potrjujejo podnaslov poglavja.

Zaključek naj na kratko predstavim še družinski polični
 razhod na liniji Oče - sin, Ivan in Andrijan Lah. Na
 strani 398 navaja avtorica ^{izjavo} A. Laha o I. Lahu /iz zbornika
^{Mariborska} knjiga, 2007/ : /Ivan Lah je bil/ "jugoslovanski
 in slovanski zanesenjak, ki ni uvidel, da se ponavlja
 stara zgodba iz Avstro-Ogrske, le da je namesto avstrij-
 skega nastopilo srbsko gospodarstvo."

Kako je z Akašo ? , 3. DEL

Mojim bračkam in bralcem v tehtajočih razmislekih!

Danes smo tu, jutri /vsakdo si lahko sam ^{omisli} ~~razmisli~~ jutri po svoje : npr. naslednji teden, naslednji mesec, naslednje leto, nasienje desetletje.../ nas v tej telesni podobi ne bo več tu. ^{to je} ~~to je~~ dokazljivo.

Ali obstaja v nas /po Laszlu / tudi "nesmrtni um" ? Ali je to dokazljivo ? Težko reči. V 11. spisanki, v 2. delu pisanja o Akaši, sem problematiziral podatke Akaši, o nekakem znanstveniško utemeljenem umnem vesolju.

Izjave novega Akaševca so bile skromne, neizrazite, malo povedne. Povrh - ali se je sploh telefonsko oglašal Akaševac ali kak drug glas iz ^{iz} ~~iz~~ živahnega vesoljskega prostora, npr. kak ^{baljavi} ~~baljavi~~ ^{Anurak} ~~Anurak~~ ?!

Ali naj ^{poznani} ~~poznani~~ ^{znano} ~~znano~~ latinsko reklo : Ignoramus et ignorabimus ?!

Pred leti sem si v eni od spisank zastavil ^{to} ~~to~~ vprašanje :

Ali je hipnotična regresija dokaz za reinkarnacijo ? Skeptični um tudi tu deluje : morda se v nas oglašajo elementi naše podedovane prazavesti in ^{prag} ~~prag~~ ^{prag} ~~prag~~ pomina ?, kar je sicer domala enako fantastično kot naše nekdanje reinkarnacije.

A lotimo se zadeve sistematično. Tu umremo in naš nesmrtni um se napoti /trenutno ali polovalno ?/ v Akašo, v znanstveniško onstranstvo. Gre za globalistično kozmološko funkcioniranje in ne za posamezne verske predstave o onstranstvu. Ostajajo nam seveda številna vprašanja.

kako je sprejet v Akaši novi /nova/ prišlek /prišlekinja/ ?

kako je kot netelčni duh viden drugim ? Kako kot netelesne duhove sam vidi druge ? Ali umi medsebojno komunicirajo telepatičsko ?

Med zanimivejšimi podatki Akaševca iz 11. spisanke je o omemba, kako študira. Zal neizvemo kaj in kako študira. Ta Akaševac je bil zemeljsko izobražen in je morda zmogel slediti najbrž zahtevni kozmološki smovi.

Zdaj pa se pričnemo glavno tema te spisanke : organizacija bivanja nešteti nesmrtni umov v Akaši.

Kako so ti številčno milijardi nesmrtni umi razvrščeni ? Po jezikih, po narodih, po verah itd. ?

Kdo jih vodi, uči, nadzira ? Ali gre za nekako taboriščno hierarhično organizacijo ? Ali so višji kozmični umi nekaka višjaka ali kar vladajoča moč ??

In zdaj bistveno ! Ali poslane ob prihodu v Akašo vsi prišleki in prišlekinje kozmično razsvetlejeni ali pa ostanejo taki, kot so bili na Zemlji ? Torej : malo-umni, enoumni, ozkoumni, težkoumni, omejeni, nevedni, pišmevuharski, enostranski, fanatični, sovražni do drugovercevin do drugorodcev, nasilni, zločinski, sadišni, uničevalni itd, itd. ?

Ali se vesoljski šef ukvarja z zemeljskimi nesmrtnimi umi glede nakarmične kriterije /pozitivno, negativno zemeljsko delovanje/ ? Zato je potreben znanstveni birokratski aparat, ali so ob karmični raziskavi vodi priprave za novereinkarnacije "nesmrtnih umov" ? S karmo in z reinkarnacijo ostajamo pri starem indijskem politeizmu.

Kako se srečujejo v Akaši zemeljsko / versko, nacionalno, rasno, ~~politično~~ socialno, razredno, politično .../
 sovražni si "nesmrtni umi" ? Ker pa so ti "nesmrtni umi" duhovi, se ne morejo p^reteptati, ne morejo drug drugega raniti ali celo ubiti. Ostane jim telepatsko prerokanje. Morda pa so vsi nižji nagoni v Akaši ukinjeni ali vsaj preprečevani ?!

Ker v duhovnem svetu ni teles, tudi ni telesnih užitkov in telesnih težav, npr. bolezni. Ni tudi nobenega telesnega funkcioniranja. Na razpolago ~~so~~ ^{sta} taja ~~jo~~ ^{je} miselne igrice, miselni športi. Ali obstajajo med nesmrtnimi umi in med nesmrtnimi umi se kakšni miselni flirti ? Ali so na voljo celo miselni orgazmi ?!

Da pa svojih dragih bralk in bralcev s tolikimi vprašanji ne bi pretrudil, končujem ker najbolj ~~se~~ spodbudno s tridilnima stavoma Douglasa Adamsa z začetkanjegove restavracije koncu Vesolja :

"Obstaja teorija, po kateri bo Vesolje v primeru, dabi kdo odkril, čemu služi in zakaj ~~je~~ ^{je}, pri prvi izgini, nadomestilo pa ga bo nekaj še bolj čudnega in nerazumljivega.

Obstaja se druga teorija, po kateri se je to že zgodilo." (!!!)

19. SPISANKA

O Bosni kot o problemu mejnosti

Prvič sem bil v Bosni v dijaških letih, ko ~~se~~^{sem} se kot "vzorni" socialistični ~~m~~^{mla}ladinec udeležil mladinske delovne akcije : gradnje proge Doboj-Banja Luka. ~~x~~ Hribi in doline so bili podobni kot v Sloveniji. Takrat sem praktično ~~spozn~~^{doživel}, kaj je Siziſovo delo. Že proti koncu našega dela - premetavali in prevažali smo pesek in kamenje na zamišljeni ^žželezniški trasi - je nastopilo nekega dne strašno neurje, ki je v nekaj minutah sesulo vse naše dosedanje delo.

Drugič sem bil v Bosni že službeno, in sicer kot spremlja-joči profesor nekega cel^sjskega maturantskega raz^zreda, ki se je peljal nekam na morje.

Za krajši čas smo ~~se~~ ustavili v Sarajevu. Ob obisku muslimanskega starega dela mesta me je obilo temeljno spoznanje : to je že drugačen svet - tu~~x~~ se začinja že Orient !

Seveda mi je bil vseskozi v zavesti sarajevski atentat 1914. V 90. letih pa me je ~~pre~~^{pre}pretresla ~~targična~~^{tragična} usoda

Sarajeva kot nekaj let od Srbov obleganega mesta. Nekateri pol^litični raziskovalci menijo, da sta mejnika kratkega 20. stolet^lja Sarajevo 1914 in Sarajevo v 90. letih.

Zdaj, ko študijsko tretjič prebiram Huntingtonov Spopad civilizacij, mi je jasno, da se je takrat dogajal značilni drobec to^lvrstnega ~~sa~~^{spopada} spopada.

Toliko za uvod.

Zdaj sledi zgoščeni zgodovinski pregled bosanskega ozemlja, usmerjen predvsem k naslovnemu problemu. Bistvene podatke povzemam iz knjige Silva Kranjca : Pregled zgodovine Jugoslov⁷anov, Ljubljana 1932.

Začenjam z antiko.

Ozemlje okoli današnje Bosne in obmorski jadranski prostor so v stoletjih pred našim štetjem obvladovala ilirska plemena. Grška kolonizacija /kratko VZHOD/ je v 4. stoletju pred n.š. posegla tudi v Dalmacijo /Vis, Hvar, Korčula - na obali Trogir in Cavtat/. Predvidevamo lahko tudi grške trgovske zveze z bližnjim celinskim prostorom. Glede na plovnost Donave in Save /prim. mitsko potovanje Argonavtov !/ je lahko grški trgovski in kulturni vpliv prihajal tudi s severa.

V 3. stoletju pred n.š. so začeli v dalmatinski prostor prodirati Rimljani. Leta 249 so zasedli Hvar /kratko:

ZAHOD/. V 2. stoletju pred n.š. so Rimljani že zasedali dalmatinsko obalo, v istem stoletju pa tudi že grško ozemlje.

Rimski imperij ostaja do leta 395 n. š. celovit, takrat pa cesar Teodozij razdeli državo na dva dela. Njegov sin Arkadij dobi VZHOD /Konstantinopol/, njegov sin Honorij pa ZAHOD /Rim/. Meja med obema deloma je potekala v črti od Kotorja do Beograda. Bosanski prostor je bil torej v zahodnem delu cesarstva. /ZAHOD/.

V 6. stoletju sta pripadli Panonija in Dalmacija vzhodnorimskemu /bizantinskemu/ cesarju Justinijanu /torej VZHOD/.

Sledi naseljevanje Slovanov v celotnem poznejšem jugoslovanskem prostoru. Oblikujejo se prve slovanske države ^{na}tem ~~prostoru~~. *Ozemlje*

Presejimo se v leto 950. Približno takrat bizantinski cesar

Konstantin Porfirogenet prvič omenja Bosno kot ^opzemlje

ob gornjem toku reke Bosne. To ozemlje je pripadalo

takrat ^{okoli}srbski državi kneza Časlava. /torej VZHOD/.

Leta 971 je prišla Bosna pod bizantinsko nadoblast /do 1025/ /VZHOD/.

Leta 1089 je Bosna postala ^{del} kraljevine Duklje /poznejše

Črne gore/ /torej VZHOD/.

Po smrti vladarja Bodina in po razpadu njegove države je bila Bosna nekaj časa samostojna.

Okoli leta 1157 se je pridružila Bosna Ogrski /torej ZAHOD/ in ogrski kralji se poslej označujejo kot kralji Rame. (!)

Takrat se omenja prvi ~~bosanski~~ znani bosanski ban Boric.

Od 1167 do 1180 je vladal Bosni bizantinski cesar

Manuel Komnen. Od njega postavljeni ban KULIN /1170-

1204/ je postal po cesarjevi smrti ogrski vazal /torej ZAHOD/.

Takratni obseg Bosne : ozemlje med Drino, med Vrbasom in med Savo.

^{Za} [✓]časa Kulina se je pojavilo v Bosni bogomilstvo /imenovano po ^obulgarske ^mpopu Bogomilu/. To je bila manihejska

sekte, ki je izvorno izhajala iz Irana /prerečok mani -

5. stoletje n.š./. Kulini sam in vrsta plemičev so postali bogomili /!/, a zaradi pritiska papeža Inocenca III.

/znanega po organiziranju križarske vojne proti katarom/ in ogrskega kralja Emerika so se vrnili /morda le na

videz/ k stari veri.

Tudi ban Matej Miroslav /1230-1250/ je bil bogomil, kar je izzvalo poseg Ogrske s križarsko vojsko. Kot pri kulinu so se tudi zdaj veljaki /vsaj na videz/ pokatolicanili. To versko mešanje se je še ponavljalo.

Ogrski kralj Bela IV. je sredi 13. stoletja razdelil Bosno na tri banovine /prim. sedanje tridesetno razdelitev Bosne !/

Sledé nadaljnji in pestri obrati.

Ban Stevan Kotromanić /1280-1302/ je bil zet srbskega kralja Sterana Dragutina /torej VZHOD/, a je leta 1299 priznal nadoblast ~~srbskega~~ hrvaškega bana Pavla Šubića /torej ZAHOD/ in ta se je imenoval za gospoda Bosne. /Hrvaška je bila takrat vključena v Ogrsko./

V letih 1322-1355 je vladal ban Stevan Kotromanić. Ta je pridobil nekaj hrvaških žup /ZAHOD/, neretijansko ozemlje in srbsko Zahumije. Po tem Stefanovim uspehim se je ogrski kralj Ludvik Veliki celo oženil s Stefanovo hčerjo. Tu Bosna funkcionira že kot samostojna država.

V letih 1355-1391 vlada prvi bosanski kralj Stevan Tvrtko I.

Leta 1371 so izumrli srbski Nemanjići in Tvrtko je kot njihov sorodnik zasedel zahodni del Raške /torej VZHOD/ ter se leta 1377 na grobu sv. Sive v Mileševu kronal z dvojno krono za kralja Bosne in Srbije! /torej VZHOD/

Po smrti ogrskega kralja Ludvika Velikega je posegel

Tvrtko tudi na Hrvaško in kot sorodnik Šubićev pridobil Hrvaško južno od Velebita in večino Dalmacije. (!)

Leta 1390 se je oklical za kralja Hrvaške in Dalmacije /torej ZAHOD/. Ker pa je Tvrtko že naslednje leto umrl, je država ob njegovih slabotnih naslednikih hitro propadala. Tvrtkov naslednik Štefan Dabiša /1391-1395/ se je že odpovedal naslovu hrvaško-dalmatinskega kralja.

Ob šibkih vladarjih so se uveljavljali posamezni pokrajinski velikaši, npr. Hrvoje Vukčić / v porečju Vrbasa/. Le-ta je postavil za kralja Tvrtkovega sina Štefana Tvrtka II. /1404-1408/. Leta 1408 je ogrski kralj Sigmund s pomočjo papeža zbral novo krížarsko vojsko proti bosanskim bogomilom, porazil in ujel je Tvrtka ter ga odstavljal.

Sledilo je drugo vladanje Štefana Ostoje /1408-1418/.

Ta je nastopil proti Hrvoju Vukčiću, slednji pa je leta 1415 poklical na pomoč Turke ! Ti so premagali ogrsko-slavonsko vojsko pri Doboju, v nadaljevanju prvič vpadli na Hrvaško ter prišli celo do Ljubljane !!!

Bosna je morala priznati suľtanovo nadoblast ! /VZHOD/

V letih 1421-1443 je drugič vladal Štefan Tvrtko III. Iskal je rešitve pred Turki pri Ogrih. Kot zanimivost je treba omeniti, da je za svojega naslednika izbral tasta ogrskega kralja Sigmunda, celjskega grofa Hermana Celjskega /oziromanjegovopotomce/ !!!

Vendar pa so velikaši izvolili za kralja Štefana Tomaša / /1443-1461/. Ta je preganjal bogomile.

Sledil mu je sin Štefan Tomašević /1461-1463/.

Papežev odposlanec ga je v Jajcu /!!!/ kronal za kralja.

Štefan pa je napravil usodno napako : odrekel je Turkom davek in povtročil hitri konec samostojne Bosne.

Sultan Mehmed II. / Osvajalec Konstantinopla 1453 !/ je prišel v Bosno z močno vojsko, zavzel trdnjavo Ključ !/ in dal ujetega Stefanapoblaviti.

S tem se začne 400-letna turška zasedba Bosne /do 1878/. /torej VZHOD !/

Del prebivalstva Bosne /predvidoma največ bogomili/ se je pomuslimanil, zraven pa so živeli tudi katoliki /Hrvat/ in ~~Srbijci~~ pravoslavni, /Srbi/. Turki niso vsiljevali islama, ker so imeli gospodarske koristi od davkov, ki so jih plačevali kristjani. Vsekakor pa je bilo celotno 400-letno obdobje v znamenju islamske prevlade /VZHOD/.

Po ruski zmagi v rusko-turški vojni je je bila leta 1878 v San Stefanu Bosni obljubljena avtonomija. A sledil je berlinski kongres, na katerem je Avstro-Ogrska dobila mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine. Bosanski muslimani so se sicer tej okupaciji uprli, a avstrijska vojska je zasedbo izpeljala. /torej : ZAHOD/.

O tem dogajanju obstaja znana knjiga Jerneja Andrejke Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878, Celovec 1904. Leta 1879 je bil sklenjen sporazum med Avstro-ogrsko in med Turčijo : sultan je ostal še vedno suveren v Bosni /xxx in Hercegovini !/ In Bosni je bila zagotovljena verska enakopravnost. Razmere v Bosni pa se še niso uredile.

Leta 1881 je nastal upor v Hercegovini in v južni Bosni in bil z vojsko zatrt.

Leta 1882 je bila ustanovljena v Sarajevu deželna vlada z generalom načelu /torej vojaška uprava/. (!)

Naslednji ključni dogodek sega v leto 1908. Avstro-Ogrska je takrat izvedla aneksijo Bosne in Hercegovine in obljubila deželni ustavo. V evropski politiki je zatem sledila t.i. aneksijska kriza, ena pripravljalnih kriz za 1. svetovno vojno.

Leta 1909 je Turčija avstrijsko aneksijo Bosne priznala in dobila za to 60 milijonov kron odškodnine.

Leta 1910 je dobila Bosna /in H./ ustavo s saborom, ki je bil voljen po konfesionalnih kurijah. Vladno večino so sestavljali katoliki in muslimani, Srbi pa so bili v opoziciji. Normaino : prevlada ZAHOD.

Slovenski roman o Bosni pod avstrijsko zasedbo : Fran Maselj : ~~Gospodin Franjo~~ Gospodin Franjo, Ljubljana 1913.

In že smo leta 1914 pri znamenitem sa^eaje^{or}vskem atentatu.

Avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand je s svojo ženo prišel na uradni obisk, dan obiskapa je bil problematičen.

Bil je 28. junij, srbski nacionalni praznik. To je bila očitna namerna provokacija za Srbe. Atentator, ki je ustrelil oba, vozeča se v avtomobilu, je bil srbski nacionalistični študent Gavrilo Princip /značilna imenska povezava vere /Gabriel/ in filozofije /princip/.

Ta prelomni dogodek je posredno povzročil 1. svetovno vojno. Za potrditev Huntingtonove teze o spopadu civilizacij je ta atentat naravnost zgleden primer.

Avstrijski katoliški prestolonaslednik /ZAHOD/ obla^vstniško vstopa na muslimansko-pravoslavni Vzhod. V imenu Vzhoda nastopi ~~pravoslavni Srb~~ kot atentator pravoslavni Srb. /trojno nasprotje : vera, nacija, politika/. In kdo se na atentat najprej in najbolj ostro odzove ? Rusija kot

glavna /jedrna/ država pravoslavne civilizacije. Vse ostalo
~~jexxxxxxxxxxxxx~~ norazgodba o začetnem in o samomoriskem unič
 čevanju evropske civilizacije.

v voji, ki je trajala od 1914 do 1918, so se avstrijski južni
 Slovani borili /morali boriti/ proti Srbom in proti Črnogorcem.

Glavni vojni roman s srbskega vidika je srbska nacionalna
 epopeja D. Čosića CAS SMRTI I-IV, po mojem mnenju sploh
 najboljši roman o 1. svetovni vojni.

○ sovražnem odnosu med Hrvati na avstrijski strani in med
 Srbi poroča Čosić v prizoru, ko se iz bližnjih vojaških
 jarkov eni in drugi medsebojno žaljivo zmerjajo v
 bratskih jezikih. Ena hrvaških provokacij je tudi naslednji
 "program" : "Od Triglavu do Vardara biće hrvatska država." /!/
 Toliko za uvod v povojni čas.

Ob razpadanju Austro-ogrske ob koncu vojne je nastala
 29. oktobra 1918 enomesečnanep priznana država SHA /Slovencev,

Hrvatov in Srbov/. /ZAHOD/

Evropska antantna politika je zdaj šla v povezovanje
 med avstrijskimi južnimi Slovani in med Srbi-Črnogorci.

1. decembra 1918 je v Beogradu na hitro in brez kakršne
 ljudskega odločanja nastala nova država SHS /Srbov, Hrvatov
 in Slovencev/~~xxxxxxxxxxxx~~, in sicer kot kraljevina pod
 srbsko dinastijo Karađorđevićev. Sestavljena je bila iz
 "avstrijske" države SHS, iz kraljevine Srbije in iz kraljevine
 Črne gore. Srbski del države je imel absolutno pred-
 nost /Srbija kot zmagovaina antantna država, srbska
 dinastija, srbska vojska, srbska diplomacija.../.
 Zahodni del države je deloval s srbskega vidika kot zase-
 deno sovražno ozemlje. /očitna prevlada VZHODA/.

Za srbske ekstremiste je bila nova država v bistvu Velika Srbija. Parlamentarna demokracija je trajala v državi le štiri leta, do novega prelomnega atentata 18. 6. 1928 /spet usodni junij !/, ko je velesrbski ekstremist Puniša Radoić streljal v beograjskem parlamentu na hrvaške poslane in dva ubil, več pa ranil. Za posledicami ran je kak mesec pozneje umrl hrvaški politični vodja Stjepan Radoić.

Ta atentat je smiselno primerljiv s sarajevskim atentatom. Leta 1914 je v Sarajevu na avstrijskega katoliškega nadvojvodo /ZAHOD/ streljal srbski ekstremist /VZHOD/, leta 1928 je na katoliškega hrvaškega politika /ZAHOD/ streljal srbski ekstremist /VZHOD/. Gotovo pa je atentat na Radoića močno vplival na razvoj skrajnega hrvaškega nacionizma v gibanju ustaštva.

Od 6. januarja 1929 je obstajala kraljevska diktatura, država pa je bila preimenovala v Jugoslavijo. Kralj Aleksander je vladal le še do leta 1934, ko je bil ubit v marsejskem atentatu. Namesto mladoletnega Aleksandrovega sina Petra je kot namestnik vladal Aleksandrov bratranec Pavel Karadjordjević.

Zaradi svojega osrednjega geografskega položaja v državi je Bosna vseskozi vzhodno-zahodna politična trenja. Preskočimo številne peripetije v zadnjih letih predvojnne Jugoslavije. Omenimo le vplivni in najpomembnejši dogodek državni udar srbskega generala Simovića ob koncu marca 1941.

Ob tem je postal kralj mladoletni Peter II. Čeprav Simovićeve vlada ni odpovedala trojnega pakta, xx h kateremu je pristopila prejšnja jugoslovanska vlada, je sledil hitri in odločni odgovor sil trojnega pakta : 6. aprila 1941 so Nemci, Italijani, Madžari in Bolgari napadli Jugoslavijo.

Slabotna jugoslovanska vojska je kapitulirala že v aprilu.

Kralj in ^{ta}valada ^{so}pobegnili^{ka} v London.

Državo so napadalci temeljito razkosali. Slovenijo so si razdelile Nemčija, Italija in Madžarska. Na Hrvaškem je nastala NDH /Neodvisna država Hrvatska/ z vodjo Pavelićem. Vladajoča stranka so bili ustaši, usmerjeni profašistično in pronacistično.

Vendar je NDH ostala brez Dalmacijem^{ki} ki so jo zasedli Italijani, a pridobila je Bosno. Tako se je delno obnovila situacija iz avstrijske zasedbe. Spet je prevladal katoliški Zahod.

Ustaška vlada se poveže z muslimani in je proti Srbom in proti Judom^x /taborišče Jasenovac idr./.

Tudi Srbija je dobila kolaboracionistično vlado generala Nedića.

Začne se neusmiljena državljanska vojna, ki temelji na verski^h, na nacionalni^h, na razredni^h in na civilizacijskih temeljih.

Glede na skrajni hrvaški in na skrajni srbski nacionalizem so ustrezneje delovali internacionalistično usmerjeni komunisti, a so se borili za tuje, sovjetske^{ti}poti^{ti}čne cilje.

Najhujši boji so potekali v Bosni, k čemur je pripomogel gorski teren, a odločalo je tudi dejstvo o treh sestavinah bosanskega prebivalstva.

Po koncu vojne so prevzeli diktatorsko oblast komunisti in jo ohranili do let 1990 in 1991. Država je bila organizirana kot federacija /6 enot/. Bosna je bila centralna republika z nacionalno mešanim prebivalstvom. Zaradi ostrega diktatorskega vladanja se nacionalni spoopdi niso mogli dogajati.

Zadeva se je bistveno spremenila ob propadanju socialistične Jugoslavije. Nastajale so nove nacionalne države /Slovenija, Hrvaška/. V Bosni pa se je zapletlo. Kdo bo vladal?

Muslimanskih Bošnjakov in pravosavnih Srbov je bilo približno enako, katoliških Hrvatov pa precej manj.. Začelo se je nadaljevanje bojev iz 2. svetovne vojne, morda še hujših.

Veliko premoč so imeli Srbi zaradi podpore srbsko vladane JA. Spopadali so se Srbi in Bošnjaki, Srbi in Hrvati ter slednjič še Hrvati in Bošnjaki. Potekalo je večletno

srbsko obleganje Sarajeva. Niti OZN niti Evropska unija nista resno ukrepala za prekinitev teh bojev v Bosni.

/Huntington meni, da Evropa ni želela muslimanske države v Evropi !?/. Kakorkoli že : od ZDA spodbujeni Daytonski sporazum je bolj zapleten kot odpletel problem, saj so Srbi pridobili državo v državi /Srbsko republiko s sedežem v Banja Luki. Tako sedanja razdeljena država ni funkcionalna.

To dolgo zgodovinsko potovanje končujem z omembo ene najbolj prijetnih knjig, ki sem jih kdajkoli bral : to so spomini mojega hrvaškega soimenjaka Andrije Tufekčića z naslovom Plavalac na drugem bregu Save : zapiski iz srbskih taborišč v Bosni, Ljubljana 1995.

Kaj storiti ? Ali naj ponovim znani filozofski izrek : Če mer ni mogoče govoriti, o tem je treba molčati.

POMEMBNI P. S.

O naslednjem pa ne smem in ne morem molčati. Bosna je namreč usodno posegla v mojo biografijo. Tam sem preživel enoletni zapor. Bil sem prisilni vojak JA, sprva v jetniški Bileči, nato v bolj idiličnem Konjicu. Tam sem prestopil mejo iz osebne svobode v osebno nesvobodo.

O načelih Novega svetovnega reda

/Ob članku v srbski reviji 'Treće ooo, 26. 7. 22x : Spomenka
Milić : Ko je porušio "zapovedi" Novog svetskog poretka ?/

Dne 6. 7. 22 je bil v ZDA /država Georgia/ v eksploziji
močno poškodovan spomenik Novemu svetovnemu redu.

Moj namen ni obnavljati sicer zanimive zgodbe o gradnji
tega spomenika in o značilnostih tega spomenika.

Gre mi zgolj za to, da navedem in da komentiram 10 pro-
gramskih točk Novega svetovnega reda /poslej NSR/, napi-
sanin na spomeniku v 8 jezikih : v angleščini, v španščini,
v svahiliju, v hindujščini, v hebrejščini /?!/,
v arabščini, v tradicionalni kitajščini, in v ruščini.
Tako je razvidno, da je tu 7 velikih jezikov /velikih po
številu prebivalstva/ in da iz sistema izstopa le hebrej-
ščina, kar kaže na verjetno judovsko moč v projektu NSR.
Oglejmo si najprej 10 točk NSR. / Če je v številu 10 na-
kazana kakava primerjava z Mojzesovimi 10 zapovedmi, je treba
reči, da točke NSR niso zapovedi, ampak zgolj zaželeni teze,
predlogi, najstva - torej nekaj, kar naj bi bilo./

1. Obdržite človeštvo izpod 500 milijonov v večnem
ravnotežju z naravo. /!!!!/
2. Vodite reprodukcijo modro in izboljšujte sposob-
nosti in raznolikost.
3. Zedinite človeštvo z živim novim jezikom. /?!/
4. Vladajte s strastjo, z vero, s tradicijo in z umer-
jenim razumom pri vsem.
5. Zascitite ljudi in nacije s poštenimi zakoni in
s pravičnimi sodisci.

6. Naj vse nacije vladajo interno, zunanje spore pa naj resujejo na svetovnem sodišču.
7. Izogibajte se grobnjakarskim zakonom in nekoristnim uradnikom.
8. ~~Ustvarite~~ ^{Vskla} osebne parvice z družbenimi obveznostmi. /!!!/
9. Genite resnico, lepoto, ljubezen - išcite harmonijo z neskončnostjo /!!!/
10. Ne bodite rak na Zemlji - pustite prostor za naravo, pustite prostor za naravo. /!!!/

KOMENTAR

1. Jasno je, da se zazeleno velikansko zmanjšanje svetovnega prebivalstva ne bo zgodilo zgolj zaradi želje NSR.
Ne vemo, ali NSR sam pripravlja kak nacrt za likvidacijo sedanjega večinskega svetovnega prebivalstva. Morda so sedanje "male" virusne pandemije vaja za temeljitejšo uničevalno pandemijo !?
2. Ta točka očitno meri na evgenične posege pri prebivalstvu.
3. Ta točka je morda najbolj utopična. Ob tej jezikovni želji se spomnim nekdanjih predlogov, da bi vsi ljudje govorili svoje jezike in da bi se vsi učili le enega tujega jezika : esperanta!
4. Ta točka je namenjena vladarjem, vladajočim. Mogoče jo je zianka podpreti.
5. Tudi tej točki je mogoče le pritrditi.
6. Zastavlja se vprašanje, ali bi ~~zanka~~ bila Svetovno sodišče res tako močno, tako vplivno in tako pravično, da bi uspelo razreševati številne možne spore med državami.

7. Ni kaj reči. Pameten nasvet.

8. Ob sedanji poplavi zgolj človeških pravic lahko tej
točki čestitamo : vendarle povezuje tako človeške
pravice kot tudi človeške dolžnosti !

9. Ta točka je prav idealistična, a je umestna, da ne ostanemo
zgolj pri vedenju in pri pravu.

10. Ta točka je izrazito naravovarstvena : vsebuje dvojni
poziv k varovanju narave !

emo, da je ta točka najtesneje povezana s 1. točko !

Možna rešitev narave je samo v realizaciji

1. točke ! Nadaljnje milijarde svetovnega preb-
vaistva namreč avtomatično onemogočijo vsakršno
rešitev 10. točke !!!

24. SPISANKA

116

O izjemnem veleromanu Joseja Saramaga
Evangelij po Jezusu Kristusu, Ljubljana 2005,
prevedla Barbara Jursič Terseglav/
/ob 100-letnici pisateljevega rojstva/

José Saramago / 1922-2010/, portugalski pisatelj, pesnik,
esejist in publicist, nobelovec 1998, je eden mojih
najbolj priljubljenih in občudovanih novejših pisa-
teljev. Prebral sem vsa njegova prevedena dela v
slovenščino /seznam prevodov navajam pozneje/, a
zakaj sem šele pred kratkim prebral njegov roman
Evangelij po Jezusu Kristusu, ko je vendar ta roman
izšel v slovenskem prevodu že leta 2005?

Odgovor je enostaven: ni me pritegovala z naslovom
nedvoumno sporočana vsebina tega romana. Vsaka
obdelava zgodbe o nakrižu trpinčenem in trpečem judov-
skem preroku me namreč spomni na dejstvo, da se je
v njegovem imenu začela 300 let po njegovi smrti doga-
jati kruta približno 1500-letna kruta in totalitarna
vladavina "velikih inkvizitorjev". /Bistvo tega doga-
janja je strnjeno v zgodbi o Jezusu in o Velikem
inkvizitorju v romanu Dostojevskega Bratje Karamazovi./
Ne da se prešteti nešteti človeških množic, pobitih
v številnih vojnah z versko osnovo. /Spomnimom na to,
da je ta vera tako nenehno kršila lastno versko zapo-
ved Ne ubijaj !/ Žrtve so bili tako drugoverci kot
lastni krščanski "heretiki". Zraven omenimo večstoletno
blodno pobijanje "čarovnic in čarovnikov".

117

In kje so še prešte^uvični ~~in~~ zaprti, mučeni in pre^{ga}anjani
ljdje v tako dolgem časovnem obdobju - in to vse v
imeni skrajne verske nestrpnosti ! A dovolj o tem.

Da, tu je razlog, da ^{ga}aramagovega romana tako dolgo
nisem bral. A zakaj sem ga zdaj vendarle bral ?

Tudi ta razlog je enostaven : Prijatelj Tom^m mi je sporočil,
da je ta roman prebral in da bi ga zanimal pogovor z menoj
o tem romanu. To me je spodbudilo, da sem si v knjižnici
ta roman izposodil.

Sem dolgoletni poklicni in preskušeni bralec, pripravljen
na marsikaj. ⁿKakih 14 dni, ko sem prebiral ta roman,
pa sem živel kot v obsednem stanju ! Pretreslo me je
spoznaⁿje, da je v umetniški prozi mogoče napisati
nekaj tako dognanega.

Tu so izjemni stilizmi / ⁿdolgi, zapleteni in pomensko
sugestivni stavki/, prepričljivo obvladanje ^{rs}verske in
zgodovinske vsebine romana, nepozabni liki nastopajočih
oseb, nasploh pa poglobljⁿena problematika, ki ^mpod
zgodovinsko podobo vseskozi govori o nas in o našem
casu ter o večnem prepletu tostranstva in onstranstva.

Naslov romanaⁿ je izrazito verski, in čeprav je bil avtor
deklarirani ateist, je občuteno obdelal versko vsebino
kot pravi vernik ! Glede na sistem pripovedi bi bil
ta roman lahko versko besedilo, a ne v uradni cerkveni
organizaciji !

Avtorⁿ jabi v srednjem veku najmanj sežgali na grmadi
ali razcetrili, saj je kar nekajkrat močno narušil
obvezno versko dogmatiko. A za nas, neverniške

118

obcudovalce književnosti, je roman ~~h~~ v vseh svojih sestavl-
nan brezhiben !

Iz obsežnega besedila /347 strani/ bom izbral le nekaj elemen-
tov za komentiranje. Začetki je trebal naslovom. Ali je
ta roman z naslovom Evangelij... res "dobro poročilo" /prevod
besede avangelij v Doklerjevem Grško-slovenskem slovarju/ ?

Kaj malo dobrega sevali celote romana : revščina, nasilje,
nestrpnost, mučenja, smrti - stani^e poteze v dogajanju sveta.

Ali je "dobro poročilo" pojam čudežev, ki jih je mitski
Jezus namenjal svoji okolici ? A to so le kratkotrajni
pravilni izstopi iz vsakdanje^e človeške bede.

roman ostaja pomensko trdno vključen v Prešernov verz :

"Življenje ječa, čas v nji rabelj hudi !"

Rabeljsko delovanje je še poudarjeno že blizu začetku
/Jožerovo križanje/ in na koncu romana /Jezusovo
križanje/.

Komaj kaj spodbudnega je v poteku življenjske zgodbe
judovskega preroka Jezusa. Opazno je njegovo neskladje
z lastno družino. /Jožer in Marija sta imela 9 otrokov.
Prvorojenec Jezus je imel 6 bratov in 2 sestre./

Osebn^o življenje mu je razsvetljeval predvsem odnos
z Marijo iz Magdale, z b^{ivšo} prostitutko, ki pa je
postala njegova ženska in on^{je postal} njej njen mož.

Sicer pa gre v romanu za t.i. velike stvari : za vero
- z nastopi judovskega boga /poslej JB/ in hudiča -
in za oblast. Vera in oblast sta vedno najtesneje
povezani. Verske organizacije pa se ukvarjajo z
onstranstvom zaradi oblasti v tostranstvu.

Izrazito antipatično je prikazan JB. Kot zoprnega tirana je viden ~~se~~ že v Stari zavezi v ubeseditvi lastnih vernikov! V manihejskih verstvih bi zgledno predstavljali tip "črnega", zlega boga, zemeljskega oblastnika, saj na svetu vlada Zlo. "Beli", dobri bog - duh na Zemljo ne seže.

Prijatelj Tom misli, da je temeljni dogodek v romanu srečanje JB-ja, judovskega nudiča in preroka Jezusa načoinu v jezerski megli. Neavomno je to zelo izstopajoč prizor. A zame je bistvo romana in celotne Jezusove zgodbe naslednja zamisel JB-ja, samozagledanega Superega.

Nezadovoljno je ugotovil, da je bog malega naroda in da z njim sobiva že več tisoč let /omenjenih je 4000 let. Judje pa merijo čas od stvarjenja sveta, to je 3761 pred nšš./ Jasno je, da ko še ni bilo Judov, ni bilo tudi JB-ja, saj kaj naj bi počel bog brez lastnega ljudstva. Tu je tudi posredni dokaz, da so Judje ustvarili svojega boga z zgodbami v Stari zavezi, in ne obrnjeno, da je JB tako pozno ustvaril Jude, ko so bile na Zemlji že civilizacije s svojimi ljudstvi in svojimi bogovi.

A zdaj ~~k~~ bogovi zamesli. On hoče biti bog večjega ljudstva oziroma bog številnih ljudstev, da bo bolj oboževan in spoštovan. Za ta namen pa izbere Jezusa za žrtev na križu in predvidi /obviada nostradamusovski pogled v prihodnost/, da bo iz Jezusove smrti nastala nova vera z novim bogom, bivšim JB-jem.

Zakaj naj bi nastala iz Jezusove žrtve / Jezus je kot vdani vernik sprejemal svojo žrtevno vlogo !/ nova

vera, je razumsko vprašljivo. ^{Toda} JB je že ugledal ^k akasevsko časovno nadaljevanje iz ^s starega veka v srednji vek. A nekaj je ^s pregledal. Kljub vsemu svojemu načrtovanju je ^{je} delno še ^v vedno ostal bog malega naroda Judov /vern-
nikov Stare zaveze/. V novi krščanski veri pa je ^{pa} njegov drugi del res postal bog ^v številnin narodov, a le kot bog Oče mlademu bogu. Mlada vera pa je temeljila na mladem bogu.

S tem dogajanjem je JB miniral krščanski monoteizem /prehod ^k dvem bogovoma in ⁱⁿ dodatno še ^k tretjemu bogu Svetemu Duhu/. Krščanstvo se je tako znašio v nerazrešljivi teološko-matematični dilemi med en in med tri. Teologija si tako kot ZF lahko zamisli karkoli, matematika pa je v svoji stroki omejena.

Nadaljujmo to pestro in pomenljivo problematiko z najbolj pozitivno osebo v romanu /6/: s Pastirjem, ki igra tudi vlogo Hudca, saj noben monoteizem ne zmore brez svojega /sovladarskega !/ nasprotnika, ki pa je v oblastniškem verstvm vedno prikazovan negativno.

Oblastniški bog hoče biti smatran od ^{sv} svojih vernikov za dobrega, zato mora biti njegov dopolnilni drugi del za vernike podoba zla. A tu gre le za večno dvopolnost v svetu in v naravi /prim. že Oziris in Set itd./.

Pastir je kritični opazovalec bogovskega vladanja /normalna funkcija v človeški demokraciji, a ne v bogov-
sli avtokraciji/. Imasvojo moč in jo tudi udejanja. Kako jo udejanja v zaključku Saramagovega romana /stran 317/ ?

Jezus umira na križu. /Motiv Jezusovega križanja je prikazan sicer že tudi v 1. poglavju, kar bi sistemsko pomenilo poudarek na stalnosti ali naponavljajnosti pojavljanj rabljev in njihovih žrtev./

Citiram zadnja stavka v romanu /stran 317/ : "V nejem je bil še kanček življenja, ko je začutil gobo, prepojeno z vodo in s kisom, kako mu gre čez ustnice, in ko je pogledal navzdol, je zagledal moža, ki se je oddaljeval z vedrom in s trstom na rami. Ni pamogel videti črne skodele, položene na tla, v katero mu je kapljala kri."

2 Jezusovega vidika je nedvomno to, da mu je nekdo storil dobro delo /gobaz vodo in s kisom/.

Vidik neznanca je : storitev dobrega dela /nasprotje storitve JB-ja Jezusu !/.

Bralce pa zanima, kdo je bil storilec dobrega dela.

Razlaga je podana s predmetom, s črno skodelo !

Le-ta je nastopila že v začetnem delu kot last Pastirja !

Bralci zdaj vemo, da je bil storilec dobrega dela Pastir.

Nakrižu pa umira žrtev zlega boga Jezus.

Citiram ponovno zadnji stavek : "Ni pa mogel videti črne skodele, položene na tla, v katero mu je kapljala kri."

In kaj vse pomeni ČRNA SKODELA na TLEH, v katero mu je kapljala KRI ?!

Zadnja beseda je KRI /1. beseda v romanu je SONCE !/.

Na strani 280 reče Hudič /Pastir/ : "Treba je biti Bog, da imaš tako rad kri." /!!!!/

Izziv za moje bralke in bralce je razmislek o večpomenskem zadnjem stavku romana !

Veličastni zaključek veličastnega romana !

NEKAJ DOMAČIH KNJIG O JEZUSU IN O JEZUSOVSTVU

Ernest Renan : Život Isusov, Bgd. 1991

Simcha Jacobovici in Charles Pellegrino, Jezusova družinska grobnica : Odkritje, ki bo za vedno spremenilo zgodovino,, Lj. 2007x

Holger Kersten : Jezus je živel v Indiji, Notranje Gorice 2003

Holger Kersten in Elmer R. Gruber : Torinski prt in resnica o vstajenju, Lj. 1997

Luigi Casciofi : Pravičnica o Kristusu : knjiga, ki je obtožnica in neizpodbiten dokaz Jezusovega neobstoja, Mengeš 2009

Michael Baigent - Richard Leigh - Henry Lincoln : Svera kri in svetl gral, Lj. 1983, Tržič 2006

Michael n Baigent - Richard Leigh - Henry Lincoln : Mesijanska zapuščina, Notranje Gorice 2002

Herbert Krosney : Izgubljeni evangelij : Prizadevanje za Evangelij po Judu Iškarijotu, Lj. 2006

Michael Baigent in Richard Leigh : Zgodba o kumranskih zvitkih, Notranje Gorice 2002

Gerard Bessière : Jezus, nepričakovani bog, Lj. 1995

Johannes Lehmann : Poročilo o Jezusu : Nova dognanja o življenju Jezusa iz Nazareta, Lj. 1979

Michael Baigent : Dokumenti o Jezusu : Nova odkritja avtorja svetovneuspešnice Sveta kri in svetl gral, Tržič 2008

123

Hershel Shanks : Skrivnostni pomen Kumranskih rokopisov,
Tržič 2004

Hershel Shanks in Ben Witherington III : Mar je Jezus imel
brata ? : Najpomembnejša najdba o Jezusovem
življenju, Tržič 2005

Evangelij po Judi / uredili Rodolphe Kasser, Marvin
Meyer, Greer ~~Marx~~ ^Wurst, Lj. 2006

Philip Pullman : Dobri mož Jezus in prevarant Kristus,
Lj. 2010

J. S. Macnair : Strup iz Judeje /1905-1906/, Lj. 1921

Fernando Vallejo : Viačuga babilonska, Mengeš 2011.

OPOMBE

Vedno me je zanimal zgodovinski Jezus, a kaj ko ~~xx~~ je o
njem ^{zelo} ~~kakaj~~ malo stvarnih podatkov /prim. M. Baigent : Dokumenti
o Jezusu/.

Ni pa me zanimal teološki Jezus, ki ga predstavljajo zlasti
evangeliji v Novi zavezi. Le-ti pa so versko-propagandni
spispi in ne poskus realnih biografij.

Tako se znajdemo v zelo odprtem ^m položaju pri vednosti
o Jezusu. To nam nazorno potrjuje navedeni seznam
del o Jezusu.

Npr. Jezus je križanje preživel in zatem odšel z
Marijo Magdaleno v južno Francijo /Sveta kri in svetl gral/.
Jezus je križanje preživel in zatem odšel v Indijo
/Jezus je živel v Indiji/.

Jezus sploh ni obstajal / Pravičnica o Kristusu/.

Kakšna je bila Jezusova družina? / Mar je Jezus imel brata in dodatno tudi : Evangelij po Jezusu Kristusu/.

Saramago je v svojem romanu sicer sprejel versko mitizirane-
nega Jzusa, a zavil svoj Evangelij precej po svoje.

Možnaje tudi versko nemitizirana obdelava Jezusa / Renan :
Jezusovo življenje/, vendar ga avtor mitizira v človeški sferi .
Zastavlja se vprašanje, kako je bila Jezusova verska skup-
nost usmerjena politično. Bila je sestavljena iz nižje-
slojcev, kar kaže na nedvomno socialno osveščenost.

So bili to nekaki predsocijalisti ?!

A kakšen odnos je imela ta skupnost do okupatorskih Rimlja-
nov ? Morda je bila blizu zelotom, protirimskim upornikom ?

Navsezadnje je bil Jezus obsojen zaradi političnega
razloga ! Pri Saramagu Jezus Pilatu vneta zatrjuje, da je ~~je~~
judovski ~~krst~~ kraj, in tako prav izsiljuje svojo smrtno
obsodbo zaradi političnega zločina !

Tu bi lahko dostavili znani bojni Jezusov izrek : Ne prina-
šam miru, ampak meč ! Ali je tu mišljen meč proti Rimljanom ?

Ugotovimo lahko tudi dejstvo, da se krščanstvo z zgodbo
o božjem sinu ni moglo širiti v strogo enobožnem judovskem
svetu, ista zgodba je bila dokaj običajna v grško-rim-
skem svetu.

Nadaljnje vprašanje je, ali lahko Jezusovo versko skupnost,
ki jo je po Jezusovi smrti vodil njegov brat Jakob, imamo
za judovsko versko sekto ali pa le za socialno
nižjo skupnost vernikov.

125

Naj končam teh nekaj opomb z vrhunski^m avtorjevim prikazom zaključnega Jezusovega eksistencialnega in verskega doživljanja. Citiram večinski del zadnjega odstavka v romanu /stara 317/ : "Jezus umira, umira, življenje ga že zapuša, ko se mu nenadoma na stezaj ^{odpre nebo nad} ~~nenadoma~~ glavo in se pokaže Bog, oblečen, kot je bil v Golgoti, in njegov glas doni po vsej zemlji /?/, ko pravi, 'Ti si moj ljubljani sin, nad katerim imam veselje. Tedaj je Jezus doumel, da se je pustil speljati na ~~tem~~ led, kakor se pelje jagenjčka na žrtvovanje, da je bilo njegovo življenje od začetkov vseh začetkov ^{av} ~~z~~acrtano, da bi umrl takšne smrti, in ko se je spomnil reke krvi in trpljenja /!/, ki se bo porodila iz njegove strani /!!!/ in preplavila vso zemljo /!!!!/, je zakričal v odprto nebo, kjer se je smehljaj Bog, Ljudje, odpustite mu, saj ne ve, kaj je naredil. /!!!!/ Potem je umrl sredi sanj /!!!!/, bil je v Nazaretu in slišal je, ^{p.} ~~ja~~ko mu oče pravi, medtem ko skomiguje z rameni in se tudi on smehlja, 'Niti jaz ti ne morem postaviti vseh vprašanj, niti ti mi ne moreš dati vseh odgovorov...' /Sledita le še dva stavka, ki sta bila povedana že prej./

Odlomek je ~~je~~ ^{je} sugestiven primer neverjetne umetniške popolnosti Saramagove proze. Kratko besedilo govori o bistvenih dvojnostih človeškega življenja.

Tu so : človek med življenjem in med smrtjo, trpeči človek med božanskim očetom, oblastnikom in rabljem ter med

človeškim očetom, žetvijo, človek med nevednostjo in med spoznanjem /anagorizem/, človek med uporom in med odpuščanjem, človek med zlim Bogom in med dobrim Satanom !!!

~~11~~ 126

Ni mogoče dovolj hv^lliti neverjetnega Saramagovega
besednega in sporočilnega mojstrstva, a tudi naša prevajalka
zasluži veliko pohvalo, ^faj se zaradi nje to dovršeno
besedilo prebira naravnost uživaško.

SLOVENSKI PREVODI SARAMAGOVIH DEL

Esej o slepoti, Lj. 19⁹87, 2004

Zapis o samostanu ^hi, 1999

Evang^elij po Jezusu Kristusu, Lj. 2005

Kajn, Lj. 2011

Kameni splav, Lj. 2014

Leto smrti Ricarda ^feisa, Lj. 2019

(ESEJ (1997 1998))
(ZAPIS 1999)

2 128

ga ne more označevati nekaka pesem.. Prisiljen sem razkriti, da je beseda pesem evfemizam za homoseksualno romanco med Ahilom in med Patroklom, ki je tudi fiktivni pripovedovalec romana! Za romanco pa vemo, da je tudi pesniška oblika. Naslov romana nam torej sporoča, da je v romanu glavna erotična sentimentalna zgodba in me sama vojna!

Ahili, sin kralja Peleja in morske boginje Tetide, torej polbog, ter Patroklos, sin manjšega vladarja Menojtija sta kot dečka odraščala nekaj časa skupaj na dvoru Ahilovega očeta Peleja v Frijli.

Ponoviti moram podatek, da je Patroklos v romanu pripovedovalec. Takoj sem si zastavil vprašanje, kako pa bo pripovedovalec po Patroklovi smrti, o kateri vemo, da pride na vrsto v trojanski vojni. Avtoricepa Patroklova smet prav nič ne moti. Patroklos pripoveduje daljekot mrtvec in tudi še, ko je spremenjen v prah po sežigu svojega trupla. Težko je reči, ali je ta avtorična pripovedovalnost v bolj naivna ali bolj neumna. Gre za drugo problematičnost po Baskovu.

Zdaj pa k posebnemu odnosu med Ahilom in med njegovo božansko materjo Tetido. Le-ta kot skrbnamati stalno spremlja odraščanje svojega sina na Zemlji, obiskovat pa ga prihaja iz svoje morske rezidence, saj je morska boginja. Njen odnos do sina je zgleden primer posesivnega Jokastinega kompleksa z dodatkom erotičnega kompleksa do lepega sina. Takšen je Ahilov odnos do matere: je izrazito občudovalen in s pridihom Ojdipovega kompleksa, erotično usmerjenega k materi. Tetida izrazito sovražni odnos do Patrokla, saj ga ima zamaženo svojo ljubezni do sina.

Fanta odrasčata in se e seksualno zblizujeta, Puritanska avtorita vseskozi poudarja sentimentalno stran njunega odnosa in se ogiba prikazov njune senzualnosti.

Nekaj časa poučuje fanta o različnih stvareh modri kenta-
ver Hejron.

Medtem se dogaja uvod v trojansko vojno: "ugrabitev" Helene

itd. Grki rabijo za povod vojne "ugrabitev Helene" in ne njenega pustolovskega samovoljnega pobega s Parisom.

Grki že pripravljajo vojno odpravo proti Troji. Tetida je v skrbeh za mladega Ahila, saj kot boginja že nekaj ve, da mu preti v tej vojni smrt. Sina odpelje na otok Skiros h kralju Likomedu in ga tam skriva med dvorjank kraljične

Dejdameje. Vpliv matere na sina je popoln!

To skrivanje med ženskami pa je hud udarec za ugled poznejšega junaka pred Trojo. Ahil pa kaže, da ni le homoseksualen, ampak tudi biseksualen. Zaplete se s kraljično Dejdamejo,

Onazanosi in pozneje rodi sina Neoptolema Pira, kar povzroči pozneje hude težave pri štetju let tega fanta, ko pride po Ahilovi smrti pred Trojo!

A še smo na Skirosu, Odisej in Diomed prideta snubit Ahila za udeležbo v trojanski vojni. Še nepolnoletni Ahil ve, da je njegova mati Tetida proti njegovi udeležbi v trojanski vojni. Odisej pa ga izsiljuje, češ da bo razkril njegovo skrivanje med ženskami! / Kot da ne bi vedel o tej zadevi ves skiroški dvor! / Ahil navsezadnje pristane, da se udeleži vojne. Z njim odhajata Patroklos. Začne se dolgotrajna trojanska vojna. 10 let vojne se seveda popolnoma mitskih. To število let je posnetek 10-letne vojne med bogovi Kronosove in Zevsove generacije! Torej gre za drzno grsko primerjavo z bogovi! /

Reana dolžina vsake nemitske oblegovalne vojne bi bila že zaradi vojnih stroškov mnogo manjša. Neki kritični raziskovalec je ocenil, da so imeli Grki sredstev in energije za to vojno le za nekaj tednov !

Ne bom se ukvarjal s številnimi spopadi pred Trojo /Grki so v glavnem plenili deželo okoli Troje/, ampak se usmerjal k spletkam v grškem taboru. Grki so v posameznih krajih pobili vse moške, njihove ženske pa odpeljali v svoj tabor kot sužnje.

Tako je v Ahilove roke prišla Briseida, članica vladarske družine iz mesta blizu Troje, poročena žena, ki so ji Grki ubili moža in vse moške sorodnike. /Opomba pišanje besede Briseida v slovenščini : Bronislava Auhelj v svoji knjigi "Antičnimenapo slovensko" predlaga pisavo BRIZEIDA, prevajalka romana Pat Barkerjeve Ko dekleta umolknejo piše Brisejda in tu je še Briseida v prevodu romana M. Miller! /

Ahil, zvest svoji ljubezenski zvezi s Patroklom, Briseido seksualno ne uporabi, kar je frapantno glede na vojne in vojaške običaje. Povrn ta avtorčin poseg močno ozi Ahilovo moško dejavnost. /Opomba za primerjavo : V že omenjenem romanu Pat Barkerjeve je Brisejga pripovedovalka in v njem poroča, da jo je Ahil fukal vsakodnevno ! /

Agamemnon kot glavni poveljnik pa si je pridobil mlado hčer Apolonovega svečenika Hrisa Hriseido in jo imel za svojo glavno ljubico . Njen oče Hris je pobudil za hčer

bogato odkupnino, a Agamemnon ga je žaljivo odslovil. Hris je zatem zaprosil Apolona, naj nekako posreduje v njegov prid. Apolon, ki je bil že tako ali tako na trojanski strani, je poslal nad Grkekugo.

Zdaj se bližamo začetnemu verzu Homerjeve Iliade, ki se v mojem neuradnem prevodu glasi : JEZO zapoj, o boginja, Peleje-
vica ^{Ahila in zaradi} ~~ahilov~~ česa je bila Ahilova jeza ?

Agamemnon je zaradi kuge le dojel, da mora vrniti Hrisu hčer. Zato pa je Ahilu odvzel Briseido. In tu je klič !

Zakaj se naditi Ahil ukloni nadutemu Agamemnonu ? Zakaj se neupre ? Kaj bi mu mogel Agamemnon storiti ? Ali naj

bi napadel glavnega grškega junaka in njegove vojake ? Zai si pisateljica ni upala spremeniti psihološko zelo neprepričljivega prizora iz Iliade.

Po zgodbi o skrivanju med ženskami je to drugi bedni Ahilov umik. Kot razžaljeni zveznik pa se je Ahil zdaj umaknil iz bojev. S Patroklom ostajata v grškem taboru.

Če bi bil odločen, bi odšel domov, a kaj, zgodba ga trdno zadržuje pred Trojo !

Tetida posreduje pri Zevsu, naj omogoči trojancem prevlado v bojih, da se bo videlo, kako v grški vojski manjka zvezanik Ahil ! Tako se zgodi. Trojanci pridejo v napad že blizu grških ladij.

Tu se zgodi naslednji bistveni preobrat. Patroklos - po Ahilovi privolitvi - stopi v boj v Ahilovi opravi in z Ahilovimi mirmidonci. Patroklos v boju /kot Ahil !/

sprva uspeva, nato pa se spopade s Hektorjem in ta ga ubije.

Zadaj nastopi 2. Ahilova jeza, še hujsa kot prva. Ahil se vrne v boj in ubije Hektorja, zatem pavlaci njegovo truplo okoli Troje. Pri tem se pokaže najbolj barbarska, nizkotna in podla Ahilova poteza: nespoštovanje sovražnikovega trupla!

Zatem pride prosit Ahila za sinovo truplo sam trojanski kralj Priam. Ahil vendarle pusti in vrne Hektorjevo truplo očetu. Iliada in roman Ahilovapesem se do tod vsebinsko ujemata.

Dogodki po Iliadi in do končne grške zmage nad Trojanci pisateljica lekratko notira. Zatakne se ji pri nastopu Pira, Ahilovega mladoletnega sina. Najbolj bi storila, če bi njegov nastop opustila. Pir se pojavi pred Trojo po Ahilovi smrti. Je deček, avtorica mu napačno pripiše 12 let, a tudi s temi leti nimakaj početi v vojni.

Pir se je rodil domala sočasno, ko je Ahil odšel pred Trojo.

Pir je bil ob koncu trojanske vojne star torej 10 let !!!

/Opomba: Ker poteka roman v mitskih razmerah, bi lahko avtorica z umnim posegom lahko razrešila neprebavljivo

Pirovo časovnost. Npr. takole: "Tetida je dosegla pri sojenici LAHEZIS, daje štela leta Piru dvojno. Tako je pripel Pir natrojansko vojno star 20 let." /!!!!/

Mitologija omenja dve vidni Pirovi "junaštvi" v zavzeti Troji: ubil je starega kralja Priama in Hektorjevega sina, dojenčka Astiaanaksa. Junak pa tak! Vztrajanje pri Pirovi deški udeležbi v romanu je še ena porazna poteza pisateljice.

Po tolikem vojnem klanju pa avtorica le ni pozabila na homoseksualno romanco znane dvojice. Najprej Tetida v žalosti za sinom le popusti in privoli, da se na žari, ki združuje pepel Ahila in Patrokla^x, zapiše ^utid^u Patroklovo ime. Zatem reče Patroklo^plovemu pepel^u ali Patroklo^plovemu duhu^u sladkovno : "Pojdi. Čaka te." /Opomba : Kje ga čaka ? Seveda v Hadu. Dozdaj Patroklo^uni^{duh} ni mogel preiti v Had[?] ! Pač Tetidina posebna moč !/

Sledi le še skrajno sentimentalni avtoričin zaključek romana /zadnja stavka na strani 262⁷. : " V temi^u dve senci sežeta druga po drugi v brezupnem težkem mraku. Z rokami se dotakneta in svetloba se^{raz} ~~z~~ulije, kot bi sonce pljusknilo iz stotih zlatih žar. " /!!! JOJ, JOJ, JOJ!!!)

Večkrat sem prebral zadnji stavek, saj nisem mogel verjeti, da pisateljica konča kolikor toliko resni roman s tako neznosnim sentimentalnim kičem ! S tem končnim ^{dar}poučkom^u pa je avtorica premaknila celotni svoj roman v območje trivialne /po moje : lahke/ književnosti.

Sicer pa - šibka nitka homoseksualne romance ni vzdržala bremena ILIADE in TROJANSKE VOJNE ~~in~~ in se je pretrgala.

O mnogo boljši različici ILIADÉ v prozi

/Pat Barker : Ko dekleta obmolknajo, Tržič 2022/

~ Cloveka spremljajo presenetljive sočasnosti /učeno : sin-
hronicitete/. Bil sem proti koncu mučnega branja romana

Ahilova pesem /spisanka št. 22/. V KOŽ sem šel vrnit

nekaj knjig in si rekel, , da ne bom tokrat vzel
ničesar novega, saj me je doma čakal še SARAMAGO. A
pogled se mi je ustavil nanovi knjigi z vablјivim naslo-
vom KO DEKLETA OBMOLKNEJO. Pogledam in vidim, da gre

za isto vsebino kot pri Ahilovi pemi ! Jasno, knjigo
si takoj izposojim in že hitro bralno ugotovim, da je
ta roman precej boljši kot Ahilovapesem.

Že prva poteza pisateljice Barkerjeve je odlična :

izbor pripovedovalke v romanu. To je Brisejda, članica
vladarske družine iz manjšega mesta Limes blizu Troje.

Grki so uničevali vsa mesta blizu Troje, pobili so vse
moške in odpeljali njihove ženske kot sužnje v svoj
tabory in si jih tam razdelili. Tako je Brisejda
prišla v roke Ahilu /že v 3. poglavju/.

A treba je navesti začetek 1. poglavja, v času, ko je
bila Brisejda še svobodna v svojem mestu.

Stran 11 : " Veliki Ahil, Sijajni Ahil, bleščeči Ahil,
božanski Ahil... Rako se pridevki kopičijo. Nikoli ga
ne kličemo tako, kličemo ga "mesar".

V prvem odstavku romana je torej opravljena popolna
demitizacija Ahila ! Ta Trojancein za njihove sosede
je bil Ahil zgolj mesar /množični morilec, pobijalec/.
Brisejda je iz vladarske gospe postala sužnja, potem ko

je bila priča pomoru vlastnega moža in svojih moških sorodnikov. Bila je torej dvojno prizadeta : statusno in čustveno. Razumljivo je, da je njen odnos do nasilnih, morilskih in roparskih Grkov sovražen. A kaj, zdaj je sužnja Grkov in lahko bi se zgodilo, da bi končala precej slabše, če ne bi prišla v Ahilovo last in ne bi postala njegova spolna sužnja.

Svojo začetno izkušnjo z Ahilom opiše Brisejda na začetku

4. poglavja /stran 35/ : " Kaj naj recem ? Ni bil krut.

Čakal sem, da bo - pričakovala sem -, pa ni bilo nič

takega in hitro jeminilo. Fukal je enako hitro, kot je ubijal, in to je bilo zame eno in isto /!!!/. Tisto noč je nekaj v meni umrlo."

V nadaljevanju je Brisejda priča dogajanj v ozjem krogu grškega tabora. Oblastni Ahil se ne zmeni zanj kot osebo, do nje je prijaznejši Patroklos.

Brisejda prijateljskega odnosa med Ahilom in med Patroklom ne čuti kot homoseksualnega, a to ostaja odprto vprašanje.

Res pa imata oba svoji stalni sužnjski ljubici : Ahil Brisejdo in Patroklos Trido.

Pripovedovalka opiše čudno mešanico bogastva in nesnage.

Ahil je obedoval iz zlatih skled, v grškem taboru pa so se po nesnagi podile podgane.

Brisejda se je družila z drugimi zaslužnjenkami in spoznala je tudi 15-letno Hrisejdo, ki je postala Agamemnonova sužnja in ljubica.

Omeniti moram še tehnično posebnost v pripovedi. Brisejdin pogled na grško stvarnost je bil preozek, saj pri vrsti dogajanj ni bila navzoča. Zato je pisateljica za opise

dogajanj zunaj Brisejdinega pogleda uporabila "vsevednega" pripovedovalca v 3. osebi. Gre torej za mešanico Brisejdinega in neposrednega pisateljskega poročanja.

Brisejda opazi, ko pride v grški tabor Apolonov svečenik

Hris. Le-taj je prišel prosit Agamemnona, naj mu ob odkupnini

vrne hčer Hrisejdo. Agamemnon pa Hrisovo prošnjo odločno zavrne. Hris je zatem prosil boga Apolona za pomoč. Ne bom ponavljati vsebine, znane že iz prejšnje spisanke.

Najprej so v grškem taboru začele poginjati podgane, zatem pa so začeli umirati še ljudje. KUGA !

Brisejda je postala zdaj tudi bolnišnica & strežnica.

Agamemnon, prestrašen odkuge, izpusti Hrisejdo k očetu, a kot nadostojnik terja od Ahila Brisejdo !

Spet smo v zagati! Zakaj se bojeviti Ahil ne upre Agamemnonu ? Zakaj se nezavzame za svojo lastnino ?

Ahili mu je Brisejda le potrošno blago ? A gre vendar za Ahilov ponos, za njegovo samozagledanost. Tudi Barkerjeva

si ni upala spremeniti vsebine Iliade in ji jevdano sledila.

Kakorkoli že - Brisejda je poslana k Agamemnonu.

Na koncu 1. dela /stran 114/ najdemo naslednje presentivno besedilo : "Ahil je jokal, ko so me odpeljali. On je jokal, jaz nisem... A vseeno sem tiste noči jokala."

V 2. delu je Brisejda v obdobju Agamemnona. Ta jo

seksualno preskusi,, na koncu pa ji pijune v usta, kar

je skrajna grobost. A v tem je predvsem Agamemnonova sovražnost do Ahila, izražena preko Ahilove priležnice.

4 137

Kot Agamemnonova [✓]suznja se Brisejda spominja na dogodek iz svoje mladosti, ko je [✓]obiskala v Troji svojo sestro Juto, poročeno v Troji, in tam [✓]spoznala znamenito [✓]Heleno in se z njo sprijateljila.

V [✓]dogajalni sedanjosti pa Brisejda spremlja novost : umik [✓]užaljenega Ahila iz bojev.

[✓]Dalje bom le telegrafsko spremljal znane dogodke in se ~~ustav-~~iljal le ob posebnih Brisejdinih doživetjih.

Ahil [✓]držuje svojo vojno "[✓]stavko" /[✓]karadi odvzema Brisejde !/, a dovoli Patroku, da se v njegovi opremi in z njegovimi Mirmidonci udeleži bojev. Patrokla v boju ubije [✓]Hektor. Zdaaj Ahil pobesni, se vrne v boj in ubije Hektorja. Mimogrede mu Agamemnon vrne Brisejdo.

[✓]Sledi Ahilovo brutaino in sramotno mallčenje Hektorjevega trupla, ko ga vlačí okoli Troje ali okoli grškega tabora. [✓]Ponoči Ahila skrivnostno /zelo neverjeten prizor !/ obišče [✓]vojanski kralj Priam in [✓]želi dobiti truplo sina Hektorja. Ahil okleva, a nato le pristane na Priamovo [✓]željo.

Zdaaj sledi [✓]najneverjetnejši prizor : Ahil sam /!!!/ v družbi z Brisejdo popravlja in [✓]čisti Hektorjevo truplo, a da ga bo zjutraj izročil Priamu, [✓]le-ta se zjutraj odpelje z vozom in z mrtvim sinom v Trojo /ponovno zelo neverjeten [✓]prizor, [✓]ker ostaja vse skrivnostno in znano le [✓]najbližjemu Ahilovemu spremstvu !/.

Brisejda je sprva poskušala [✓]utiti v Trojo na Priamovem

vozu, a se je pravčasno premislila. Takrat se spremeni odnos Ahila do nje. Presenečen je, da ni izrabila priložnosti, ki ji jo sam ponudil. Tudi kot [✓]posteljno spremljevalko jo bolj upošteva in vidi zdaaj v njej osebo.

Nadaljnja stopnja [✓]njegovega odnosa je, ko Brisejda z [✓]njim

zanosi. Ahil se takrat čustveno
odzove in, pričakujoc svojo napovedano smrt v trojanski vojni,
naroči svojemu služavniku Alkimu, naj skrbi za Brisejdo in neje
po Ahilovi smrti z njo poroči. To se zgodi.

Navajam pomembno razmisljanje Brisejde z zadnje strani
romana /stran 318/ : " kaj si bodo mislili o nas ljudje iz
~~visokega sveta~~ iz tistih nepredstvljivo daljnih časov ?
Nekaj vem zagotovo : ne bodo več hoteli poslušati o brutalni
resničnosti vpjskovanjain sužnosti. Ne bodo hoteli, da jim
pripoveduješ o pokolih mož in dečkov, o zaslužnjevanju žensk
in deklet. Ne bodo hoteli vedeti, da smo živele v taborišču
za posilstva . Ne, hoteli bodo nekaj veliko nežnejšega.
Morda ljubezensko zgodbo ? Upam samo, da jim bo uspelo ugotoviti,
kdo stabila ljubimca."

In še pomenljivi zadnji odstavek romana /Brisejda se z možem
odpravlja v Grčijo/ : " Alkim je že tukaj, moram iti.

Alkim, moj mož. Malce neumen je, ampak kot je rekel Ahil :
dober človek. Kakorkoli, v življenju so hujše stvari kot
biti poročen z bedakom. Zato obrnem hrvet pogrebni gomili
in pustim, da me odpelje dol k ladjam. Nekoč, še nedolgo
tega, sem skušala uiti iz Ahilove zgodbe - in spodletelo mi
je. ZDAJ SE LAHKO ZACNE MOJA ZGODBA. " OPOMBA : Črkovni
poudarek monumentalnega stavka je moj !/

Brisejda kot glavna oseba romana, sicer v večinski suženski
vlogi, je illovesko velika ženska. V Grčiji bo vendarle svobod-
na, čeprav nanižjem družbenem položaju, kot je bila v svoji
plemiški mladosti. Poslej bo do neke mere usmerjala svojo
usodo sama. Brisejda, ki je Boživela svoje nebo in svoj
pekcl, se bo končno znašla v prostoru med njima.

O raziskovanem intelektualizmu Aldousa Huxleya,

10. del : Vrata zaznavanja - Nebesa in pekel, originala
1952 in 1956, skupni prevod 1993

Geslo nekdanjega ^mmašilaša : Omamijaj se neprestano ! Z vinom,
s poezijo ali s krepostjo /!/, kakor hočeš !

Charles Baudelaire

Huxley ima že v svojem romanopisju večkrat esejistične
elemente in ni čudno, da je bil tudi odličen esejist.

V slovenščino sta prevedena njegova eseja Vrata zaznavanja
ter Nebesa in pekel, v katerih avtor ubeseduje svojo
lastno izkušnjo in razmišljanja o delovanju mamila mes-
kalina. Le-ta je sestavina pušcavskega kaktusa peyotla,
njegova uporaba je bila Indijancem v Ameriki znana že
stoletja. Zsaj izdelujejo meskalin tudi že umetno.

Z meskalinom se ukvarja vrsta strokovnjakov : psihiatri,
psihologi, nevrologi in fiziologi. Po mnenju raziskovalcev
spada meskalin ^mmed najbolj izjemna zdravila. /x!//

Leta 1953 so Huxleya, ki je takrat živel v Kaliforniji,
nagovorili, da bi sodeloval pri znanstveni razisavi
učinkov meskalina.

Avtor o tem pove tole /stran 9/ : " Bil se takoj pri-
pravljen, prav ^zzares navdušen, da bom poskusni zajček.

Tako se je zgodilo, da sem nekega lepega majskega
jutra pogoltnil 4 ~~gram~~ desetine grama meskalina, raz-
topljenega v pol kozarca vode, se usedel in čakal, kaj bo."

In dalje /stran 10-11/ : " Po tem, kar sem prebral o
poskusih z meskalinom, sem bil vnaprej prepričan, da mi bo

mamilo omogočilo, da vsaj za nekaj ur vstopim v nozr^janjⁱ ~~svet~~
svet, kakršnega opisujeta Blake in A. E. Vendar ^mni bilo tako,
~~prerok~~ sem pričakoval. Pričakoval sem, da bom ležal z zaprtimi
o^čmi, gledal ^piske pisanin geometrij, o^življenih arhitektur,
pravilčno lepih in bogatih z dragulji, pokrajin z junaškimi
liki, simboličnih dram, ki ves ^čas trepetajo na robu končnega
razodetja."

Stran 12 : " Tableto sem vzel ob enajstih. ^vČez eno uro in pol sem ^{sed}~~šel~~ v delovni sobi in napeto gledal ststekleno vazico."

V vazi so bile 3 rože : vrtnica, nageija in perunika.

Raziskovalec vpraša Huxleya : "Je prijetno ?"

Huxley odgovori : "Ne prijetno ne neprijetno. Samo je." /!/
/!

in dalje /stran 13/ : " Oči so mi potovale od vrtnice k nagelj-
nulu od tega pernatega žarara gladkim zapojem čutečega am^metista,
ki je bil perunika. Blažno videnje... bivanj^ge zavedanje-
blaženost - prvič sem razumel, ne na verbalnem nivoju, ne
z nepopolnimi barvami a^pli od daleč, ampak natančno in v
celoti tisto, kar te čudovite besede pomenijo."

Stran 14 : "kaj pa prostorska razmerja ?" je vprašal
sprasevalec, ko sem gledal knjige.

"Težko je bilo odgovoriti. Perspektiva se mi je res zdelala precej čudna in stene v sobi se nekako niso več srečale

v pravem kotu. A se mi to sploh ni zdelo zares pomembno.

Zares pomembno se mi je zdelo to, da so prostorska razmerja prenehala biti pomembna in damoj duh opaza svet v drugačnih, ne prostorskih kategorijah."

in še / stran 14/ : " Duh se ni več ukvarjal z merami in s položaji, ampak predvsem z obstajanjem in s pomeⁿo^{ma}.

Se bolj ~~kompleksnejši~~ kakor prostor pa je bil nepomemben čas.

"Na pretek ga je," sem odgovarjal, kadar mi je spraševalec rekel, , naj povem, kako je s časom."

Na strani 17 si avtor zada tole vprašanje : "A kaj se zgodi večini tistih nekaj, ki so podkontrolovzeli meskalin, in nanj odgovori v štirih točkah :

1. Sposobnost spomina in "jasnih misli" je le malo,, če sploh kaj, zmanjšana...
2. Vizualni vtisi so precej bolj intenzivni, oko b si pridobi nazaj nekaj zaznavne nedolžnosti otroštva...
3. Čeprav intelekt ostane neoslabljen in čeprav se zaznavanje temeljito izboljša, pavolja doživi strahansko spremembo na slabše. Uživalec meskalina ne vidi razloga, da bi kaj počel... a premišljuje pametnejše reči.
4. Te bolj pametne reči lahko doživlja /kakor sem jih jaz/ "tam" ali "tukaj" ali v obeh svetovih, v notranjem in v zunanjem. hkrati ali pa v enem za drugim.
Da so bolj pametne, je menda jasno ko bell dan vsem uživalcem meskalina, ki jemljejo mamilo pri zdravih jetrih in pri neskaljeni pameti."

Kaj pove avtor na strani 18 ?

"Ti učinki meskalina so taki, kakršne pač lahko pričakuješ,, če vzameš mamilo, ki imamo, da oslabi učinkovitost možganskega redukcijskega ventila."

in dalje : " ... V zadnjem stadiju brezjavnosti je skrito vedenje, da je vse v vsem - da je vse pravzaprav vsak. to se mi zdi, je še največ, kolikor se lahko

naša omejena pamet približa temu, da "opazi vse, kar se dogaja povsod v vesolju."

In še : "Meskain da vsam barvam večjo moč; opazovalec se zave neštetih drobnih različnih odtenkov, za katere je drugače popolnoma slep."

~~Strani 29-30~~ Strani 29-30 : "Praviloma uživalec meskalina odkrije, da je notranji svet ravno tako očitno dejstvo kakor tisti preobraženi zunanji svet, ki ~~se~~ sem ga videl z odprtimi očmi."

Konec strani 30 : "Iz verskih zgodb in iz preživelih spomenikov poezije in slikovne umetnosti je zelo očitno, da so v večini časov in v večini krajev ljudje pripisovali več pomembnosti notranji viziji kakor objektivnim obstoječim dejstvom..."

Preizkusi z glasbo /strani 32-34/ : "Zdaj je nekdo prinesel gramofon in dal gor ploščo. Z užitkom sem poslušal, a nisem občutil nič ~~nič~~ primerljivega z vidnimi razodetji rož in flanele. " /!!!/

"Mozartov Klavirski koncert v C-molu se je ~~po~~ ^{av} ~~prej~~ ^{av} stavku končal, namesto njega se je zavrtek posnetek Gesualdovih madrigalov. /Opomba : Carlo Gesualdo, italijanski skladatelj, okoli 1560-1613/-

"Ti glasovi," sem jih pohvalil, "ti glasovi - so nekakšen most nazaj v človeški svet."

In dalje : " Od Gesualdovih madrigalov smo preskočili tri stoletja k ^{ba} Alanu Bergu in k ^{ba} Lirični suiti.

"Tole bo pa pekel," sem vnaprej oznanil.

A se je izkazalo, da nisem imel prav. Glasna ^hjenila pravzaprav precej smešna..." (!)

"Tako se smili sam sebi !" sem komentiral s posmehljivim pomanjkanjem sočutja. In potem : "Katzenmusic - učena Katzenmusic."

Stran 34 : " Ko je ^fbilo konec /opomba : preizkusov z glasbo/, je raziskovalec predlagal sprehod po ^vvrtu. Bil sem za to... Bilo je ^včudno, a se kmalu navadiš, Sploh pa je ^fbilo telo menda popolnoma sposobno, da pazi nase...

Sonce je sijalo /stran 35/ in sence letvic so delale zebrast vzorec na ^vtla in čez ^ssedež in naslonjalo vrtnega stola, ki je stal na tej tej strani ute., Ta ^tsol - ga bom sploh kdaj pozabil ?! /Opomba : Potencirana vizualnost opazovalca !/

Stran 36 : "Večina uživalcev meskalina okusi samo nebesa shizofrenije. "amilo prinese pekel in vice samo tistim, ki so pred kratkim preboleli zlatenico, ali tistim, ki trpijo za ^zčasnimi depresijami ali ^zkroničnim strahom."

In še : "Ko sem tako gledal stol /prim. stran 35 !!/, ki je bil tak kakor poslednja sodba /!// - ali da bom natančnejši, ko sem tako gledal poslednjo sodbo, ki sem jo po dolgem ~~xxxx~~ času in s precejšnjo težavo prepoznal kot stol - sem se naenkrat znašel na robu panike. Naenkrat sem začutil, da gre tole predaleč. Predaleč, ^{pa} čeprav gre proti še bolj intenzivni lepoti, še globljemu pomenu..."

Stran 38 : "Vse prekmalu so me odpeljali stran od vznemirljivih krasot vrtnega stola!! /!//

Stran 39 : "Odšli smo na cesto. Velik svetlo moder avtomobil je stal ob pločniku. Ob pogledu nanj me je naenkrat prevzela strasanska radost..." /!!!/

Strani 39-40 : " Ko smo pojedli, smo se ugedli v avto in se šli vozit..."

Cez eno uro in še po desetih miljah vožnje in ko je bil obisk največje drogerije na svetu že varno za nami, smo prišli spet domov in sem se povrnil v mirno, a strasansko nezadovoljivo stanje, znano kot " biti pri zdravi". * /!!!!/

In še : " Ne zdi se mi verjetno, da bi celotno človeštvo moglo kdaj shajati brez umetnega raja. Večina ljudi ima v najslabšem primeru hudo in v najboljšem primeru tako dolgočasno, ubogo in omejeno življenje, da je bila nuja, da uidejo, hrepenenje, da bi bili nadčutni, pa čeprav samo za nekaj trenutkov, zmeraj ena od glavnih želja duše..."

Strani 42-43 : " Zavečino ljudi je meskalin skoraj popolnoma neškodljiv. Uživalca ne sili, kakor alkohol, v nezadržno aktivnost, ki se konča s pretepi, z nasilnimi zločini in s prometnimi nesrečami. Človek, ki je pod vplivom meskalina, se mirno ukvarja sam s sabo. Še več, kar doživlja, je razodetje, ki mu ga ni treba plačati z mačkom /to je prav gotovo pomembno/."

Stran 49 : " Zdaj pa pogledjmo zgodovino raziskovanj meskalina. Pred 70 leti so izredno sposobni ljudje opisali transcendentno izkušnjo, ki jo dožive tisti, ki pri dobrem zdravju, v primernih pogojih in pravevolje

#145

vzamejo mamilo. Koliko filozofov, koliko teologov, koliko poklicnih učiteljev je bilo toliko radovednih, da so odprli ta vrata v zidu? S precejšnjo gotovostjo lahko rečem, da je odgovor: Nobeden. " /!/

Stran 52 /zaključek eseja/: "Atisti, ki se vrne skozi vrata v zidu, nebo nikoli več popolnoma isti kakor tisti, ki je odšel ven. Pametnejši bo, a manj domišljav, srečnejši, a manj samozadovoljen, ponižnejšebo priznaval nevednost, pa vendar bo znal bolje razumeti odnos med besedami in rečmi, bolj sistematično razmišljati o brezdanji skrivnosti, ki jo poskuša razumeti, a zmeraj zaman."

Vsekakor pa je treba omeniti še kritike Huxleyevih Vrat k zaznavanja. O tem spregovori Igor Pribac, pisec spremne besede k Huxleyevemu eseju. Imensko omenja dva kritika: indijskega filozofa krišnamurtija, dolgoletnega Huxleyevega prijatelja, in nemškega pisatelja Thomasa Manna. Slednji je /na strani 117/ "obsodil Huxleyevo hvalo stanju, "v katerem postanem do vsega človeškega ravnodušen in zapadem v brezvestno estetsko samouživanje", Vrata zaznavanja pa ^{je} označil za "nepodgovorno knjigo, ki lahko prispeva samemu k prekletstvu sveta in k njegovi nesposobnosti, da se spoprime s smrtno resnimi vprašanji časa."

Mannova kritika je seveda pretirana in celo krivična.

Huxley je navsezadnje ^{traj} meškališkega človeka in znanstveno preizkušal tudi za druge člane človeške družbe in ne le zase. Sam pa se je dobro zavedal, da se le stalno omamljanje /s čimerkoli/ prenese človeka iz zemeljskega družbenega sveta v drug spremenjeni in le osebi svet.

Za sklep te spisanke o ~~Huxleyevih~~ izkušnjah z meskalinom uporabljam Predgovor k eseju Nebesa in pekel, katerega pa ne bom posebej predstavjal.

PREDGOVOR

Tale knjižica je nadaljevanje esejao izkušnji z meskalinom, izdanega pred dvema letoma z naslovom VRATA ZAZNAVANJA.

Za človeka, ki mu "svéca ~~xxxxxxx~~ videnja" nikoli spontano ne gori, je izkušnja z meskalinom dvojno razsvetljujoča. Osvetli ti do tedaj neznane ^{del}prele duha, hkrati pa ti posredno osvetli druge duhove, bolj bogato obdarjene z videnjem, kakor je tvoje. Ko razmišljaš o svojem doživetju, se dokopiješ do novega, boljšega razumevanja tega, kako ti drugi duhovi opazujejo, čutijo in mislijo o kozmoloških pojmi, ki se jim zde samoumevni, in o umetninah, prek katerih se morajo izražati. V tej knjižici sem poskušal zapisati, bolj ali manj sistematično, rezultate tega novega razumevanja."

P. S. Kar je v Vratih zaznavanja ~~z~~ začetno geslo, navajam zdaj zaradi pomembnosti tega izreka

kot zadnje dopolnilo te spisanke :

✓ Če bi bila vrata zaznavanja očiščena,

bi se človeku prikazalo vse tako, kakor je, neskončno.

WILLIAM BLAKE

OPOMBA : William Blake, angleški pesnik in slikar,

~~xxxxxx~~ 1757-1827

U knjigi, ki bi jo morala slovenska
izobraženka in slovenski izobraženec
nujno prebrati

/Erica Johnson Debeljak : Devica, kraljica, , vdova, prasica,
Ljubljana 2021/

Uvodna opomba : Imel sem že vklicirano spisanko o Platonovem
Simposionu, a me je knjiga Ericce J.D. tako prevzela in zavzela,
da sem jim dal vrsto prednost. To pa v bistvu pomeni,
da sem dal prednost živi ženski pred mrtvim klasikom.
Prvo knjigo Ericce Johnson Debeljak /rojene 1961 v San
Franciscu/ sem bral že pred leti : Prepovedani kruh
spomini, Lj. 2010. Knjiga privlačno izroše Ljubezensko
znanstvo mladega slovenskega pesnika Aleša Debeljaka, ki
je bil študijsko v ZDA, in ~~xxxxx~~ enako mlađe ameriške
izobraženke.

Ljubezenska navezanost je navsezadnje povzročila selitev
Američanke iz vele mestnega sveta v mali slovenski svet.

Najbrž gre za precej težji prehod kot v obrnjeni smeri :
iz malega sveta v vele mestni svet.

Rakorkoli že : Erica J.D. se je v Sloveniji udomila
in rodila v zakonu z A.D.-jem 3 otroke , hčer in dva sina.
Knjiga DEVICA, KRALJICA, VDOVA, PRASICA je nekako nada-
ljevanje Prepovedanega krana. Izhodiščna pripoved pa
je smrt Aleša Debeljaka na gorenjski avtocesti.

Položaj pri tej smrti je bil nenavaden. Debeljak je
izvozil z avtoceste na odstavni pas /menda se tako
reče/, izstopil iz avta ter neprevidno ali namensko /?/
stopil na cestišče. Takoj gaje podrl tovornjak.

Družinska katastrofa je doletela Erico J.D. v ZDA pri njenih domačih, hčer Klaro v Pragi, starejšega sina Simonapa v Rigi... Domaja v Ljubljani je bilo le mlajši sin Lukas.

Avtorica izjemno prizadeto, silovito in pretresljivo

izriše svoječutenje od sprejetja vesti o moževi smrti dalje. Prikaže zapleteno svoje potovanje iz UDA v Evropo in konča uvodno zgodbo o svojem vdovstvu z vrnitvijo v prelomne razmere v Ljubljani. Njen svet je bil usodno iz tira. Glede naizjave tovrnjakarjain raznih očitvidcev nesreče se je že takoj razširil glas o Debeljakovem samonoru. Zastavlja se ključno vprašanje : zakaj se je A.D. sploh ustavil ob cesti na kratki poti od Ljubljane do Bleda /ali obrnjeno ?!/? Razloga za to dejanje se zdita le dva : zdravstvena slabost šofetja in okvara avtomobila /slednje menda ni bilo !/.

Erica J.D. je spetva samomorilsko razlago utemeljenā odbi- jala, saj je po več desetletjih dob^ro poznala svojega, ~~mož~~ moža. Ni bilo tudi nobenega zunaje vidnega razloga za Debeljakov samomor. Bil je uspešen književnik in profesor na univerzi, bil je srečen mož in družinski oče, Torej ? Res je imel bolezenske težave s hemoroidi, a to se ke ne zdi dovoljšnji razlog za skok v smrt. Ne vemo pa, ali je bil A.D. občasno depresiven...

Proti koncu svoje knjige tudi Erica J.D. sama zaide v dilemo, ali je bila moževa smrt nesreča ali samomor. S svojimi življenjskimi pretresi avtorica svoje bralce nenehno osvaja in prepričuje. Svoja intenzivna doživetja pa ~~avtorica~~ še nadgrajuje s presnetljivo literarno sposobnostjo.

Svoj novi vdovski status izrabi avtorica za spominjanje na dejavnost znanih vdov iz mitologije, iz zgodovine in iz literature. Svojo zgodbo in zgodbe številnih vdov pisateljica vseskozi prepleta in ustvari končno sugerativno sintezo. Ze v naslovih poglavij v knjigi se pojavijo imena nekaterih bolj ali manj znanih vdov.

Prvo poglavje ima naslov TAMARA. To je lik iz judovske Stare zaveze. Sprva je poročena s prvim sinom očaka Jude. Po moževi smrti se poroči z drugim sinom Jude. Tudi ta umre in Tamara čaka naporoko s tretjim Judovim sinom ! Nekaj časa po tem, ko Judi umre žena, se Tamara odloči za čudno akcijo : preobleče se, nastopi kot prostitutka in "zapelje" Judo. Ta jo oplodi. Pozneje opazi, da je njegova snaha noseča in jo obtoži nečistovanja, saj nima moža ! Tamara mu pokaže nekaj stvari, ki jih je Judo izročil ob spolnem oprasku kot varščino za plačilo spolne usluge. Judo zdaj prizna svoje dejanje, povrh pa ji da še svojega tretjega sina za moža ! Potem rodi Tamara tastu dvojčka ! Ali je zdaj njen tretji mož rogonosec ali kaj ? Očak Judo pa vsekakor ni nečistnik ! Precejšnja družinska zmeda. Smo v togem patriarhalnem svetu podložnih in memočnih žensk. Tamara se izkaže kot aktivna in najdljvka v tem sistemu. Drugo poglavje z naslovom Roop Kanwar nas popelje v moderno Indijo /1987/. Podložnost žensk je tudi tu podobna stari Judeji. Roop Kanwar poroči z nekaj starejšim možem in ta kmalu po poroki umre. Roop pa je ne zaradi presežne ljubezni, ampak gotovo zaradi pritiska okolice pristala

na to, da bo živa sledila moževemu trupu na grmado !!! Ali so jo na grmado spravili omamljeno ?! Vsekakor pa je morala biti njena žrtev po pravih prostovoljna !

Kot je bila Tamara aktivna iznajdljivka, je Koop Kanwar samo pasivna ^{le}žrtev sistema.

V tretjem poglavju nastopi JUDITA. To je še ena ženska iz judovske Stare zaveze. Ona je zapeljala asirskega vojskovodjo Holoferna in mu v spanju odsekala glavo. Na ta način je postala judovska junakinja.

Cetrto poglavje ima naslov GERTRUDA. To je znana oseba iz Shakespearovega HAMLETA. Je danska kraljica, najprej žena starega Hamleta in mati mladega Hamleta, nato pa žena moževega brata Klavdija, bratomorilca. Sin Hamlet jo obtožuje, da se ^(2. novela) je poročila brezgodaj po smrti prvega moža.

A navsezadnje ni tu nič posebnega. Gertruda je pač ^{pr}ristala na ^{le}cesti tip svakovske poroke. /Znana tovrstna zgodovinska poroka je, ko se je angleški kralj Henrik VIII poročil s prvo ženo katarino Aragonsko, vdovo svojega starejšega brata !/

V petem ^{le}poglavju nastopi GERTRUDA, V DRUGO. A to je moderna Gertruda, glavna ^{le}oseba iz romana Iris Murdoch NUNE IN VOJAKI. Zgodba se dogaja sredi 20. stoletja. Gertrudi, ki ji umre mož Guy, je manj kot 40 let, torej je razmeroma mlada vdova. ^{Po} moževi smrti ji dvori Guyev varovanec Tim. Po zaplezi se zblížata in po Timovi oznaki dosežeta "mitološko razmerje". /Zgodba je najbližje avtoričnemu ljubezenskemu doživetju po času žalovanja za možem. Povezala se je z ^{le}moževim najbližjim ^{le}studentom !/

Šesto poglavje prinaša presenečenje z naslovom ORFEJ!

Kaj počne v seznamu žensk moški?! A nekaj ga veže z vdovami, tudi on je zalujoči vdovec. Mitskemu grškemu pesniku Orfeju jekmalu po poroki umrta žena. Pičlajo je kača. Orfej je s svojo pesniško silo prepričal celo mrkega boga Podzemlja Hada, da mu je bil pripravljen vrniti ženo Evridiko. A Had mu je postavil pogoje: Evridike ne sme pogledati, dokler je ne privede iz Hadove teme na beli dan. Orfej napravi usodno napako in prezgodaj pogleda nazaj na Evridiko, ki jo vodi iz Podzemlja. Zdaj jo izgubi za vedno. Zatem Orfej tako močno žaluje za ženo, da znori. V takem stanju ga na koščke raztrgajo Dionizove vernice bakhantke!

Ali je bilo Orfejevo žalovanje pretirano? Ali je bil zato tako kruto umorjen?! Ali bi moral Orfej po odmerjenem času zalovanja iskati in najti novo Evridiko?!

Na kratko so v knjigi omenjene tudi druge znane vdove: od trojanske kraljice Hekube, žene kralja Priama, do Mohamedove prve žene, ki je pomagala možu pri njegovem družbenem vzponu. Moramo pa se še ustaviti pri originalnem angleškem in pri prevedenem slovenskem naslovu knjige:

VIRGIN, WIFE, ~~WOMAN~~ WIDOW, WHORE.

DEVICA, KRALJICA, VDOVA, PRASICA.

V angleškem originalu je razvidna aliteracijska zvočnost: ponavljajo se začetni besedni glasovi. Po navadnem šibkem V-ju sledi trije močni dvojni W-ji. Začetne tri besede zaznamujejo časovni razvoj ženske, a po vdovi preseneča whore.

Ali pomeni status vdove /moralistično/ padec?!

Slovenski prevod je spremenil navadno ženo v kraljico, končno kurbo p^{ri}a v prasico. S takim prevodom se je skoraj gotovo stringjala tudi avtorica. Izraz kraljica je precej stran od navadne žene, izraz prasica pa je bliže negativistⁱčemu pomenu kurbe. In kaj je značilno v zvočnosti slovenskega prevoda? Tu so 3 rimajoče se besede: devica, kraljica, prasica. Z^{vočno} izstopa le vdova, ki pa je obravnavani vdovski tematki ze tako izstopajoča.

Ostane nam še ^{po}gled na oblikovanje naslova na knjigi in v knjigi:

{ Devica, kraljica,
vdova, prasica.

Ali nam ta beseda ^{me}povezava sugerira: devica je kraljica in vdova je prasica?

Od naslovijenk poglavij je Tamara v vlogi prostitutke še najbliže "prasici".

Judita je bila gotovo pripravljena na "nečistovanje" s Holociernom, a v ozadju je bilo glavno: nacionalnⁱkorist!

Kraljica Gertruda bi zaslužila izraz prasica, če bi sodelovala pri umoru prvega moža ali vsaj vedela za ta umor. Končajmo naš pogled na izbrane vdove z antično zgodbo Ereška vdova. Le-ta ^{je} se je še kot zalovavka ob truplu svojega ~~un-~~rega moža omislila in uresničila novega ljubimca! Ali jo imamo zaradi te poteze za "prasico"? Inj^{eno} dejanje si lahko razložimo povsem nasprotno: kot odklon od morečega mortalizma k spodbudnemu vitalizmu!

O novem branju starega Platona

/Platon : Simposion in Gorgias, poslovenil Anton Sovre ,

Ljubljana 1960/

Glede na letnico izdaje oben Platonovih dialogov sem najverjet-
neje prvič bral znameniti dialog Simposion ali o Erosu

v začetku 60. let. Jasno je, da se je spomin na prvo branje
po 60 letih izgubil in da Simposion ponovno berem prvič !

Gre vsekakor za braini užitkarski dogodek. PLATON /427-347/

je ~~xxx~~ sicer res filozof, a v svojih spisih je bil v veliki
meri tudi besedni umetnik. In ko prebiramo Platona še v

mojstrskem prevodu Antona Sovreta, smo deležni miselne in
bralne pojedinke.

Da smo na meji leposlovja ali kar dramatike, nas obvesti
že začetek dialoga Simposion /področena tujka je simpozij/.

Tu je seznam oseb, nastopajočin v tem dialogu ali kar v
polilogu. Oznaceno je tudi prizorišče dogajanja :

dom tragika Agatona v Atenah.

SEZNAM 12 oseb /stran 51/

Pa predstavimo te osebe, kakor jih deloma označuje
sam prevajalec Sovre v svojih ~~opombah~~ Opombah.

APOLODOROS - iznatični občudovavec Sokrata.

TOVARIS - povsem stranska oseba.

GLAUKON - oseba s tem imenom nastopi v več
Platonovih dialogih.

ARISTODEMOS - Sokratov učenec.

SOKRATES - znani filozof in glavni Platonov govorec
v njegovih dialogih.

AGATON - grški pisec tragedij. V čast njegovega gledališkega uspeha je bil organiziran obravnavani simpozij !

FAIDROS - sokratik in Platonov kjubljenec.

PAUSANIAS - Agatonov /seksualni ? / prijatelj.

ERIKSIMAHOS - zdravnik.

ARISTOFANES - glavni starogrški komediograf.

DIOTIMA - modra svečenica iz Mantineje, Sokratova učiteljica !

ALKIBIADES - znani grški politik.

Kako je bil organizira simpozij v Platonovem času ?

Slo je za družabno srečanje, ki se je začelo s pojedino, nadaljevalo pa se je v sproščenem pogovoru na določeno temo. Pri sedanjih znanstvenih simpozijih je vrstni red obrnjen. Najprej delo, potem jelo.

Izhodiščni pripovedovalec v Platonovem Simposionu je Aristodemos, ki je v Sokratovi družbi prišel na Agatonovo slavlje. Pogovorno temo pa je predlagal ~~zbrani~~ zbrani družbi zdravnik Eriksimahos.

Stran 59 : " Moj predlog se namreč glasi, naj sleherni med nami govori po vrsti od leve proti desni na čast EROSU in naj se potruzi, da bo govoril, kar more lepo. Začne pa naj Faidros, ker sedi prvi na levi in je hkrati oče domisleku."

Zbrani 1 družabniki ~~so~~ predlog sprejeli.

Prvi govorec je bil FAIDROS.

Erosa je predstavil kot najstarejšega boga. Res je Eros v Heziodovi Teogoniji omenjen blizu začetka sveta.

Vrstni red : Kaos - nato Zemlja /Gea/ - nato del Zemlje Tartar /Podzemlje/ - in že smo pri verzu o Erosu : "Hkrati je Eros nastal, najlepši med vsemi bogovi."

Ta hkrati pomeni očitno hkrati z Zemljo ! Presenetljiva pa je oznaka najlepši med vsemi bogovi. A ta Eros je bil predvsem neka naravna povezujoča sila in ne kak antropomorfni osebek. Faidros šoudarja, da je Eros vir največjih dobrot. Za vzorec teh dobrot pa vzame idealizirano homoseksualno zvezo !

Stran 61 : "Jaz vsaj ne vem, kaj bi moglo biti za doraščajočega mladca večji blagoslov kakor kreposten erast, a erastu ljubljjen ugodnik." /!!!/ Že tu je znamenje, da bo v ospredju razprave o človeški ljubezni homoseksualna in ne heteroseksualna zveza ! Značilne pa so ljubezenske zgodbe, ki jih v znamenju Erosa ponudi Faidros : ALKESTIS, žena, ki gre v smrt namesto svojega moža.

ORFEJ je predstavljen nenaklonjeno. Stran 62 : "saj je bil samo kitarod in ni imel toliko srca, da bi bil iz ljubezni umrl kakor Alkestis..." (!!)

In sledi še homoseksualna zgodba Ahila in Patrokla /prim. roman M. Miller Ahilovapesem !/.

Drugi izbrani govorec v Simposionu je PAZSANIAS.

Faidrosovi tezi o Erosu kot najstarejšem bogu postavi Pausanias kontro o dveh Erosih. Prvotni Eros je bolj naravna sila kot oseba. Drugi Eros pa je spremljevalec Afrodite ali kar njen sin. Sta pa zato tudi dve Afroditi : prva Afrodita je bilahči Urana /Nebeška/ in brez matere, MlaKša Afrodita pa je hči Zevsa in Dione. Pausanias označuje mlajšo Afrodito kot "občansko". /Slednja je tudi nam najbolj znana !/

Mlajši Eros /likovno nam je znan kot mladenič z lokom in s puščicami, s katerimi strelja v ljudi in v bogove/ je sin ali spremljevalec mlajše Afrodite, je "občanski" Eros.

Pausanias trdi /stran 64/ : "Eros ni vsak plemenit in vreden poveličevanja, marveč samo tisti, ki navaja k lepi ljubezni."

Tu sezastavlja vprašanje, katera in kakšna je "lepa ljubezen" !

Delni odgovor nato, kaj je "lepa ljubezen", je Pausaniasov odnos do mlajšega, "občanskega" Erosa.

Stran 64 : "Ta je tisti, ki čustvuje z njim slabša vrsta ljudi: taki paljubijo prvič ženskenič manj kakor dečke /!/, drugič bolj njih telesa kakor duše, tretjič pa kar le morejo neumne..." /!!!/

Pausanias daje vso prednost staremu, očitno homoseksualno usmerjenemu Erosu !

Stran 69 : "To je Eros, čigar mati je nebeška boginja, sam nebeški in velike vrednosti za občestvo in za posameznike, ker spodbuja erasta in ugodnika, da si naložijo prizadevata za нравno oplemenitev." /!/?/

In nadaljevanje : "Vse druge vrste ljubezni pa so odrasleki iz druge boginje, to je občanske". (41)

Tretji govorec je zdravnik ERIKSIMAHOS.

Bistvo Eriksimahovega govora je v tem, danes znansko razširi Erosovo dejavnost.

Stran 70 : * Od ljudi razširi ljubezen "tudi ~~na~~ do marsičesa ~~in~~ drugega, z drugo besedo, da prebivane le v človeških dušah, ampak tudi drugod, na primer v telesih vsega živalstva in v tem, kar rodi zemlja, skratka, v vsem, kar je in živi."

Eriksimachos je preko medicine "spoznal, kako velik in čudovit je bog Eros in kako razpenja svojo moč nad vse reči, božje in človeške."

Na strani 71 doda govorec še to : "Pane zgolj medicina v vseh svojih panogah, tudi gimnastika in poljedelstvo sta pod Erosovim gospostvom. In vsakdo, ki se le malo pozanima, bo spregledal, da gre pri glasbi /! / za podobno spravo než nasprotji." (1/1)

Eriksimachos sprejema idejo o dveh Erosih, a po njegovem je lepi Eros nebeški, sin muze Uranije /12/ Eros, ki pa izvira iz

Polimnie /opomba : mi smo navajeni bolj napolitiko Polihimnija sicer pa sta omenjeni muzi sestrji in je s tem časovnost obeh Erosov izenačena !!!/, je občanjski, zato naj mu vsakdo služi kar najbolj previdno...xx, da ne zabrede v razuzdanost.." (1/1)

Govorec je torej moralistično razpoložen do drugega Erosa !

Četrty govorec je bil ARISTOPHANES.

Znameniti komediografski je že na začetku svojega govora takole predstavil Erosa /stran 75/ :

"Kajti Eros je ljudem največji prijatelj med bogovi, jmu je pomočnik in zdravnik v vseh hudinah, ki bi bilo njih ozdravljenje največja sreča za človeški rod."

Na isti strani nam postreže govorec literat z zgodbo o nekdanjih treh človeških spolih /ali bolje : tipih/ :

"Sprva so bili namreč trije spoli, ne dva kakor zdaj, moški in ženski, ampak še tretji, ta je združeval v sebi značilne posebnosti obeh, moškega in ženskega, in se je v skladu z obojno naravo imenoval dvospolnik."

Na strani 76 izvemo, da "je moški rod izšel iz sonca, ženski iz zemlje, dvospolni pa iz lune..."

Zakaj bi bili "lunarji" nevarni bogovom, ni jasno, a Zevs je rešil zadevo tako, da je razdelil "lunarje" napol : na moško in na žensko polovico.

In še prikaz novega spolnega reda /stran 77/ : " Doslej so jih /opomba : svoje spolne organe !/ namreč nosili zadaj in se niso plemenili drug z drugim, ampak odlagali seme v zemljo kakor sktžati. /!!!/ S prestavitvijo plodil je bog omogočil parjenje, in sicer moškega z žensko, da bi dobila otroke ~~in~~ se ohranil rod, ali moškega z moškim, da bi sev spojitvi utešila in pomirila, nato pa se obrnila k ~~de~~ ter p^osovečala skrb vsakdanj^{mu} življenju." /!!!!/

/Opomba : enaka pozornost je torej posvečena hetero^seksulni in homoseksualni zvezi !!!/

In še dalje : " Tako dolgo jetorej že, odkar živi v človeku Eros, ki neti v srcih medsebojno koprnenje, ki spaja prvotnebitnosti, ki dela iz dvojega eno in zdravⁱ človeško naravo. Sleherni med nami je sam zase samo ena plat človeka... In sleherni kos nenehomaišče ustrezno svojo polovico."

Nadaljevanje na strani 78 pa je prav presenetljivo : "Moški, ki izhajajo iz mešanega bitja nekdanjih dvospolnikov /androgenov/, ljubijo ženske - sem sodijo na sp^{lo}šno prešuštniki /!!!/ -, ženskam tega rodu se hoče ljubezni mož, to so prešuštnice. " /!!!!/

Govorec nas obvesti še o spolnosti prvotnih samožensk in samomoških. Ženske so tribade, moški pa homoseksualci. Opomba: Kako pa so se ti razmnoževali?!

Posrečena kratka oznaka Erosa je na strani 79 : "...koprnjenju
~~xx~~ torej in hlepenju po celoti je ime Eros."

Peti govorec je AGATON.

Novi govorec najprej izrazi svoje neskladanje s svojimi
 predgovorniki in pravi /stran 82/ : " Zdi se mi namreč,
 da nobeden dosedanjihb govornikov ni povelečeval Erosa, temveč ~~xxxx~~
 samo ljudi blagroval zavoljo dobrot, ki jih obsižlje
 z njimi bog. Kdo in kaj pa je darovavec sam, tega ni nikdo
 povedal. Zategadelj bom jaz počastil najprej njegovo
 osebnost in šele nato prešel nanjegove darove : to je edina
 pravapot za sleherno hvalnico."

Agaton odstopa od dveh Erosov /opomba : po tem mnenju in
 po drugih mnenjih ~~opazimom~~, kako nedogmatična je grška
 mitologija !!/ in o poudari /stran ~~85x~~ 83/ : " po mojem
 je najmlajši med bogovi in večno mlad."

In dalje : " Eros je torej ~~mlad~~, poleg tega pa nežen,
 tako nežen, da mu je potrebn pesnik Homerjevega kova,
 ki bi orisal njegovo nežnost." (//)

In še : " Tako je torej Eros res najmlajši in najnežnejši
 bog, poleg tega pa prožne p^ostave."

Agaton na strani 84 našteva vrsto Erosovih odlik : krepost,
 pravičnost, zmernost, srčnost, modrost. povrh pa je
 še tako moder pesnik, da še druge navdaja s poezijo.

Na st^rani 85 Agaton poudari, " da je Eros sam v sebi
 najlepši in najboljši, poleg tega pa ^{povzraščatej} lepega in dobrega
 tudi v vseh drugih rečeh."

/Opomba : tu ^{mo} ~~sm~~ pri nakazovanju znane grške ideje :

kaloagatijske - povezave ^{lepe} lepega in dobrega !/

✓ Sesti govorniški nastop je v ^{na} ~~zamenju~~ dveh oseb : Sokrata in modre svečenice Diotime, (ki je pravzaprav Sokratova učiteljica ! Govori sicer le Sokrat, saj pripoveduje o nekdanjem dialogu, ki ga je imel z Diotimo. Ker je v Sokratovi pripovedi Diotima ⁷ očitno močnejši člen, je prišel Sokrat, najmočnejši ^u umovakev ^c v skupini, v lastnem nastopu tako rekoč v drugi plan ! Je to prava ali igrana ^{na} Sokratova ^m skro nost ?! Tako ženska, ki je v družbi ni, prekaša ^{po} modrosti vso zbrano moško družbo !

Položaj je presenetljiv, saj Grki nasploh niso bili ravno naklonjeni ženski pameti in večji vlogi žensk v družbi. Očitno tu deluje Diotimino svečeništvo, kar jo dviguje nad navadne državčjane !

Diotima ne idealizira Erosa, ampak ga opreedeljuje z vmesnostjo : je med lepim in med grdim, med ^{or} ~~dpbim~~ in med slabim, med pametnim ^{med} in neumnim... Po njenem mnenju Eros tudi ni bog /!/, ampak ^{nekdo} med bogom in med človekom : je velik demon ! (!!!)

Na Sokratovo vprašanje, kakšno moč ima Eros, odgovori ^D Diotima takole /stran 94/ : " ^{11.9.94} ~~On~~ vzdržuje zvezo med bogovi in ljudmi, da prenaša in tolašči bogovom človeške molitve in daritve, ljudem pa božje odgovore in zapovedi. In ker stoji na sredi med obojimi, prepenja brezno, ki ⁷ ~~zija~~ med njimi, ter povezuje tostranski in ^{ne} ~~onstanski~~ svet v zaokroženo celoto... "

Na Sokratovo vprašanje, kdo sta Eros¹ovaoče in mati, odgovori Diotima z zgodbo / strani 94-95/ : Ob rojstvu Afrodite so imeli bogovi veliko gostijo. Med gosti je bil tudi Poros / Na Jdipot /, sin Metide / /Razumnosti/. Poros se je napil in pijan zaspal . Po pojedini se je pojavila med zbranimi praznovalci Penia /Beda/, da bi kaj izprosila. Videla je zaspalega Porosa in se domislila, da bi ji zaplodil otroka. Legla je k njemu in zares spočela. / zadeva je skrajno ne~~prepričljiva~~ljiva, a kaj, čudežnih zgodb je na pretek !/ Eros je postal Afroditin spremljevalec in strežnik. Po dednostni teoriji ima Eros polovico lastnosti po revni in po^{po}grdi materi , drugo polovico po bogatem in ^{po}lepe^m očetu. Spet je poudarjena sredina nasprotij !

Na strani 99 poda Diotima kratko oznako Erosa inⁱⁿpove :
 " Eros je želja po trajni posesti dobrega." (!!!)
 Na strani 100 ^{nam} razloži še to, da je Eros ljubezen "do ploditve in do porajanja v lepem." (!!!)
 in še nadaljnjo pomembnost : " "Eros je tudi teženje za smnesmsrtsmnostjo." (!!!)

Po ~~končanem~~ dialogiziranju z Diotimo je Sokrat le povedal nekaj samosvojega /stran 106/ : " Zategadelj pravim, da ga /opomba : Erosa/ mora častiti sleherni ^včlovek, kakor ga jaz častim in hodim po njegovih poteh in spodbujam tudi druge k hoji za njim ter poveličujem njegovo moč in srčnost, kolikor morem, zdaj kakor vedno."

Po koncu šestega nastopa, ki je bil bolj Diotimin ob nenavzoči Diotimi kot Sokratov ob navzočem Sokratu, pa se pojavi pri Agatonu ^{družba} pijanih veseljakov na čelu z ^{medim} ~~mačim~~ politikom Alkibiadom. Tega je spremljala sviravka, torej nekaka muzikantka. Agaton je Alkibiada kljub njegovi pijanosti p^ovabil v svojo družbo, Eriksimahos pa je Alkibiada nagovoril, naj še on sodeluje pri slavljenju Erosa. Alkibiad to ponudbo sprejme.

Sedmi govorec je torej ~~alkix~~ ALKIBIADES.

Kot šesti govo^r ali dvogovor je tudi sedmi govor dokaj poseben. Alkibiad namesto Erosa slavi pravzaprav Sokrata. Tako je postal Sokrat glavna oseba v ~~7~~ sedmem govoru, v svojem šestem govoru pa je bil le druga ^{vi}folina ! Alkibiad kljub svoji pijanosti govori zelo zbrano in prikaže svoje ^drugovanje s Sokratom. ~~P~~ove celo to, da se mu je nekoč ponušil za ugodnika, a Sokrat te ponudbe ni sprejel ! Tudi to dejstvo ob^rne Alkibiad v slavljenje Sokrata ~~t~~ kot krepostno ravnanje !

Stran 117 : ¹⁾ Nikoli bi si ne bi mislil, da bom srečal kdaj človeka tolikšne modrosti in oblasti nad samim seboj." Alkibiadova hvalnica Sokrata je pravzaprav hvalnica Sokratovega odnosa do Erosa.

Družbeniki so še nekaj časa kramljali, nato pa so se postopno razšli.

Zadnji stavek Simposiona je v znamenju Sokrata.

Stran 122 : " V Likeionu se je skopal, nato je prebil ves dan ~~k~~ kakor druge krati in se ^šele na večer odpravil domov spat."

Sokrat je ~~on~~ svojih drugih vrlinah izkazal tudi svoje zmagovito obvladanje "~~mač~~ pikanekaga "mačka".

27. ASPISANKA

Ali je konservativnost v času nenehnih tehnoloških sprememb sploh še mogoča?

/Jordan B. Peterson : Konservativni manifest, 1. j. 2022/

Prvič sem letos bral Konservativni manifest že v tedniku Domovina, pred kratkim pa je le-ta izšel še knjižno.

Preden pa selotim kritične obdelave tega besedila, naj najprej odgovorim na naslovno vprašanje sam, brez Petersona.

Če prevedem tujko konservativnost z domačo besedo ohranjevalnost, se mi potrjuje misel, da je ohranjevalnost na dveh področjih nelemogoča, ampak celo nujna! Ti področji sta narava in kultura. Če bomo še nadalje uničevali naravo, v kateri in iz katere živimo, potem bo tudi konec človeštva. Če pa bomo odvrkli še vsa kultura /umetnost, znanost, filozofijo, stara izročila, skratka : vso omiko in zraven ~~se~~ osnovno oliko v medčloveških odnosih, potem se vrnemo v čas pračloveških divjakov /človečnjakov ali opičjakov/ iz Kubrickovega filma Odiseja 2001, skratka v hordo, ki ji vlada silak ali spretnež z gorjačo.

A Peterson se ~~se~~ v svojem manifestu gornjega problema le bežno dotakne, obširno pa se ukvarja z drugimi, predvsem z ideološkimi zadevami. Ogledali si jih bomo po vrstnem redu. Omenim naj še, da je pisec prijetnega predgovora k Petersonovi knjižici dr. Žiga Turk.

Svoj Uvod začenja Peterson /stran 9/ z naslednjim stavkom : " Globoka kriza smisla trenutno teži, ruši in jemlje moralno suverenim državljanom zahoda in družbenim ustanovam, na katere se naslanjajo." To krizo vidi Peterson predvsem

164

kot posledico " razjedajočega dvoma, ki ga je zasejalo predvsem
mišljenje, brezbrizno do tega, kakšen pomen imajo načela -
vrednote, volji in dejanja - ki so nas do sedaj navdihovala,
vodila in utrjevala."

Vendar pa - ali je nujno in smiselno slediti vsem ustaljenim
načelom preteklosti ? Ali se niso postopno spreminjala
miselnosti in dejavnosti skozi stoletja in skozi tisočletja ?!
Na strani 11 si Peterson zastavi tole vprašanje : " Kaj lahko
tisti, ki poskušajo ohranjati in izražati pogumno vero
tradicionalne vrednote iz preteklosti, v teh časih sploh
ponudijo ?"

Vrednote svoje konservativne pozicije ponudi avtor v nadaljnjem
s temle seznamom /stran 11/ : "ponižnost !/, svoboda,
avtonomija, resnica, dejavnost, identiteta, zasluge,
odgovornost, tradicija, skupnost, oskrbnništvo /?!/,
pravičnost, in edinstvo" /skupaj torej 13 pojmov, ki pa nikakor
niso samo konservativni !/. Omenjene vrednote bom le bežno
komentiral.

1. PONIŽNOST. Le-ta zame ni vrednota, ampak bolj protivred-
nota, če pomislim na ponižno držo človeka, ki je vsečna
vsem oblastnikom. Sprejemljiv pa je tisti pomen ponižnosti,
ki ga nakazuje Peterson : ponižnost v pojmovanju, "česa
vsegaše ne vemo."

2. SVOBODA. Vemo, da je to ~~prvo~~ prvo geslo francoske
revolucije 1789. Ta pojem pa je rabljen zelo široko in
zelo različno. Obstaja svoboda na sploh, obstajajo pa tudi
"področne" svobode : politična, gospodarska, kulturna,
verska, nacionalna itd, svoboda. Različno delujeta svoboda
OD in Svoboda ZA.

Citat iz Petersona /stran 13/ : " Svoboda ljudem omogoča, da lahko razmišljajo pristno in brez arbitrarnih omejitev, tako zasebno kot javno." Zak je avtor večkrat izrazno in stilno nezadovoljiv. Motujo zlasti predolgi, razvlečeni stavki.

3. AVTONOMIJA. Tujka je sicer često uporabljana, a bi ji le dodali slovensko pomensko enačico SAMOUPRAVA.

Tudi pri tej besedi gre za široko pomenskost : od avtonomije posameznikov do avtonomij političnih, verskih, nacionalnih... skupnosti. Spomnimo se tudi na socialistično samoupravljanje ! Citat iz Petersona /stran 14/ : "Avtonomni državljani lahko na podlagi razlik med posamezniki v značaju, izkušnjah in sposobnostih rešujejo problem prilagajanja."

4. RESNICA. Od pojma Svoboda je težje obvladljiva RESNICA. Obstajajo oblastniške resnice : državne, verske, znanstvene... Zatem so tu nasprotujoče si resnice posameznikov in družbenih skupnosti. Politične "resnice" so večkrat kar laži.

Avtor se v obravnavi resnice kar izgublja /stran 16/ : "Razdiralnem oklepanju misli, da je resnica absolutno relativna /!!!/, pa se lahko upremo tudi s spoznanjem, da je resnica proces in ne stanje." /!!!/ Avtor pa tu sam zaide v ~~relativizem~~ relativizem ! Resnica se v procesu spreminja !

Naj spomnim še nato RESNICA eden štirih Zolajevih evangelijev ! /RESNICA : roman o Dreyfusovi aferi/

5. DEJAVNOST. Pa je dejavnost v vsaki družbi življenjska nujnost, ni dvoma. Namesto da bi sledil mislovo, pa avtor naširoko ideologizira in filozofira. Deležni smo besedovanja namesto jasnega opredeljevanja.

6. IDENTITETA. Tujka je vsekakor manj rabljena kot avtonomija. Ko sem razmišljal o prevodu v slovensščino,

se mi je ponudil le izraz ~~ISTOST~~, kar pa tudi ne prinaša jasne pomenljivosti. Pogled v Veliki slovar tujk, Lj. 2002, nas obdari z različnimi izrazi : ~~npr.~~ : npr. istovetnost, ~~/popolna/~~ enakost dveh stvari, skladnost, ujemanje podatkov z resničnimi dejstvi, enakost stvari same sebi idr. Omenjam le še najdaljšo razlago naslovenega gesla : skupek značajskih potez, ki jih označujejo človeka v lastnih in v tujih očeh !

Težavna izbira. Za kaj neki se je odločil Peterson ?

Na strani 18 je avtor razložil identiteto zelo po svoje :

Identiteta torej je in mora ostati pazljivo in pravično izpogajana pogodba med posameznikom ~~in~~ ter med družbo in to na vseh ravneh te družbe." Avtor se najraje izraža zapleteno. Banalno je naša identiteta to, kar /po/vemo o sebi, a pravno potrdilo naše identitete so šele naši osebni dokumenti !

7. ZASLUGE. Vemo, da so posamezniki po svojih sposobnostih zelo različni. Zato avtor na strani 19 utemeljeno zapiše :

"Majhno število izjemno produktivnih ljudi, ki delujejo na različnih področjih človekovega ustvarjalnega prizadevanja, je odgovorno za večino produkcije in napredka."

Prav je, da je tovrstnim ljudem njihovo delovanje tudi priznано in nagrajeno.

8. ODGOVORNOST. Namesto da bi avtor jasno izpeljal razlago osebne in družbene odgovornosti, se ponovno zaplete v daljše besedovanje. Tarzdelek konča avtor z izjavo, da je " prevzemajoče odgovornosti... primeren odziv na izogibno neenako razdelitev talentov in privilegijev." /?!/

Odgovornost je tu predlagana za nekako uveljavitev manj sposobnih. Hm ?!

9. SKUPNOST. Spomnimo se, da je Skupnost prvo geslo v Huxleyevem Krasnem novem svetu : Skupnost, Istost, Stalnost !

Avtor največ polemizira z individualizmom, namesto da bi govoril o realnih človeških skupnostih.

10. OSKRBNISTVO /?!/. Potrebno bi bilo vedeti za angleški naziv razdelka. Tako za uporabo besede Oskrbništvo v celoti odgovarja prevajalec Len Jagodic.

Kaj neki bi v širši družbenosti pomenila beseda oskrbnništvo ?

Oskrbnik je zame varun ali upravljavec kake hiše, gradu, posestva, nekega imetja. Oskrbništvo pa je njegovo delovanje.

V prvem stavku razdelka na strani 23 nakaže avtor oskrbnništvo kot nekako naravnovarstveno dejavnost, a beseda oskrbnništvo je za to sfero zelo neustrezna. Kako jasno poudari naravnovarstvenost 10. teza Novega svetovnega reda /prim.

spisanko št. 20/22 !/. Tudi nekaj skrbi za kulturo nameni avtor "oskrbnistvu". Razdelek je od nejasnega naslova do konca izrazno porazen. Piko na papirni zadnji bralno in smiselno povsem neužitni stavek v 19 vrsticah !

Tako pisanje bralce odbija namesto da bi jih pritegovalo !

11. PRAVIČNOST. Uvodni stavek na strani 25 je realen in se je mogoče z njim povsem strinjati. Spada pa bi že

v razdelek ZASLUGE ! Glas se : "Vsak posameznik, ki se trudi za rast in za kar najboljši in za družbeno koristen način, si zasluži in mora biti deležen koristi, ki so posledice tega truda."

Zelo vprašljiv in zame nesprejemljiv pa je zaključek

razdelka na straneh 25-26 : "... prav resnična in popolna pravičnost, ki temelji na nenadomestljivih izročilih naših

prednikov, je tista, ki je bila in mora ostati dostopna in obenem veljati za vse državljane ^{me} je glede na njihov rod ali na ~~okoliščine~~. okoliščine." /!?!?!?/

Ali avtor misli, da nismo bralci nič prebiralali zgodovine in da nismo odkrivali v tej zgodovini vse prej kot " resnično in popolno pravičnost" ???

Naj omenim za sklep, da je eden od štirih Zolajevih evan-
gelijev tudi roman PRAVICA.

~~11. TRADICIJA~~

12. TRADICIJA. Razdelek uporabi avtor za nekritično hvaljenje tradicije in vse skupaj konča z občudovanjem t.i.

abrahamskega kanona/!!!/ ali drugače rečeno : z občudovanjem nacei judovske Stare zaveze !!! Ali se je res mogoče ~~xxx~~ navduševati ~~se~~ zdaj nad morilskim abrahamskim kanonon ??? Za homoseksualizem ~~smrt~~ - smrt, za nspoš-
tovanje svečnikov - smrt, za čaščenje nejudovskega boga - smrt itd. POvrh se v tem kanonu ne upošteva lastna judovska ali kar Mojzesova zapoved : Ne ubijaj ! in ~~n~~ ~~nin~~ je upošte-
val niti sam Mojzes, kot beremo v Stari zavezi ! Ne le pri Judih, tudi pri drugih ljudstvih je napretek zlih tradicij !
Abrahamski kanon pa je povrh vsega še vzor skrajne sovražne nestrpnosti do drugovercev in do drugorodcev !

~~13. EDINOST~~. EDINOST. To geslo nas spominja na ~~na~~ Enotnost v komu-
nistični Jugoslaviji. Enotnosti je bilo dano ~~vydružbo~~
še bratstvo. Rezultat obeh vsiljevanj ^a gesel pa je bil viden ob propadu Jugoslavije v 90. letih 20. stoletja.
Edinost je vedno zaželeno najstvo, ne pa dejstvo !

Za pesniški zaključek dodajmo še našega Prešerna !

Edinost, sreča, sprava

k nam naj nazaj se vrnejo /Verza sta vedno aktualna ! /

Trinajstim tematskim razdelkom sledi še Zaključek.

A ni še konec Manifesta ! Navoljo sta še dva dodatka.

Od obravnave pojmov v manifestu se zdaj premaknemo k obdelavi realnih življenjskih tem.

1. DODATEK : O revščini in neenakosti ter o njuni ~~Baraci~~ in reševanju.

2. DODATEK : O osebni odgovornosti in o praktičnih vidikih smisla.

Zrelost, žrtev in upiranje skušnjavam.

Zakonska zveza.

Družina.

Prijateljstvo.

Zaposlitev.

Aktivnost v skupnosti.

Uresničitev.

W glavnem je Petersonov Konservativni manifest izrazno in ~~skizma~~ stilno ponesrečen. Namesto preciznega in jasnega podajanja smo deležni dolgoveznega in neprivlačnega besedovanja.

Idejno zmernih bralcev, kot sem sam, Peterson s svojim načinom pisanja ne more pritegniti.

28. SPISANKA

O ikonografski pomenljivosti likovnih upodobitev
Bude in Jezusa

Ta tema se mi je porodila, ko sta mi letod slučajno^{ali} usoda potisnila v roki biografska romana o Budi /16. spisanka/ in o Jezusu /^{ka} 21. spisanka^{ka}/. Značilna je že časovna bližina obeh spisank !

Naslovna tema je strokovnjaško gotovo že temeljito obdelana, a takih obdelav sam ne poznam. Tako lahko^a zadevo komentiram povsem neobremenjeno. Dejstvo pa je, da že prvi pogled na kip ali na sliko prvega ali drugega preroka gledalcu veliko pove.

Začnimo z BUDOX / 6.-5. stoletje pred n.š./.

Sidharta Gautama, član druge najvišje indijske kaste^a vojščakov /kšatrij/, je po izstopu iz lastne višje družbe postal potujoči beraški menih in je po letih tovrstnega življenja dosegel razsvetljenje /katero ?

kakšno ? / in postal BUDA / Budni, Prebujeni/.

Najčešča Budova likovna upodobitev kaže zrelega⁸⁸⁸ moškega v sedeči jogijski poziciji s prepletenima nogama in s poudarjenim mirnim obrazom.

Redkejši Budovi poziciji sta ležeča /prim. Verstva sveta..., stran 235, Lj. 1977/ in stoječa /npr. zdaj uničena velika Budova kipa v Afganistanu/. Vsekakor izhaja Budov likovni videz iz njegove izkušenijske miselnosti. Bistveno Sidhartovo mladostno doživetje je spoznanje o človeški bole²tni, starosti in smrti.

Sledijo 3 spoznane resnice : 1. Življenje je zgolj bolečina /trpljenje/. 2. Izvor bolečine sta lakomnost in želja po imetju. 3. Prenehanje bolečine je povezano z nezavezanostjo in z opustitvijo lakomnosti in želje. 11

Pesimistični pogled na življenje je v 3. točki nekoliko olajšan, a terja pravzaprav asketstvo !

Dodati je treba še glavno ugotovitev : Likovne upodobitve kažejo Budo že po njegovem razsvetljenju / katerem ? kakšne ? / pod drevesom spoznanja. In kakšno spoznanje izraža Budov obraz ? Obvladanost duha, pomirjenost, zazrtost vase.

In kaj pomeni Budov izraz budističnim vernikom ?

Znano je, da je budizem verstvo ali etični sistem brez boga. A vendar ^{Budo} ~~ga~~ verniki v budističnih svetiščih častijo kot pobožanstvenega ! Ali prinašajo Budovi kipi in podobe vernikom, ki prihajajo iz burnega, ¹² krutega in ¹² uničevalnega sveta, duhovno ravnotežje ?!

Nadaljujmo z JEZUSOM / 1. stoletje n.š./

Po rodu j bil JEZUS /helenizirana oblika imena/ ali Ješua /judovsko/ Jud iz nižjega sloja. Iz njega je izšel teološki Kristus /iz grške besede Hristos/, ki ga po treh stoletjih mitizacije na koncilu v Niceji leta 325 uradno pobožanstvijo. ~~Vx~~

V nasprotju z Budo, ki je bil po rodu velikaš, ~~x~~ je Jezus tako rekoč proletarec /~~o~~ sin tesarja/. Podobno kot Sidharta pa je tudi Jezus zapustil svojo družino, postal potujoči učenik, nato pa vodja skupin ¹² nižjesloj-
nih vernikov ali morda kar nove judovske sekte. /?/

Potovalni del svojega življenja je preživel v Judeji /Palestini/, takrat zasedeni od Rimljanov. Tam je vedno tlelo ^{proti} uponištvo njim /npr. stranka zelotov/. Čeprav je Jezus zgodovinsko komaj omenjan /prim. M. Baigent : Dokumenti o Jezusu/, pa je bil očitno tudi on ne le usmerjen ^{proti} Rimljanom, ampak tudi dežujoč ^{proti} njim. Zato ga je rimsko sodišče obsodilo na smrt s križanjem, s stalno kaznijo ^{proti} sovražnikom rimskega imperija /prim. množično križanje upornih sužnjev pa Spartakovem upor/.

Križ pa je tudi bistveni ikonografski element v zvezi z Jezusom. Nešteti ⁱⁿ kipi in slike prikazujejo na križu ^{trpinčenega} in ^{trpečega} mlajšega moškega.

Budova prva resnica / Življenje je ^{trpljenje} / je torej v ^{krščanstvu} nenehno likovno ponavljana !!! Tu se kaže tudi glavo nasprotje v ^{likovnih} upodobitvah obeh prerokov.

Na eni strani je Budova od zunanjega sveta umaknjena mirna meditacija, na drugi strani pa je zunanje ^{madvse} poudarjena ^{trpeča} Jezusova ^{eksistenca}.

Seveda pa je razpon ^{Jezusovih} upodobitev mnogo širši kot pri Budi. Nasproti ^{trpljenju} in smrti zrelega človeka obstajajo tudi ^{mногоševilne} upodobitve Jezusovega začetnega življenja, od rojstva do ^{otrških} let.

Zanimivost iz primerjalnega veroslovja nam prikaže, kako je kip ^{egipvske} bogunje Izide, ki drži v natočju svojega sinčka ^{Horusa}, postal vzorec za številne kipe Marije, ki drži v svojem ^{naročju} otroka Jezusa.

Glede na to, da je krščanstvo izrazita imperialna vera, se ni mogla zadovoljiti niti s predsmrtnimi ali s smrtnimi niti z otroškimi upodobitvami svojega preroka. Tretji sklop Jezusovih upodobitev kaže človeka v najboljših moških letih in z vladarsko označevalnostjo. Tu pa Jezus že prestopi v teološkega Kristusa kralja, mladega moža, polnega moči. Najboljši primer za ta kraljevski tip jezusovsko-kristusovskega pokovnega pojavljanja pa je nedvomno velikanski kip 25-metrski kip Kristusa z razpetima rokama nad brazilskim vele mestom Rio de Janeiro. Sporočilnost tega kipa je jasna : namenjena je URBI ET ORBI.

Velikost tega kipa pa je obenem tudi znak za imperialnost zahodnega /rimokatoliškega/ krščanstva, ki se je v zgodovini velikokrat širilo ne le z misijonarsko besedo, temveč tudi z ognjem in z mečem.

29. SPISANKA

174

O novi presenečujoči knjigi Jana van Helsinga
v slovenščini / Jan vann Helsing : PRIROČNIK ZA BOGOVE?

Ljubljana 2022/

O prvi Helsingovi knjigi v slovenščini / ROKE PROČ OD TE
KNJIGE !/ sem pisal že v spisanki št. 12 iz letnika 2016.

Letos ^{em} to knjigo z zanimanjem bral vnovič in ravno sredi
mojga branja je revija Misteriji napovedala novo Helsingovo
knjigo v našem prevodu.

Najprej nekaj o avtorju, ki je Nem^ec, rojen 1967. Njegov
izvorni priimek je Holey, Helsing pa je njegov psevdonim.
Je avtor številnih raziskovalnih knjig in lastni založbe
Amadeus. Od leta 1985 potuje po svetu in odkriva stvari,
ki lahko omajajo naše dosedanje poglede na svet.
Njegova prva knjiga je bila o skrivnih družbah 1/1993,
2. del 1995/. Knjiga Roke proč od te knjige ! je izšla 2004,
(slovenski prevod 2016). Dozdaj je izdal 18 knjig.

Knjigo Priročnik za bogove lahko le bežno predstavim,
saj ni le vsežna / preko 500 strani /, ampak je ^{zelo} zelo
špokostranska. Segajo od izjemne ezoterike do
banalne politike.

Oglejmo si najprej pregled vsebine : Na začetku je infor-
mativni avtorjev Predgovor. Prvi del vsebuje avtorjev
pogovor z vidcem in z vedcem Johannesom /psevdonim/.
Pogovor sta vodila od julija do decembra 2020 !

Avtor 2. dela je Johannesen sam.

Helsingov krajši sklepni del pa ima naslov DODATEK.

Iz Predgovora bom navedel več citatov o politiki, ki
jo iz ozadja vodijo ~~vse~~ največji svetovni plutokrati.

V ospredju je priprava novega svetovnega reda /NSR/ /prim. že 2
20. spisanko leta 2022 !/. Marsikaj izvemo tudi o virusni pandemiji
in še in še....

CITATI

Stran 10 : Benjamin Disraeli, angleški premier, 19. stoletje

"Svetu ~~vedajo~~^u popolnoma dr^uge osebnosti, kot pa done^mvajo
ljudje, ki nimajo vpogleda v zakulisje." (!!)

Stran 15 : David Rockefeller, plutokrat, junij 1991~~2~~

"Smo na robu svetovne preobrazbe. Vse, kar potreb^eujemo, , je
prava vseobsegajoča kriza in narodi bodo privolili v novi
svetovni red." (!!!)

Stran 24 : Ben Morgenstern, plutokrat, 2019

V pogovoru leta 2019 je Ben Morgenstern glede
begunske invazije v Evropo povedal, da naj bi afriško in
islamsko problematiko v prihodnosti rešil Izrael. /!/ Mossad ~~naj~~
naj bi namreč že pred leti razvil tako imenovano etno orožje
oziroma genetska bojna sredstva, ki učinkujejo zlasti na Arabce
in na črne Afričane. Iz krogov svoje družine je baje izvedel,
naja bi reč uporabili že zdaj..." (!!)

Stran 26 : Henry Kissinger, politik

"Kdor nadzoruje nafto, ima nadzor nad vsemi narodi, kdor
nadzoruje prehrano,, ima nadzor nad celotnim ljudstvom."

Stran 27 : David Rockefeller, plutokrat, 1991

"Zdaj pa je naše delo že dovolj premišljeno in tudi pripr^rav-
ljeno na ustanovitev svetovne vlade. Nadnacionalna suvere-
most svetovnih bančnikov in intelektualne elite je vse-
kakor boljša od narodne samoodločbe, ki se je izvajala
v zadnjih stoletjih." (!!)

Stran 29 : Brock Adams, nekdanji direktor Svetovne zdravstvene organizacije

"Da bi uresničili svetovno vlado, je treba iz človeških glav izbiti individualnost, zvestobo družinskim tradicijam, nacionalni patriotizem in verske dogme." /!!!/

Strani 45-46 : Jan van Helsing

"Leta 1999 sem napisal knjigo o medialnih otrocih z naslovom Otroci novega tisočletja. V njej opisujem meddino, ki je na ta svet prinesla najrazličnejše sposobnosti :

- (1) jasnovidne otroke, , ki so v stiku z duhovnim svetom, z drugimi dimenzijami, z onstrahstvom.
- (2)* otroke, ki se spominjajo svojega prejšnjega življenja, /!//
- (3) indigo otroke, ki zbujajo pozornost s hiperaktivnim obnašanjem, s skrajno neprilagodljivostjo in z zelo visokim inteligenčnim kvocientom,
- (4) supermedialne kitajske otroke, ki so sposobni brati z ušesi ali z rokami, znajo pa tudi materializirati stvari iz ničesar, lahko celo izključijo atomsko raketo, ki je že v pogonu , /!!!!/
- (5) otroke, ki imajo posebno DNK, dandanes označeno kot "mitiran", in ki niso odporni samo na inficirano kri, ampak so imuni tudi na rakaste celice." /!!!!/

Zadnji del Predgovora ima naslov Kdo je Jphannes ?

To je nekak uvod v 2. del.

Stran 47 : "Tema najinega ~~poslednjega~~ srečanja je bila koronska situacija in vse tisto, , kar je sprožila v ljudeh, v politiki in v gospodarstvu."

Strani 56-57 : Izvemo marsikaj o avtorju, in to prekovidca Bolteja. Avtorjev oče si je ob enoletnem Janu zastavil tole vprašanje : " Povprašal bom pastora Bolteja, kdo je ta, ki se je pojavil v naši družini." Bolteju je pokazal Janovo fotografijo in Bolte je takoj re^kel : "Ah, nezemljan !" /!!!/ Izjemni ezoterični delovalec Bolte je povedal Janovemu očetu zelo nenavadne stvari o Janu. Oče je Jana seznanil z Boltejevimi sporočili, ko je bil ^{7am} star 18 let !

Kratki Janov ~~spovzetak se glasi~~ Boltejevega besedila :

"Vaš sin se bo pri 15 letih začel zanimati za neznane leteče predmete in z 18 leti se⁺bo s tem intenzivne^e ukv^a rjal. Tu je že enkrat bil, zdaj je tu že sedmič. /!?!/ Na Atlantidi je odpovedal - zloraba oblasti. /!!!!/ Izha^aja z Urana, tam je gr^uđil mesta. /!!!!/ Pri 35 letih bi^o imel težko prometno nesrečo. Pri 18 letih bo imel težave s šolo. Je upotnik. Srečal se bo z Nezemljani." /!!!!/

KOMENTAR : Pastorjeva "zemeljska" sporočila so bila uresničena[!]. Ali to nakazuje, da so bila^e "pravilne" tudi Boltejeve ezoterične trditve ?!

In zdaj š^e o Johannesu. Rojen je bil leta 1958, je poročen in živi v Pfalzu^x /pokrajina/.^x Je jasnovidec in vizionar. Lahko govori z umrlimi, srečuje se tudi z duhovnimi in z elementarnimi bitji. Že desetletja svetuje ljudem, ki so v stiski.

Iz pogovorov avtorja z Johannesom navajam vrsto skrajšanih citatov.

Stran 83 : Vprašanje /poslej V/ Helsing /H/

Kdo smo ? Kaj se dogaja tu na zeml^ji ?

✓
Odgovor /poslej O/ Johannes /J/

"V resnici smo bogovi, ki so si nadeli človeško podobo. To uniformo smo na vrhunki način oblikovali sami, da lahko sploh obstajamo v tej tridimenzionalnosti, na tej ravni bivanja z zelo nizko frekvenco, da lahko doživljamo lastne izkušnje in se zaradi njih lahko spet prebudimo." (!?)

Stran 85 : V : Ali je ^{na}tem ^eplantu lažje razmahniti božansko iskro in jo posredovati naprej kot drugod ?

O : Zemlja v tem pogledu ^{mu}predstavlja posebnost, ker je edini planet v našem sončnem sistemu, ki je naseljen tudi na površju. Skorajda vsi drugi planeti so naseljeni samo od znotraj. (!!!)

Seveda je tudi na Soncu življenje. /???/ Tudi znotraj Zemlje živijo ljudje, toda o tem bom spregovoril pozneje."

Stran 92 : : V : Te duše ~~ali~~ oziroma dele duš vidiš ali jih tudi čutiš ?

O : Čutim jih kot močan pritisk v srcu...

Stran 147 : V : Od nekega templjarja, ki je v stikih tudi z ložo P 2 v Rimu, sem izvedel, da v Vatikanu obstaja skupina mož, mogoče nekakšen red, v katerem so moški z rumenimi očmi. Veliki mojster jih je srečal v živo in videl njihove rumene oči.

O : Na Zemlji in v Zemlji živijo najrazličnejše rase, ki se jih lahko prišteva k človeški vrsti, vendar obstajajo tudi rase, ki so prišle k nam iz vesolja....

Stran 184 : V : Pa vendar : če ne sprejemaš lastnih odločitev, bodo drugi odločali zate.

O : Ja, tako je ! Na razpolago imaš veličastno orodje. Kadarkoli se lahko odločiš, tudi pri 90 letih, da boš spremenil svoje življenje. (!!)

Stran 239 : V : Mi Nemci, pa tudi Avstrijci, imamo v grbu orla, veličastno^fžival neba. Dve generaciji nazaj so drugi^v narodi še čutili spoštovanje do nemškega orla, danes pa... ?

O : Hvala za ta ^{mamig.}maig. Orel v nemškem grbu je tam z razlogom, mora pa se šele dvigniti, k^mr v preteklosti ni bilo mogoče. Januarja 2020 sem prejel jasno informacijo : "Orel se je dvignil". /!!!/

Stran 247 : V : ... Johannes, kaj prihaja nad nas ? Kaj se dogaja na Zemlji ?

O : ~~xxxx~~ Začelo se je leta 2020, [!]z prvim januarjem 2020. Leta 2012 ozi^roma še malce prej so se začele prve priprave, ki so se leta 2019 okrepile. Zdaj se nahajamo v fazi sprememb. Leto 2020 2-o-22-o, je zelo pomembno...

Stran 259 : V : Ali tvoja jasnovidnost še deluje ? Kaj ^{di}viš ?

O : Ja, še vidim. Tako kot prej vidim avro, organe v človeku, , bolezni, prihodnost, umrle, v duhu lahko potujem v druge kraje ...

Stran 261 : V : Ali vidiš umrle ? Kaj ti pripovedujejo ?

O : No^x ja, umrli so vsepovsod. Niso samo po stro^arodavnih m^učilnicah, na mestih vojnih dogodkov ali po starih gradovih. Povsod so.....

Stran 2264 : V : Bral sem, da v Nemčiji kar tri od štirih mladih smisel življenja skorajda ne zanima. Zdi se, da samo 37 % mladih razmišlja o takih stvareh.

O : Ja, mladina umsko prop^fpada. Poglej si samo prejemnike nadomestil iz socialnega sistema Hartz-4 in ljudi, ki popoldne sedijo pred televizorjem. "aj bo nastalo iz njih ? Predvsema dramatično raste agresivnost....

Stran 374 : V : Zvezd^mya vrata so poznali že v preteklosti, pri Majih in pri Inkih, pa tudi v drugih visokih kulturah.

O : Seveda, takrat so jih uporabljali modreci in vvedeži.

V vesolju so zvezdna vrata pov^sem norm⁺alen pojav, vendar moramo z njimi modro upr^{av}ljati.

Stran 381 : V : Naj te vprašam, kar bi te verjetno vprašali tudi vsi drugi : "Zakaj pa nam potem nezemljani ne pomagajo ? in Zakaj končno ne pristanejo na Zemlji ?"

O : Ker smo bojevit planetin bojevito ljudstvo. Smo bitja, ki presojujejo, obsojajo, ubijajo, smo pohlepni, dekadentni in zasvojeni, radi se predajamo letargiji... /Opomba : Očitni nasprotji : aktivna napadalnost in pasivna letargija !/

Stran 2 385 : V : V mekem pogovoru si enkrat omenil, da je na Zemlji trenutno okoli loo ras. (!!!)

O : Če sem tako rekel, bo že držalo. /!?!?/

Stran 385 : V : In kje so zdaj vesoljske ladje teh nezemljanov, ki so se integrirali med nas ?

O : No ja, nekatere vesoljske ladje so zagotovo skrili, na primer v podzemeljske votlin⁺jske sisteme ali pa na območja v zemeljski skorji...

Strani 398-399 : V : Mesec je votlo nebesno telo. O tem obstaja številna dokumentacija, ki jo je Jason Mason povzel tudi v svoji novi knjigi. Torej je mesec prastara vesoljska ladja, ki je zavestno postavljena na to mesto v sončnem sistemu in je znotraj votla.

O : Mesec je votla vesoljska ladja in služi manipulaciji. Je vključe^m v igro. Izvaja elektromagnetni ciklični vpliv na človeka na Zemlji.

Stran 401 : V : Si ga videl ? /Opomba : palčka na svojem vrtnu !/

O : Seveda sem ga videl. Prišel je skozi takšen vhod, mahal z rokami inmočno zmerjal, naj vse to pustim lepo pri miru,, češ da je to njegov revir. /!!!!/

Stran 409 : V : Svet se spreminja, na zunaj, družbeno, kulturno - ampak ne v smeri dobrega.

O : Žal je tako, ampak vse na tem svetu služi potegu "igre", prebujanju bogov. Scenaristu /?!/ pridejo prav vsa sredstva, da bi razdel finale.... /?!/

SKLEP. V polletnem pogovarjanju sta se Helsing in Johannes dotaknila mnogoštevilnih tem. Večino bralcev najbrž pritegujejo zemeljske teme. Skrivnostna ezoterična tematika pa bo verjetno močno mikala manjšinske bralce, zanimavce, pa naj bodo čudnim in čudežnim stvarjem in dogajanjem verjeli ali ne pa tudi ne.

Končajmo spisanko z mišljijo obeh pogovarjalcev na strani

508 : " Sledite svojemu notranjemu glasu, vaš najboljši prijatelj je, boljšega ni !"

P. S. OPOMBA k Novemu Svetovnemu Redu

Čudno je, da se govori o NSR-u kot o zadevi Evro-ameriške plutarhije. Kaj pa Azija : Kitajska, Indija, Rusija, Arabija / arabski naftni milijarderji/ ?!

Dvomim, da je mogoč miren dogovor o enotni ali epoviti zahodno-vzhodni svetovni vladi in o skupnih pravilih politične igre. Mnogo verjetnejši je nadaljnji spopad civilizacij /Huntington/ in celo njegovo stalno povečevanje. Že nezadržna demografska eksplozija zemeljskega prebivalstva /8 milijard Zemljanov/ vodi človeško družbo v neogibni propad!

30. SPISANKA

O primerjavi med zahodnorimskim cesarstvom

5. stoletja in med Zahodno Evropo našega časa

Zanimivo je, da se je že 2. spisanka v sezini 2015 ukvarjala s propadom zahodnorimskega cesarstva ! Takrat je to bila le krajša skica, zdaj pa je v načrtu obsežna časovna primerjava.

Dozdaj so propadle vse zemeljske civilizacije in to dejstvo pomeni, da so civilizacije časovno omejene in da potekajo v skladu z naravo in s človekom : začetek - vzpon - vrh - pešanje - propad. Tjako je nedvomno, da bo propadla tudi sedanja evropska civilizacija, saj je njena pešajoča faza že zelo razvidna.

In zdaj - kaj je sploh civilizacija ? To je največja, že na razviti mestni kulturi temelječa družbena skupnost na določenem območju.

Izraz civilizacija izhaja iz latinščine : civilis - državljanski, občanski, meščanski / civitas - državljanstvo, občanstvo, država, mesto.

Prva velika evropska civilizacija je bila grška. Ker pa je grška civilizacija bistveno vplivala na rimsko civilizacijo, je smiselno govoriti o povezani grško-rimski civilizaciji, časovno umeščeni v antiko ali v zgodovinski stari vek.

Najprej se moramo tožej ukvarjati s propadom te civilizacije v 5. stoletju. Rimska država, del te civilizacije, je izšla iz mesta Rima, /mitski začetek v 8. stoletju pred n.š./

Razvijala se je v času republike /do leta 30 pred n.š./
in dosegla vrh v cesarstvu /okoli leta 100 n.š./

Za časa cesarja Trajana /53 ? - 117/ je pridobila največji
obseg, kar utemeljemo označimo za vrh države in obenem
civilizacije, temelječe na njej. Ta civilizacija je bila
predvsem sredozemska, s celotnim širnim evropskim, azijskim
in z afriškim pbrežjem.

Gotovo se je že takrat zastavljalo vprašanje, kako ob-
vladati toliko različnih ljudstev z rimsko vojaško in s
civilno upravo.

Na meje te velike države so ~~sočasoma~~ čedalje bolj pritis-
kala barbarska plemena, od severa zlasti germanska ljudstva.

V 2. stoletju je cesar filozof Mark Avrelij /121-180/
več časa preživel v vojnah in v vojaških taborih ob Donavi,
ključni mejni reki cesarstva, kot pa v Rimu. Tudi umrl je
na/nem od vojnih pohodov, najbrž v Sirmizumu /Sremski Mitro-
vici/ ! Tu se lepo kaže, da ni mogoče dalj časa uspešno
vzdržati vrhunskega stanja države v statičnem smislu,
saj za državnimi mejami deluje nenehna dinamika !

/Prim. sedanje evropsko statiko in migrantsko dinamiko !!!/
Obdobje po Marku Avreliju /od konca 2. stoletja do 5. sto-
letja/ je pešajoča faza rimskega cesarstva. Zmanjkalo je
tudi pomembnih vladarjev. Eden zadnjih močnih cesarjev je bil
Ilir Dioklecijan /okoli 243-316/, ki je že kot prvi izpeljal
upravno delitev države na zahodni in na vzhodni del in se
oblastniško posvečal predvsem Vzhodu.

Za časa cesarja Konstantina I /okoli 280-337/ pa se je
izvršil bistveni kulturno-verski premik v državi.

S sovladarjem Licinijem je Konstantin leta ~~311~~ 313 v Milanu izdrl edikt o dovoljenosti krščanske vere v državi. / Od 1. stoletja do 4. stoletja je bilo krščanstvo v državi ilegalno. / Ta dovoljenost je kmalu posatala tudi privilegiranost te nove vere. Konstantinova posebna poteza je še to, da je leta 325 sam organiziral[?] krščansko cerkveno zborovanje v Nⁱkⁱji. Očitno je skušal pridobiti močno cerkveno organizacijo za podporo svojemu vladanju. Stara rimska politeistična vera v Jupitra in v druge bogove ni mogla več povezovati mnogonarodne države. /Prim. sedanje ostarelo in oslabeledo evropsko meščanstvo in 600 let mlajši in napadalni islam !!/

Konstantin je znamenit tudi po odločitvi o novem glavnem mestu države ! Prestolnico je přrenesel v Bizanc in ga leta 330 preimenoval v Konstantinopol. Rim je po dolarih stoletjih vladarstva postal le provincialno mesto !

Naslednji bistveni prem[?]k je izpeljal cesar Teodozij I /347-395/ ob koncu 4. stoletja. Proglasil je krščanstvo za edino državno ~~verax~~ in s tem za vladajočo vero. Po njegovi smrti pa sta si njegova sinova razdelila enotno rimsko državo : Arkadij je dobil Vzhod /tam se[?] je razvila bizantinska država/, Honorij pa Zahod, kjer je država omagala že v 5. stoletju.

Že od začetka 5. stoletja so germanska ljudstva zavzemala dele zahodnega cesarstva. Vandaliⁱⁿ Svebi ~~inxxx~~ so zasedli velik del Španije /Hispanije/, Franki in Burgundi so osvajali Galijo /poznejšo & Francijo/, Zahodni Goti pod vladarjem Alarikom pa so leta 401 prvič vdrli v Italijo, a bili takrat odbiti.

Uspešnejši so bili pozneje. Leta 410 so celo zavzeli in oplenili Rim ! Razvidna je popolna neobgljenost rimske najemniške vojske, sestavljene pretežno iz Germanov ! Najemniški Germani so bili bližje napadljivim Germanom kot pa domačemu italiskemu prebivalstvu ! Siloviti politični premiki so se nenehno nadaljevali. Zahodni Goti so iz Italije prodrli v Španijo in tam ustanovili svojo državo /415-711/, od tam pa potisnili Vandale v Afriko. Vandalsko kraljestvo je tam trajalo od 429 do 534.

Zahodnorimskemu cesarstvu je preostala v glavnem samo Italija, a težav še ni ~~nikakor~~ zmanjkalo.

Leta 452 je napadel Italijo hunški vladar Atila /Huni, azijski narod, so takrat obvladovali velik del srednje Evrope/ in osvojili severni del dežele. Zakaj ni napadel Rima, ostaja nejasno. Ali se je napadalni in brezobzirni Atila res uklo- nil pošnji papeža Leona I, naj ne nadaljuje svojega napada proti Rimu? Morda je takrat Atila sprejel od Italcev bogato odkupnino ?! A Atila je že naslednje leto ~~umrl~~ 453 umrl in zatem je hunska država razpadla. / Atila, nemško Etzel, je pozneje postal zanimiv lik v nemški Pesmi o Nibelungih !/

Cesar ni opravil v Rimu Atila, so izvedli Vandali. Ti so leta 455, tokrat iz afriške smeri, napadli in osvojili Rim in 14 dni plenili po njem. Rimska država ni več delovala. Prebivalci Italije, nekdanja moč rimske države, pa so postali zdaj povsem pasivni.

In že smo pri koncu rimske države. Leta 476 je germanski vodja rimske najemniške vojske Odoakar /po rodu Herul/ ~~odstavil~~ odstavil zadnjega rimskega cesarja Romula Avgustula /!/ in ga upokojil.

Sam bi se zlahka proglasil za cesarja, a videl je, da je od nekdanjega širnega cesarstva ostala le še Italija, zato se je proglasil za kralja Italije.

Zahodnorimska država se je res iztekla leta 476, rimska civilizacija pa se je iztekala postopno, kar več stoletij. A bistvo dogajanja je nedvomno. Rimsko vladanje Evropi ^{lelo} je zdaj nadomeščeno z germanskim vladanjem ~~Evropi~~ Zahodni Evropi, in to od Anglije / Angli, Fasi, Juti/, prek Galije /Franki, Burgundi/ do Španije /Zahodni Goti/. Tu je še Odoakarjeva država v Italiji, ki pa ni trajala dolgo /476-493/. Odoakarja je premagal Teodorik, vladar Vzhodnih Gotov, ga ubil in ustanovil v Italiji vzhodnogotsko državo /493-555/.

Vrh rimske države je bil takrat, ko je bila država še napadalna / cesar Trajan, okoli leta 100/. Ko se je država obrnila v obrambo, je začela nenehno pešati. Zmanjkalo je življenjske moči tako državi kot državljanom. Vzporedno sta potekali notranje pešanje in zunanje napadanje.

Na razvalinah rimske države in civilizacije se je v nadaljnjem ^{razvoju} razvoju oblikovala nova srednjeveška krščanska evropska civilizacija. Najbrž je njena najpomembnejša zgodnja letnica leto 800, ko je frankovski kralj Karel Veliki postal v Rimu kronani rimsko-nemški cesar. Tu se je pokazal zametek novega zahodnega cesarstva,

Zastavlja se vprašanje, ali je ta evropska civilizacija enotna od svojega srednjeveškega začetka do 21. stoletja ali pa je časovno členjena ?

Ker pa se je tudi grško-rimska civilizacija v svojem celotnem obdobju spreminjala, lahko enako gledamo tudi na evropsko civilizacijo ob vseh njenih političnih, kulturnih in tehnoloških spremembah.

Preidimo zdaj k primerjavam med 5. stoletjem rimske civilizacije oziroma države in med našim evropskim časom. Rimska država in ~~na~~ večdržavnost krščanske Evrope sta bili sicer organizirani različno, ^o naravno in družbeno delovanje ~~je~~ ^{je} ~~sta~~ potekalo enako : začetek - vzpon - Vrh - pešanje - propad.

/No, Evropa je trenutno še v fazi pešanja !/

Evropski imperialistični zalet se je začel že v srednjem veku se nadaljeval v novem veku ~~do~~ nekako 1500~~0~~ dalje/ z osvajanjem na drugih celinah in dosegel vrh nekako pred 1. svetovno vojno. Čas od 1. svetovne vojne do 2. svetovne vojne ~~do 2.~~

~~svetovne vojne~~ je za Evropo še nadaljevanje razvojnega

vrha. Čas po 2. svetovni vojni pa je značilen po evropskem pešanju. Evropske imperialne države /Anglija, Francija, Španija, Portugalska, Nizozemska, Belgija/ so se po izgubi svojih kolonij ^o s svetom sveta umaknile vase. V obrambni vlogi pa ni mogoče dolgo vzdržati /prim. rimsko državo !/

Kot so se prej Evropejci usmerjali v tuje dežele bolj ali manj napadalno, tako so se začeli v desetletjih po 2. svetovni vojni v Evropo usmerjati prebivalci bivših evropskih kolonij. To je primerljivo z germanskimi napadi na rimsko državo v 5. stoletju, a tudi že prej.

Resda afro- azijski migranti v Evropo niso direktno vojno napad^oalni, a ko pridejo v evr^opске države, se njihova napadalnost tako ali drugače jasno izkazuje : s ~~skriminacijo~~ z destr^ukcijo /napad^o na krščanske cerkve ipd./, s kriminalnimi dejanji in s številnimi terorističnimi akcijami. Politične, kulturne in verske /kršč^oanstvo - islam/^{razlike} so med evropskimi domorodci in med sedanjimi množičnimi migranti prevelike, da bi bi lahko uveljavili mirno večkulturno družbo.

Kot je bila šibka ali kar nična odpornost rimske države in njenih prebivalcev do germanski^hv vpadov, tako je zdaj šibek odpr^o evropskih držav in nj^oh^ovih prebivalcev do afro-azij-
skih migrantov.

Kot je odnos domačinov do migrantov v ov^eh dobah skoraj enak, pa je različen odnos staroveških in noveve^šk^oih migrantov do rimske oziroma do evropske kulture.

Germ^aski prihajači v Italijo niso bili sovražni do rimske kulture. Sprejeli so jo tudi jezikovno, versko pa so bili že pokristjanjeni in verska nasprotja z domačini niso bila v ospredju. Čisto drugačen je sedanji položaj pri tujih nmigrantih v Evropo. Ti so tujekulturni in drugoverski /večinsko islamci/ in so do evropske kulture in vere bolj ali manj sovražni. Zavedati se namreč moramo, da je naš čas samo kratka faza ♦ v dolgem spopadanju med krščan-
stvom in med islamom in da to stanje traja že od nastopa islama v 7. stoletju ! V tem dolgem obdobju je bilo med obema tekmujočima strahema veliko vojni^h, političnih in kulturnih trkov. Spopadna ostrina se povečuje na mejnih območjih obeh svetov.

Kjer se sovražni naciji ali veri potegujeta za isto ozemlje, je mir izključen in obstaja permanentni konflikt, npr. Palestina - Arabci in Judi, Kosovo - Srbi in Albanci ipd.

Nekdo sicer z vojno premočjo ali z demografijo prevladuje, a konflikt ostaja.

Afro-azijsko seljenje c Evropo ni podobno seljenju revnih Evropejcev /tudi Slovencev/ v 19. in v 20. stoletju v ZDA.

Evropejci so se podobni ameriški kulturi zlahka in voljno prilagajali.

Afro-azijski migranti v Evropi sprejemajo kvečjemu evropsko tehnologijo, ne pa evropske kulture, da o evropskih verah ne govorimo.

Tako je prešajajoča Evropa obsojena na postopno hiranje in na izrazito nebogljenost pred mnogo aktivnejšimi in napadalnejšimi naseljevalci.

Ali bo propad Evrope izpeljan /o zatonu Zahoda je pisal že Spengler po 1. svetovni vojni !/ izpeljan z demografsko prevlado ali s politično, vojaško in finančno premočjo napadalnih seljenjcev ?!

Znani sodobni francoski pisatelj Houellebecq je v romanu Podreditev že pokazal miren prevzem islamske oblasti v Franciji. /a s pomočjo domorodskih socialistov !/

Aktivnost vedno zmaguje nad pasivnostjo, kdor je jačji, ta pa tlači !

Sedanje evropsko dogajanje je del svetovnega civilizacijskega trka, o čemer poglobljeno razpravlja Huntingtonova knjiga o Spopadu civilizacij /slovenski prevod 2005/.

Iz Huntingtonovega seznama sedanjih civilizacij hitro razberemo, med katerimi civilizacijami je sovražnost v ospredju. Seznam sedanjih civilizacij :

1. Sinovska /Kitajska/
2. Japonska
3. Hindujska
4. Islamska
5. Pravoslavna
6. Zahodna /Evro-ameriška ... /
7. Latinskoameriška

/Opomba : 7. civilizacija po moje ni toliko posebna, da ne bi spadala v Zahodno civilizacijo/

Nazornega gradiva o spopadu civilizacij ~~je~~^{pa} je v Huntingtonovi knjigi več kot dovolj.

191

KAZALO

1. O raziskovalnem intelektualizmu Aldousa Huxleya x : 6. del :
Prazni slovesi, original 1925, slovenski prevod 2014
2. O diktatorskih poskusih beuseljске birokracije /Ob članku Petra
Meršeta v Domovini, št. 25/2021 : Evropska komisija bi ukinila
besede, kot so "oče", "matá" ali "božič"/!!!
3. Ob knjigi Ane Lagožen Vpliv islama na kulturno podobo
Evrope, Lj. 2021
4. Ob knjigi DOKAZI o NEZEMLJANIH : Več kot 40 primerov dokazuje,
da so NEzemljani obiskali Zemljo x /Avtror Warren Agius/,
Lj. 2022
5. O raziskovalnem intelektualizmu Aldousa Huxleya: 7. del :
Kontrapunkt življenja, original 1928, , slovenski prevod 1960
6. Ob knjigi Tadeja Iana ALI JE NAŠA CIVILIZACIJA PRED PROPADOM ?
Ljubljana 2022
7. O konservativnosti in o liberalizmu nekdaž in sedaj
8. Ob Houellebecqovem romanu PODREDITEV, Lj, 2016
9. KAKO JE Z AKAŠO ? / Ob knjigi Ervina Laszla in sodelavcev
Doživetja Akaše : Znanost in polje kozmičnega spomina,
Brežice 2021, in ob knjigi Ervina Laszla in sodelavca
: NESMRTH UM : Znanstveni dokazi za neprekinjen obstoj
zavešti zunaj možganov, Brežice 2021/
10. O raziskovalnem intelektualizmu Aldousa Huxleya : 8. del :
Slijep u Gizi, original 1936m,, hrvaški prevod 1980
11. KAKO JE Z AKAŠO, 2. del /ob 18. poglavju knjige DOŽIVETJA
AKAŠE : Pogovori z mrtvim bratom p. Francois Brune/
12. O raziskovalnem intelektualizmu Aldousa Huxleya, 9. del :
Genij i boginja, original 1955, hrvaški prevod 1980

13. O Prometeju po Shelleyevu / Percy Bysshe Shelley :
Osvobojeni Prometej, Lj. 2021, prevedla Nada Grošelj
14. O ciničnem umu na ličnem plakatu / Trubarjeva ulica -
nasproti parkirišča/
15. O antikvariatskih biserih / David Tasić : : Demokracija -
duh iz steklenice, Ljubljana 1988/
16. O moderni Budovi "avtobiografiji" / José Freches :
Jaz, Buča, Ljubljana, 2007/
17. Ob politični biografiji Antona Korošca /1872-1940/
/Mateja Ratej : Triumfator : Anton Korošec v prvi
Jugoslaviji, Ljubljana 2022/
18. Kako je z Akasō : 3. del
19. O Bosni kot o problemu mejnosti
20. O načelih novega svetovnega reda /Ob članku v srbski reviji
Treće oko , 20. 7. 22 : Spomenka Milić : Ko je porušio
"zapovedi" Novog svetskog poretka ?/
21. O izjemnem veleromanu Joseja Saramaga Evangelij po
Jezusu Kristusu, Ljubljana 2005, prevedla Barbara Juršič
Terseglav / ob 100-letnici pisateljevega rojstva/
22. O Iliadi v prozi ali o Ahilovi homoseksualni romanci
/ Madeline Miller : Ahilova pesem, Lj. 2022/
23. O mnogo boljši različici Iliade v prozi /Pat Barker : Ko
dekl^eta obmolkn^ejo, Tržič 2022/
24. O raziskovalnem intelektualizmu Aldousa Huxleya : 10. del :
Vrata zaznavanja - Nebesa in pekel, originala 1952 in 1956,
skupni slovenski prevod 1993

25. O knjigi, ki bi jo morala slovenska izobraženka ~~in~~ in slovenski izobraženec nujno prebrati / Eri^ca Johnson Debeljak : Devica, kraljica, vdova, prasica, Ljubljana 2021/
26. O novem branju starega Platon^a / Platon : Simposion in ~~in~~ Gorgias, poslovenil Anton Sovre, Ljubljana 1960/
27. Ali je konservativnost v času nenehnih tehnoloških spre^memb sploh še mogoča ? / J^ordan B. Peterson : Konservativni manifest, Lj. 2022/
28. O ikonografski pomenljivosti likovnih upodobitev Bude in Jezusa
29. O novi presenečujoči knjigi J^ana van Helsinga v slovenščini / Jan van H^elsing : PRIROČNIK ZA BOGOVE, Lj, 2022/
30. O primerjavi med zahodnorimskim cesarstvom 5. stoletja in med Zahodno Evropo našega časa.